
MESİH'İN
YAKLAŞAN
KRALLIĞI

Sir Anthony F. Buzzard

The Coming Kingdom of the Messiah

A Solution to the Riddle of
the New Testament

Sir Anthony F. Buzzard, Bt.,
MA (Oxon.), MA Th.

© Restoration Fellowship,
2002 (3rd edition)

www.restorationfellowship.org

Turkish Translation

İçindekiler

<u>Önsöz.....</u>	<u>3</u>
<u>Giriş.....</u>	<u>7</u>
<u>Bölüm 1: İsa ve Mesih'e Ait Gelecek</u>	
<u>1.Hıristiyanlığın Kalbi - Tanrı'nın Krallığı.....</u>	<u>10</u>
<u>2.Peygamberler Tarafından Beklenen Krallık .....</u>	<u>16</u>
<u>3.Geleneksel Yahudi ve Hıristiyan Açıklamaları .....</u>	<u>23</u>
<u>4.Üçüncü Bir Çözüm .....</u>	<u>27</u>
<u>5.Geleneksel Hıristiyanlığın Siyasi Olmayan Mesih'i .....</u>	<u>30</u>
<u>6.İsa'nın Öğretiminde Gelecekteki Siyasi Krallık .....</u>	<u>33</u>
<u>7.Asilzadenin Ayrılış ve Geri Dönüşü .....</u>	<u>36</u>
<u>8.İsa, Yahudi-Hıristiyan Mesih .....</u>	<u>38</u>
<u>9.Geleneksel Hıristiyanlığın Tanımlanmamış Gelecek Krallığı.....</u>	<u>43</u>
<u>10.İlahiyatın Gelecekteki Krallığı Ortadan Kaldırışı .....</u>	<u>45</u>
<u>Bölüm 2: İncil Hıristiyanlığın Mesih Çerçevesi ve Kiliseden</u>	
<u>Uzaklaşması</u>	
<u>1.Mesih Yoluyla Kurtuluş.....</u>	<u>50</u>
<u>2.Günümüzün Çağı ve Geleceğin Çağı .....</u>	<u>59</u>
<u>3.Kozmostaki Çatışma .....</u>	<u>62</u>
<u>4.Çağdaş İlahiyat'ın Mesih Karşıtı Eğilimi .....</u>	<u>64</u>
<u>5. Agnostisizmin Etkisi.....</u>	<u>69</u>
<u>6.Kutsal Yazıların Büyüsünün Bozulması .....</u>	<u>73</u>
<u>7.Evanjelizm'in Krallık'dan yoksun İncil'i .....</u>	<u>74</u>
<u>8.Gizem Dinine Dönüş .....</u>	<u>84</u>
<u>9.Yeni Antlaşma Hıristiyanlığına Dönüş Çağrısı.....</u>	<u>88</u>
<u>10.Gelenek - İlerleme yönündeki Büyük Engel .....</u>	<u>91</u>
<u>11. Yeni Antlaşma' da Tahmin.....</u>	<u>95</u>
<u>12. Vaftiz.....</u>	<u>106</u>
<u>13.İsa ve Yaşam İksiri .....</u>	<u>110</u>
<u>14.Sonuç.....</u>	<u>126</u>
<u>Kutsal Kitap Dizini .....</u>	<u>132</u>

Önsöz

“İsa kimdi veya kimdir?” ve “Planı neydi?” gibi sorular ortadan kaybolmamıştır. Yayınevleri bu sözüm-ona sorunlara yönelik; gerek popüler gerek akademik yayınlar topluluğu camiası ile pazarı istila etmeye devam etmektedir. Pek çok kilise inanırı; İsa'nın; biz öldüğümüzde sonsuza dek cehennem ateşinde yanmamamız için, (günahlarımız dolayısıyla) öldüğüne inanmaktadır. Paradoksal biçimde affedicilik ve merhamet dolu bir tanrı tarafından işkence görmekten kurtararak cennete gidebilmemiz için öldüğüne inanmaya hazır görünmektedirler. Aslında İsa; ebedi işkence hakkında da konuşmadığı gibi, öldükten hemen sonra cennete gitmek hakkında tek bir söz bile etmemiştir. Takipçilerine verdiği söz; cennetten döndüğünde dünyanın onların mirası olacağıdır.

Bu İsa *kimdir*? Misyonu nedir? Günümüzün kiliselerince kabul görebilir miydi? Öyle olsa bile yüzlerce mezhebin hangilerince hoş karşılanacaktı?

“Ruhani” şeylere yönelik mevcut ilgi dalgası; Tanrıya dair hayal kırıklığı ve başarısızlık ile sonuçlanacak; pişman olunası bir “hızlı düzeltme çabasına” sebep olmuştur. Tanrı bir İncil ayetini ezberleyerek ve istediğimizi elde etmek için onu bir çeşit mantra olarak kullanarak bulunamayacaktır. Tek bir metni temsil eden 5 milyon kitabın satışı Mesih'in amacını geliştirmeyecektir. Gerçeği aramak; çaba, sorgulama ve çalışmayı gerektirir.

Yazarımız tarihsel İsa'nın kayıtlarının tutarlı ve güvenilir olduğuna inanmaktadır. Birinci Yüzyıl Yahudi ortamına güzel ve sorunsuz biçimde uyan bir İsa portresi canlandırmaktadır. Bu da pek şaşırtıcı sayılmaz. Dünya Tarihi için büyük tasarımını ortaya koyan; doğumu, Tanrı tarafından yüzyıllar öncesinde kehanet edilen bir İsa tanımlamaktadır. İlahi Antlaşma

ile İncil'in Efendi Tanrısı; Davut'un Soyuna ait nihai asil şahsın gelişini bildirilmiştir.

İncil'in yazarları anlaşılacak amacıyla yazan yetenekli eğitimcilerdi. Onların arzularının, İsa ile birliktelikleri sayesinde keşfettiklerini bizlerle paylaşmaktı. Bu elçilerin yazdıkları her şeyde açık biçimde ifade edilmiştir. İletişim çabalarının böylesi zayıf olduğuna inanmak güçtür. Günümüzdeki akademisyenlerin yapmış olduğu çalışmaların sözünü bile etmemek gerekmektedir... Farklı mezheplerle sonuçlanan kilisedeki bölünmenin sebebinin; Yeni Antlaşma metninin kendisi değil; öğrenilmiş inançsızlığın temel sorun alanı olduğu kabul edilebilir. Bu akademisyenler İncil' deki kutsal yazıları saf olarak yansıtamadıklarının göstergesidir. Atalarından duydukları ile öğrenmektedirler. Bu durum anlam kaymasına ve yalanlara kadar ilerlemektedir.

Kutsal Kitap bir 20 yüzyıl Amerikan kitabı değildir. İbranilerin bir kitabıdır. İsa bir İbrani'ydi ve onun öğretilerinin hakikati eski İbrani yazılarına dayanmaktadır. Biz de bunu Eski Antlaşma olarak adlandırıyoruz. Onun öne sürdüğü gibi Mesih olduğunu iddia etmek; onun ne olduğu hakkında bizlere hayati ve es geçilmesi mümkün olmayan bir ipucu vermektedir. Yeni Antlaşma da İsa bizlere Davut ve İbrahim'in soyundan gelen bir Mesih olarak tanıtılmaktadır (Matta 1:1). Göze çarpan aynı zamanda birçok kapsamı da içinde barındıran bu özet ifade, bizlere İsa ve görevinin ne anlama geldiğine dair temel kilit noktayı sunmaktadır. Mesih, Tanrı'nın atanmış Kralıdır. Tanrı tarafından öngörülen görevi dünyayı yönetmek ile ilgilidir. Mesihlik tamamıyla politik bir kavram olarak bilinmektedir. Bunu görememek Yeni Antlaşmayı baştan sona yanlış anlamaya neden olacaktır.

İsa; gerçeklikten uzak, ruhani vitray bir figür olmaktan ziyade; kendi “teokratik” Tanrısal yönetim şeklini ve Krallığını destekleyen siyasi bir mücadelecinin tarzına daha yakındır. Amacı oğlu olduğunu iddia ettiği tek Tanrı’nın yönetim sistemi hedeflerine hizmet etmektir. İsrail’in uzun zamandır vaat edilen Mesih’i olma iddiası ile İsa devrimsel bir dünya yönetimine yönelik tutkusunu her zaman ifade etmişti. Tanrı’nın Toprakları (2 Samuel 7) yani vaat edilen topraklar üzerinde İsrail merkezli bir barışçıl ve refah toplumunun Mucizevî faydaları tüm dünyaya yayılıyordu. İsa’nın İncili olan İbranice yazılar (Eski Antlaşma) temelde Dünya tarihinin ulaşacağı yeniçağın vizyonu ile doludur.

Özellikle İncil’i okuyup anlamaya çabalayanları şaşırtacak biçimde; kiliseler onun kim ya da ne olması gerektiğine ilişkin fikirler uydurmuştur. İnsanlar, özellikle de dindar olanlar, kendi “İsa”larına her türden hayali ideallerini yakıştırmıştır. Onu zamana ve mekâna bağlı olmayan gerçeklerin, nasıl iyi biri olunacağını ve daha nicelerinin öğretmeni haline getirmişlerdir. Veya onu var olan bir politik gündem ile özdeşleştirerek; toplumu o ideallerle etkilemeyi amaçlamaktadırlar. Ancak İsa, mevcut siyasi sistemlere müdahale etme girişiminde bulunmamıştır. “Teokratik” aday olarak, yorulmaksızın ve tek başına gelecekteki kendi dünya yönetiminin; başka bir deyişle Tanrı’nın Krallığının gelişinin bir vaat ve tehdit olarak duyurulmasında büyük rol oynamıştır. Kurtarıcı müjdesinin ana teması Tanrı’nın Krallığı idi. İsa’nın yaklaşan Krallığa dair inancı İsrail’in peygamberlerinin ve halkının umutlarına dayanmaktaydı. Aslında İsa’nın takipçileri; Yasanın Tekrarı 18:15-18, Elçilerin İşleri 3:22, 7:37’de Tanrı’nın Musa’ya yönelik sözlerini temel alıp onu “vaat edilen peygamber” olarak desteklediler. Tanrı tarafından güçlendirilen peygamber bütün insanların kaderini belirleyecektir. Tanrı’nın yüce

hükümdarına odaklanıp teslim olmak bizlerin menfaatine olacaktır. Dünyanın günahları için kendini feda ettiği hayatı ve ardından ölümden diriliş ile yaklaşan Krallık' da ki liderliğine ilahi atanışını kanıtlamaktadır.

Ölümü ve dirilişi Krallığın duyurulan Müjdesinden asla ayrı tutulamaz. Yeni Antlaşmadaki bağışlanma sadece İsa'nın öldüğü ve dirileceğine iman ile güvence altına alınamaz. Kendi Krallık Müjde'sine anlayış ile karşılık vermemiz koşuluna bağlıdır. İlk emri Krallık ile ilgili Müjde'ye inanmamızdır (Markos 1:14,15).

Bu kitap teknik olmayan bir dil ile Yeni Antlaşmayı Eski Antlaşma arka planına yeniden bağlamayı önermektedir. İkinci olarak İsa'nın İsrail ve dünyanın Mesih'i olarak anlaşılmasını hedeflemektedir. İsa'nın dünyaya geri dönüşünde İsrail'i yöneten Kral olarak dünyaya hükmedeceğini ifade etmektedir. Bu yeni yönetim düzeninin heyecanlı bir şekilde ilan edilmesinin ışığında çalışılmasını amaçlamaktadır. Onun Müjdesi ya da İyi Haber'i Davut'un Mesih'e dair Krallığı sadece sizlere gelecekteki ölümden diriliş ile kişisel olarak yok edilmez bir hayat vaat etmemektedir. Öldüğümüzde cennete gidecek olmaktan çok farklı bir kavramdır. İsa'nın İncil'i duyurduğu şekliyle, sizleri aynı zamanda hayatınızın geri kalanını yenilenmiş bir dünya üzerindeki; gelecekteki Krallığın ortak-mirasçısı olmaya davet etmektedir. Kısacası tarihin İsa'sı, yani orijinal "teokrat"; asil teokrat yönetimine yeni üyeler davet etmek istemektedir. Bu üyeler; Mesih'in gelecekteki hükümdarlığında yer almak üzere ulvi yardım ile kendilerini hazırlamaktadır. Bu dünyanın başarılı bir biçimde idare edileceği ilk ve tek yönetim olacaktır.

Giriş

Akademik Camia İsa'nın yaşamı ve öğretisini anlama çabası konusunda çıkmazlara girmiştir. Uzun zamandır devam eden ve kökleri derinlere dayanan düşünce örüntüleri onun misyonunun ruhuna tamamıyla girmeyi engellemektedir. Asıl sorun temelde İsa'nın öğrettiklerinin merkezi olan Mesihlik Krallığına yönelik sempati eksikliğinde yatmaktadır.

İsa'nın Mesihlik bilincine yönelik varsayılan bu sorun; ancak akademisyenlerin Mesihliğe yönelik, Yeni Antlaşma hatta Kutsal Kitabın tamamını kapsayan önyargılarını terk etmeleri ile çözülebilir. Belgede ileri sürülen inançları paylaşmayanlar tarafından dini bir dokümanın; açıklanması ortaya; muazzam zorluklar çıkartmaktadır. Ortodoks Hıristiyanlığının hem muhafazakâr hem de liberal kesiminin İsa ve onun birinci yüzyıldaki izleyicilerinin Mesihlik kavramını anladığı şey ile Mesihliğe dair hakikatler konusunda derinleşmesi için çok az zamanı vardı anlaşılabilir... Yorumcular; İsa'nın öğrettiği ve sempati ile yaklaştığı Mesihlik kavramına yan İbrani düşünceye tekrar yönelene kadar; tarih ve inancın tek İsa'sını hem şahıs hem de mesajı anlamında belirsiz bir halde anlamaya devam edecektir.

Yeni Antlaşmayı kilise geleneği adı altında okuma süreci; o kadar uzun zamandır devam ediyor ki bu duruma ancak teolojik bir devrim son verebilir. Ancak umut veren işaretler de bulunmaktadır... Yirminci Yüzyıl'ın sonları Yeni Antlaşma yazmalarının kalbine erişmek için şart olan yeni bir bakış açısını cesaretlendirecek ruh halini ortaya koymuştur. Din adamları ve İncil'in sıradan öğrencileri arasında bir keşif arzusu yayılmıştır. Kutsal Yazıların ardından ya da bağımsız Hıristiyanlığın mendeneye benzeyen

baskısının gevşemeye başladığı yönünde deliller bulunmuştur.

Acil olarak yapılması gereken eylem; Yeni Antlaşma ve Kutsal Kitabın tamamının okunarak bütün halde mesajının bizlere gösterilmesini sağlamaktır. Ancak modern düşünüş biçimlerimize yabancı ya da nahoş gelebilecek öğretileri elemeye karşı ihtiyatlı olmalıyız. Bu yanlış öğretiler o kadar sık ortaya çıkmaktadır ki; akademisyenler Yeni Antlaşmanın hangi öğelerini inanca uygun olarak kabul edeceklerine keyfi biçimde karar vermeye kadar gitmektedir. Kıyamet ¹ umurlarında değilse kutsal yazılarda bulacakları İsa, çağın sonuna ilişkin dramatik bir şey söylememiştir. Eğer aradıkları liberal bir figür ise onu İsa da bulacaklardır. Eğer bir sosyal reformcu ise onu Hıristiyan belgelerinde keşfedebilirler. İsa'yı bir ayna gibi görerek istediklerini yansıtmaktadırlar.

Bunun geçmişte akademik yöntemin bir zafiyeti olduğu yaygın biçimde bilinmektedir. Yine de çağdaş teologlar söyledikleri Eski Antlaşmaya dayalı İbrani Kıyameti geleneğine görmezden geldikleri gibi aynı zamanda Yeni Antlaşmada bu hakikatlere atıfta bulunulan yeri fark ettiklerinde bu durumdan hoşnut olmadıklarını sergilemeye devam etmektedir. İsa'nın öğretileri içinde kendilerinin, rahatsız olacağı veya kabul edemeyeceklerine yönelik temel hakikatleri yok sayma konusunda ki çabaları gerçekten takdire şayandır.

Bununla birlikte Yeni Antlaşmayı İbranice düşünce bağlamı içinde okuduğumuzda ve kendimizi o hakikatin mesajına dâhil hale getirdiğimizde; hem pratik hem de tutarlı bir Hıristiyanlığın ortaya çıktığını

---

¹ Örneğin; gelecekte Tanrı'nın temsilcisi Mesih'i kullanarak Tanrı tarafından bir afet müdahalesi yaparak Tanrı'nın Krallığı'nı – yeni bir toplumu oluşturmaktır.

anlayabiliriz. İsa ile elçilerinin dini olarak kabul gören geleneksel inançtan çok önemli açılardan ayrıldığını görebiliriz.

Herhangi bir araştırmanın en önemli noktası İsa'nın öğrettiklerinin tümüyle ana teması olmalıdır. Neyse ki akademisyenler en önemli temanın ne anlama geldiğini oybirliği ile kabul etmiştir. Matta, Markos ve Luka hakkındaki yazılara ve kutsal kayıtlara üstünkörü bir bakışla bakılsa dahi Tanrı'nın *Krallığının* tartışmasız olduğu açıktır.

1

Hıristiyanlığın Kalbi - Tanrı'nın Egemenliği

Hıristiyan belgelerimiz yadsınamaz bir gerçeğe işaret ediyor: İsa İncil'de her şeyden önce Tanrı'nın Egemenliği ile ilgilenmişti. Egemenlik tüm görevinin merkezidir. Bu onun parolası ve tüm öğretisinin çekirdeğidir. O bunun : "el altında" olduğuna işaret etti²; gücünü yönetimi altında gösterdi, Elçilerine bir ödül olarak vaat etti³ ve onları geri gelişi için dua etmeye çağırdı⁴. Ayrıca takipçilerine, Egemenliğinde bir gün devletin yönetici pozisyonlarını işgal edecekleri yönünde teminat vermektedir:

"Bütün denemelerim boyunca benimle kaldınız ve aynen Babam bana antlaşmayla bir Krallık verdiği gibi, ben de söz veriyorum. Sizlere Krallık vaat ediyorum. Krallığımda masamda yiyip içeceksiniz ve İsrail'in on iki oymağını yönetmek için tahtlara oturacaksınız"(Luka 22: 28-30; Elçinin İşleri 1: 6; 3:21).

Bu önemli vaatler; Yeni Çağda; İsa'nın Oğlu görkemli tahtına oturduğu zaman ifa olunacaktı, "(Matta 19:28). Vaat edilen Yeni Çağa, İkinci Gelişte ulaşılacaktı.⁵

Akademisyenler İsa'nın Tanrı'nın Egemenliği ile gerçekte ne ifade ettiğini kavramadıkça, anlamayacağına inanmaktadırlar. Ancak onlara, Krallık tanımını açık bir şekilde sunma yetenekleri konusunda fazla güvenmek pek mümkün değildir. Teolojik yazılar sıklıkla "Tanrı'nın Krallığı" ifadesine eklenen İsa'dan anlam çıkarıp çıkarmayacağımıza yönelik belirsizliği ifade etmektedir:

---

² Markos 1:14, 15: "İsa Celile'ye girerek Tanrı'nın Müjde'sini duyurdu, ve dedi ki "Zaman geldi ve Tanrı'nın Egemenliği el altında. Tövbe edin ve Müjde'ye inanın. "

³ Luka 12:32, "Korkma, küçük sürü, çünkü Babanız Krallığı size verme kararını keyifle aldı" dedi.

⁴ Matta 6:10, "Egemenlik geldi, yeryüzü tamamlandı."

⁵ Matta 25:31, "İnsanoğlu, onun ve beraberindeki meleklerin yüceliğine ulaştığında onun şeref tahtı üzerinde oturacak. "

Tanrı'nın Egemenliği ile İsa'nın kastettiği şeyi tam olarak bildiklerini sananların blöfünü açığa çıkarmanın zamanı geldi.⁶

Çeşitli girişimlere rağmen, "Tanrı'nın Krallığı'nı" Kutsal Yazılarda kullanıldığı biçimiyle tanımlamak pek kolay olmamıştır. Yahut bunun dışında Tanrı'nın Mesih'e armağan ettiği nimet toplamını ifade eden Tanrı'nın Sözünden ibaret olduğu da söylenebilir. Evimiz diyebileceğimiz yer içinde bulunulabilecek en yüksek hayattan daha net bir tanım mümkün değildir.⁷

Diğer yorumcular, bazı hususların ciddi biçimde yanlış gittiğini düşünmektedir. Sebebi ise; İsa'nın sürekli kullandığı sözlerin - aslında kendi *Müjdesi* olmasına karşın- Hıristiyan çevrelerinde işitilmeyişidir. Duyulsa bile bu nadiren meydana gelmektedir. Tom Sine "Tanrı'nın geleceğinin zaferinin İsa'nın yönetiminin merkezi teması olduğunu" ifade etmektedir. Sonra şunu da eklemektedir: "Michael Green 1974'te, Lozan Uluslararası Dünya Evanjelizasyonu Konferansı sırasında şunları sordu, "Burada Tanrı'nın Krallığı hakkında ne kadar şey duyduunuz? Fazla değil. Bu *bizim dilimiz değil*. Ancak bu İsa'nın ilgilendiği tek konuydu."⁸

Peter Wagner'in samimi kabulü rahatsız edici sayılabilir. Ayrıca son derece öğreticidir. Ona göre Hıristiyanlar İsa'nın dilini kullanmamaktadır! *Kilisenin Gelişimi ve İncil'in Bütünlüğü* adlı kitabında, George Eldon Ladd şöyle ifade etmiştir;"modern akademi Tanrı'nın Krallığının, İsa'nın merkezi mesajı olduğu düşüncesinde oldukça hemfikir görünmektedir." Wagner, daha sonra şunları söylemektedir:

Eğer bu doğruysa ve itiraz etmek için bir neden bulamıyorsam, Otuz yıllık bir Hıristiyan olarak neden bu konuda daha fazla şey duymadığımı yüksek sesle merak ediyorum. İncil'de bu konu

⁶ Robert Morgan, *Teoloji* içinde, Kasım 1979, s. 458.

⁷ *Yeni Yüzyılda İncil, Yakup hakkında Yorum*, editör. EM Sidebottom, Londra: Nelson, 1967, s. 41.

⁸ *Hardal Tohumu Komposu*, Waco, TX: Word Books, 1981, s. 102-3, vurgu eklendi.

hakkında kesinlikle yeterince şey okudum. Matta Krallık'dan 52 kez, Markos 19 kez, Luka 44 kez ve Yuhanna ise 4 kez bahsetmektedir. Ama dürüst olmam gerekirse; yönetimi altında bulunduğum herhangi bir papazın tam olarak Tanrı'nın Egemenliği üzerine bir vaaz verdiğini hatırlamıyorum. Kendi vaaz katalogumu gözden geçirdiğimde şimdi fark ediyorum ki; ben de hiç bu konuda bir vaaz vermemişim. Krallık nereye gitti?⁹

Hıristiyan misyonları uzmanı Arthur Glasser, şöyle sormaktadır:

En son ne zaman Tanrı'nın Krallığı hakkında bir vaaz duydunuz? Açıkçası bu temanın sağlam bir sunumunu işittiğimi hatırlamak bana zor gelmektedir. Tanrı'nın Krallığının Tanrı'nın düşüncesi ve yönetimine egemen olduğu yönündeki yaygın kabul gören gerçek ile bu sessizliği nasıl yan yana getireceğiz? Benim deneyimim oldukça yaygındır. Bunu meslektaşlarımla da karşılaştırdım. Elbette onlar kolayca İsa'nın kıssalarından parçalar içeren vaazları sıklıkla işittiklerini kabul edebilir. Fakat İsa'nın öğrettiği biçimiyle Tanrı'nın Krallığın doğası hakkında sağlam bir vaaz konusu düşünüldüğünde onlar da konuyla ilgilenen papaz sayısının ne kadar az olduğuna şaşırılmaktadır.¹⁰

Bu akademisyenler bildiğimiz kadarıyla Hıristiyanlığın temel bir sorununa parmak basmıştır.

---

⁹ İsa'nın öğretisinde Tanrı Krallığının aldığı merkezi rol, Çağdaş kaynakların birçoğunda, örneğin Roma Katolik yazarı Thomas Groome'un eseri *Hıristiyan Dini Eğitiminde* vurgulanmaktadır (Harper & Row, 1980), s. 35-55. Bölüm 5'in 16. Dipnotunda Tanrı Krallığı'nın İsa'nın öğrettiği her şeye hâkim olduğuna katılan birçok önde gelen çağdaş akademisyenden bahsetmiştir.

¹⁰ *Misyonerlik Bilimi*, Nisan 1980, s. 13.

Çağdaş Evanjelik ve aslında, genel olarak vaaz, sözüm ona İncil'i temel alsan da, *İsa'nın öğretisi gibi görünmemektedir*. Adını kullanmaya devam etseler de merkezi teması olan – Tanrı'nın Krallığını yansıtmazlar. Bu olağanüstü tutarsızlık aynı zamanda 19.Yüzyıl Alman teologu Richard Rothe tarafından da kabul edilmiştir. Kendisi; İncil'i yorumlamak konusunda ele alınan yöntemler hakkında endişelerini dile getirmiştir.

Anahtarımız (kilidi) açmıyor -- doğru anahtar kayboldu ve ona tekrar sahip olana kadar bizim yorumlamamız asla başarılı olamaz. Kutsal Kitap'ın fikirler sistemi *bizim ekollerimize ait değildir*. O olmadan Kutsal Kitap yorumlama girişiminde bulunduğumuz sürece, İncil yarı kapalı bir kitap olarak kalacaktır. Üzerine düşünmeye alışık olduğumuz ve sadece mümkün olabileceğini sandıklarımızdan başkaca kavramlarla girmeliyiz.¹¹

Amacımız, İsa'nın mesajını ve gerçekten de İncil'in tamamının, Tanrı'nın Krallığı olduğunu gösteren kilidi açan eksik anahtarı ortaya çıkarmaktır.

Bununla birlikte, anahtarın şekli bozulursa etkisiz kalacaktır. İsa'nın öğrettiği şeyin mantıklı hale gelmesi için, "Tanrı'nın Egemenliği" terimini onun anladığı gibi anlamalıyız. Eğer Tanrı'nın Krallığı'nı, İbrani ve İncil'le alakalı bağlamından ayırıp, ona yeni bir anlam yüklersek; yüreğinin orta yerinden çarpıtılmış bir Hristiyanlık sürümünü yaratmış oluruz.

Etrafında, İsa'nın vaaz ve öğretisinin tümünün döndüğü bir eksene sahip olan Krallığı kavramaksızın, İncil mesajını anlamayı umut edemeyiz. Alıntıladığımız akademisyenlerin samimi kabulü İsa'nın ana temasının Hristiyan olarak adlandırdığımız kiliselerin öğretilerinde merkezi yeri tutmadığıdır. Aslında çoğu zaman tamamen ihmal edilmektedir! Bu sadece kendi

---

¹¹ Alıntı: G.N.H. Peters, Teokratik Krallık Temsilcisi. Kregel, 1952, s.21 vurgu eklendi.

teoloji sistemlerinin radikal reforma ihtiyaç duyduğu anlamına gelmektedir.¹²

Böyle bir reform, yalnızca Tanrı'nın Egemenliğinde mümkün olacaktır: 1) Kurtuluş mesajını İsa'nın yaptığı gibi her zaman merkeze yerleştirilmesi gerekmektedir. 2) Kutsal Kitap bağlamında Tanrı'nın kurtuluş programının amacı olarak Mesih'in ve azizlerin gözetiminde yeryüzünde güvenilir bir yönetiminin yeniden kurulumu biçiminde tanımlanmaktadır. Bu tüm zamanların inançlıları arasında, vakti geldiğinde, İsa'nın dönüşü ve dirilişine bağlı olacaktır.

İncil'in yeniden düzenlenmesine, Profesör Burton Scott Easton'un *Uluslararası Standart İncil Ansiklopedisi'nde* (1939): "Kurtuluş" hakkındaki makalesinde yer alan mükemmel gözleminden örnek alınabilir.

İsa'nın "Tanrı'nın Egemenliği elinizin altındadır" ifadesi ile "Yargı el altında" arasında ayrılmaz bir çağrışım bulunmaktadır. Ve bu bağlamda, "Tövbenin" (Markos 1:14, 15) anlamı "sizin yargılanmanız" olmalıdır. Bu nedenle Tanrı'mızın kurtuluş hakkında öğrettiği öncelikle gelecekteki bir içeriktir: olumlu biçimde, Tanrı'nın Krallığına kabul ve olumsuz olarak, önceki yargıdan kurtuluş anlamına gelmektedir.

Şu andaki İsa'nın kurtarıcı İncil mesajı kiliseye devamlı olarak gidenlerin zihinlerindeki belirsizliğini

---

¹² "Tanrı'nın Krallığının Vaazı" başlıklı bir makalede, İngiliz Yorumcu Aberdeen Üniversitesi'nden Dr. I. Howard Marshall, "Geçen on altı yılda Tanrı'nın Egemenliği konusuna dair duyduğum vaazların yalnızca iki tane olduğunu hatırlamaktayım... Bu sessizliği şaşkıncu buluyorum çünkü evrensel olarak Yeni Antlaşma akademisyenleri tarafından İsa'nın öğretiminin ana temasının Tanrı'nın Krallığı olduğu kabul edilmektedir... O halde; açıkçası, modern vaizin İsa Mesih'in mesajını cemaatine ulaştırabilmesi için bu konuda söyleyecek çok şeyi olması beklenmektedir. Aslında benim deneyimim bunun tam tersiydi ve bu konu hakkında bir söz söylendiğini nadiren işittim." (Yorumlama Çağı, Ekim 1977, sayfa 13).

korumaktadır. Tarihsel İsa'nın kurtuluş çağrısını duyanlar, Tanrı'nın dünyadaki yaklaşan Krallığı hakkında açık, hayati bir mesaja maruz kalmıştı. Bugün kurtuluş davetleri bu bilgiyi hiç içermemekte veya çok az miktarda ihtiva etmektedir. İsa'nın kapsamlı Krallık Müjdesinin yerine İsa'nın günahlar için ölümü ile sınırlı olan bir mesaj geçmiştir. Orijinal Hıristiyan bildirisi endişe verici bir tutulmaya uğramış görünmektedir. Böyle bir durum Hıristiyanlığın yaşamını tehdit eder, çünkü İsa her zaman Kurtuluş koşulunu, mesajına inanç veya inanışla göstermiştir.

Mevcut İncil'in sunumlarında Tanrı'nın Krallığı'nın şaşırtıcı yokluğu Roma Katoligi akademisyen B.T. Viviano tarafından belirtilmiştir:

Yeni Antlaşma yazınının eğitmeni olarak... Nasıra'lı tarihsel İsa'nın vaazında merkezi tema, Tanrı'nın Krallığına yakın bir yoldur. Bunun benim için aşikâr hale gelmesi ise çok geç sayılmazdı. Ancak, hayrettime karşılık, eğitimimi aldığım teoloji fakültesinde; sistematik teolojide bu temanın neredeyse hiç rolü yoktu. Daha fazla araştırmam üzerine, şunun farkına vardım. Son iki bin yılda; bu tema kilisenin teoloji, maneviyat ve komünyonunda pek çok bakımdan göz ardı edildi. Göz ardı edilmediği zaman, genellikle tanınmaz hale gelmenin ötesinde çarpıtıldı. Bu nasıl olabilir?¹³

---

¹³ *Tarihteki Tanrı Krallığı* , Michael Glazier, 1988, s. 9.

2

Peygamberler Tarafından Beklenen Krallık

Tanrı'nın Krallığı, İsa hakkında doğumundan bile önce söylenen ilk sözün özüdür: "Tanrı ona atası Davut'un tahtını verecek o da sonsuza dek Yakup'un soyu üzerinde egemenlik sürecek egemenliğinin sonu gelmeyecektir"(Luka 1: 32,33).

Mesih'in rolünü tanımlamada melek Cebrail'in yaptığı duyuru sürpriz sayılmaz. Meleğin vaat ettiği tam olarak inançlıların umut ettiklerine karşılık gelmektedir. Bu umudu neyin doğurduğunu soracak olursak cevap basittir: tüm peygamberlerin mesajından kaynaklanmaktadır. İbrani peygamberlerin tekrar eden teması başkenti Kudüs olan eski haline döndürülmüş ideal bir dünya yönetimidir. Tanrı'nın aracısı olarak yöneten Mesih, Tanrı'nın Krallığını yeryüzünde kurmaktadır. Eski Antlaşmanın İbrani peygamberlerinin işlediği de dünyadaki bu mükemmel yönetimin vaadidir. Davut'un vaat edilen soydaşının yenilenmiş bir dünya üzerindeki yönetimi çok sayıda pasaj da tanımlanmaktadır. Bunlardan bir seçki ile geleceğe dair vizyonlarının tipik bir alıntısını yapabiliriz. Beklenen dünya imparatoru Tanrı'nın Krallığını onun için yöneten onun eşsiz temsilcisi ve saltanat vekili Mesih'tir.¹⁴ Sevecenlikle bir taht kurulacaktır. Davut

---

¹⁴ Peygamberlere vaat edilen geleceğin Krallığı kutsal kitap teolojisinde ki standart otoriteler tarafından gayet iyi biliniyordu: "Eski Antlaşmanın Eskatolojik portresindeki değişmez bir özellik İsrail'in kendi topraklarını eski haline getirmesiydi... Günümüzde bu kehanetlerin nasıl ikili yorumlandığı kafalarda soru işareti oluşturmaktadır. İlk sorulacak soru peygamberlerin ne demek istediğidir. Ve bu soruya sadece tek bir cevap olabilir -- *sözlerinin tam anlamı onların hakikate uygun manasıdır*. İsrail halkından ve Kenan diyarı (vaat edilmiş ülke) topraklarından bahsetmektedirler. Halkın topraklarını eski haline getireceğini, yeniden kuracağını öngörmüşlerdir... Eski Antlaşma kehanetlerinin anlamına yönelik bir soru yoktur; soru bu mananın artık ne kadar geçerli olduğudur "(Eskatoloji, Hastings İncil Sözlüğü, New York Charles Scribner oğulları, 1911, Volüm 1 sayfa 737 vurgu eklendi). Gerçek soru ise peygamberlere inanmaya hazırlıklı olup olmadığımızdır. Peygamberlerin öngördükleri açıktır. Sorun kiliselerin onların yazdıklarına

soyundan biri sadakatle Krallık yapacaktır. Yargılarken adaleti arayacak ve doğru olanı yapmakta tez davranacaktır (Yeşaya 16:5).

Konseptin sadeliği aynı ayetin Müjde İncili çevirisinde de güzel bir biçimde resmedilmektedir: “Sonra Davut’un soyundan biri Kral olacak ve insanları inanç ve sevgi ile yönetecek. Doğru olanı yapmakta çabuk olacak ve adaletin yerine geldiğini görecek.”

Peygamberlerin gördüğü şey Yehova (Efendi Tanrı) tarafından seçilmiş temsilcisinin vaat edilen Kral aracılığıyla dünyayı ele geçirilmesiydi. Bunu takiben dünya üzerinde ütopya koşullarında gerçekleşecek bir vizyon görmüşlerdi. “Rab Siyon dağında Kudüs’te Krallık edecek. (Yeşaya 24: 23).O (Mesih) uluslara barışı duyuracak onun egemenliği bir denizden bir denize nehirden (Fırat) yeryüzünün uçlarına dek uzanacak.” (Zekeriya 9: 10)

Ovadya İsrail’in gelecekteki üstünlüğünü şöyle anlatmaktadır:

Yakup soyu da mirasına kavuşacak... Yahudalılar’dan Negev halkı Esav’ın dağlarını; Şefela halkı Filist bölgesini; Yahudalılar’ın tümü Efrayim ve Samiriye topraklarını; Benyaminitler Gilat’ı mülk edinecekler. Kenan’dan sürülmüş olan İsraili savaşçılar Sarefat’a kadar uzanan toprakları, Sefarat’taki Yeruşalimli sürgünler de Negev’deki kentleri mülk edinecekler. Halkı kurtaranlar Esav’ın dağlarını yönetimleri altına almak için Siyon Dağı’na çıkacaklar ve egemenlik RAB’ bin olacak.(Ovadya 17-21).¹⁵

Belli ki Tanrı’nın Krallığı İsrail’in vaat edilen topraklarını karargâh edinen yeni bir politik ve siyasi

---

inanmamasıdır! (Elçilerin İşleri 26:27, Pavlus Agrippa’ya şu soru ile meydan okumuştur. “Peygamberlere inanıyor musun?”)

¹⁵ Çevirinin temel alındığı versiyon *Eski Antlaşma Üzerinden Yeni Uluslararası Yorum* J.C. Allen, Grant Rabbits: Eerdmans, 1976.

düzendir. Bu bütün peygamberlerin ortak görüşüdür. Yeremya İsrail'in Mesih'in himayesinde ulusal restorasyonuna ilişkin Tanrı'nın sözlerini kaydetmişti: "İşte Davut için doğru bir dal çıkaracağım günler geliyor" diyor RAB. "Bu kral bilgece egemenlik sürecek, Ülkede adil ve doğru olanı yapacak. Onun döneminde Yahuda kurtulacak, İsrail güvenlik içinde yaşayacak. (Yeremya 23: 5,6).

Yeşaya ve Mika'nın önsezisi Mesih'in yönetimine ek olarak karşılıklı silahsızlanmayı da hesaba katarsak, daha iyi tanımlanamazdı: "Çünkü bir çocuk doğacak bize bir oğul verilecek. Yönetim onun omuzlarında olacak (vaat edilen kurtarıcı, Mesih) Davut'un Tahtı ve ülkesi üzerinde egemenlik sürecek egemenliğinin ve esenliğinin büyümesi son bulmayacak ve sonsuza dek sürecek... Çünkü yasa Siyondan Rabbin sözü Yeruşalim'den çıkacak. RAB uluslar arasında yargıçlık edecek, birçok halkın arasındaki anlaşmazlıkları çözecek. İnsanlar kılıçlarını çekiçle dövüp saban demiri, mızraklarını bağcı bıçağı yapacaklar. Ulus ulusa kılıç kaldırmayacak, savaş eğitimi yapmayacaklar artık (Yeşaya 9:6,7; 2: 3,4; Mika 4: 2,3).

Tanrı'nın Krallığının en açık tanımlarından biri Daniel 2: 44'te görülür. Düşman dünya güçlerinin yıkımının ardından, "Cennetin Tanrısı asla yıkılmayacak bir Krallık (Açıkça bir dünya imparatorluğu) kuracak. Ve bu Krallık başka insanlara bırakılmayacak. Tüm bu Krallıkları ezip bir son verecek ancak kendisi sonsuza kadar dayanacak." Daniel 7'de vaat edilen aynı Krallık İsa'nın oğlu (İsa'nın en sevdiği öz tanımı) ve onun takipçileri Tanrı'nın seçtiği kişiler tarafından yönetilecek:

Ona (İsa'nın oğluna) egemenlik yücelik ve Krallık verildi. Bütün halklar uluslar ve her dilden insan

ona tapındı. Egemenliği hiç bitmeyecek sonsuz bir egemenlik, Krallığı hiç yıkılmayacak bir Krallıktır... Göklerin altındaki Krallıkları özgü Krallık, egemenlik ve büyüklük kutsallara, yüceler yücesinin halkına verilecek. Bu halkın Kralı sonsuza dek sürecek, bütün uluslar ona kulluk edip sözünü dinleyecek (Daniel 7: 14,27, Müjde incili).

Mesih'in Krallığını kurması ile eşleştirilen devrim Zekeriya tarafından da açıklanmıştır:

RAB gidip bu uluslara karşı savaşacak... O gün RAB bütün dünyanın Kralı olacak... Yeruşalim'e saldıran uluslardan sağ kalanların hepsi RAB Krala tapınmak için yıldan yıla Yeruşalim'e gidecekler(Zekeriya 14:3, 9,16).

Peygamberlerin bu ve bunun gibi pek çok pasajında Mesih, yani Tanrı'nın seçilmiş Kralı ve Daniel'de " En Yücenin azizleri" (7: 27) olarak tanımlanan bir grup ortağın yardımıyla, yönetilecek yeni bir dünya yönetiminin Tanrı'nın Krallığı olacağı tartışmasız kanıtlanmaktadır. Yeniden kurulan dünyanın portresi tüm peygamberler de ortaktır. "Tanrı'nın Krallığı" ifadesi ile özetlenen Mesihlik Umudu'nun temelini oluşturmaktadır.

Hıristiyan Elçisi Pavlus tarafından tamamen desteklenen (Elçilerin İşleri 24:14,15; 26:5-8)İsrail'in ulusal umudu sekizinci yüzyıl peygamberi Yeşaya tarafından canlı bir biçimde, zekice tanımlanmıştır. Pavlus Hıristiyan İncilinin İsrail'in peygamberleri tarafından İsa'nın gelişinden önce açıklandığına ikna olmuştu(Romalılar 1: 1,2 ; 16:25,26 ; Galatyalılar 3:8; Titus 1: 2). İncil'in Eski Antlaşma kutsal yazılarındaki vahyinden kopması felaket seviyesinde yanlış anlaşılmalara yol açar. Pavlus İncil hakkında yazarken okuyucularının Eski Antlaşmadaki İncil arka planını

bildiğini varsayıyordu. Günümüzde pek çok okuyucu Pavlus'un mektuplarına, İncil ile peygamberlerin ne anlatmak istediklerini gerek duyulduğu biçimde kavrayıştan uzak biçimde yaklaşmaktadır.

Peygamberler bir dizi önemli pasajda İsrail'de güvenilir bir yönetimin kuruluşuna işaret etmektedir. Davut'un soyundan geleceği vaat edilen şahısla İsrail'deki monarşinin yeniden kurulmasına tanıklık olarak kabul edilmiştir. Eğer Davut'un Tahtı Mesih Kral ile İsrail'de yeniden görünmez ise tüm Yeni Antlaşma Vahiyi sahte değilse bile dini bir efsaneye dönüşecektir.

Yeşaya pek çok pasajda" İncili duyurmak" eylemini kullanmaktadır:

Siyon'daki yüksek dağa çık ! Ey Yeruşalim'e müjde getiren, yükselt sesini, bağır, sesini yükselt korkma. Yahuda kentlerine "İşte Tanrınız" de! İşte egemen RAB gücüyle geliyor, kudretiyle egemenlik sürecek, ücreti kendisi ile birlikte, ödülü önündedir. Sürüsünü çoban gibi güdecek, kollarını alacak kuzuları... "Bundan ötürü halkım adımı bilecek, o gün, "işte ben" diyenin ben olduğumu anlayacak." Dağları aşır gelen müjdecinin ayakları ne güzeldir!...Kurtuluş haberi veriyor ve Siyon halkına "Tanrınız egemenlik sürüyor!" diye ilan ediyor. Dinleyin! Bekçileriniz seslerini yükseltiyor, hep birlikte sevinçle haykırıyorlar. Çünkü RAB' bin Siyona dönüşünü gözleriyle görmekteler! Ey Yeruşalim yıkıntıları, Hep birlikte sevinçli haykırıp bağırın ! Çünkü RAB halkını avuttu, Yeruşalim'i kurtardı. Bütün ulusların gözü önünde kutsal kolunu sıvadı, dünyanın dört bucağına Tanrı'mızın kurtuluşunu görecektir. (Yeşaya 40:9-11; 52:6-10).

İsa kendine bu müjdeli haberin vaizi rolünü biçti. Luka 4:18, 19'daki ilk konuşmasında Yeşaya 61:1,2 yi

alıntıladı: “RAB Tanrı’nın ruhu üzerimdedir çünkü Tanrı’nın sahibi bana *müjdeyi lütufkârca getirip* iyileştirmek için bana yağ koydu. Tutsakların özgürlüğünü ilan etmek ve salıvermek için canını sıktı. RAB’ dan bir lütuf yılı (nihai jübile) duyurmak için.” İsa bu noktada sözlerini uygun bir şekilde sona erdirdi. Ancak Yeşaya’nın tahmini gelecekte yer almaktadır. Ve bu sözlerin son olarak yerine getirilmesi “Tanrımız tarafından bir intikam günüdür.” İsa’nın duyurduğu Hıristiyanlık dünyamızın geleceğine dair bu yüce öngörüsünün teyit edilmesidir. İsa ilk gelişinde sadece küçük bir ölçekte iyileştirip onarmak ile yetkilendirilmişti. Dünyanın uçsuz bucaksız çoğunluğu karanlıkta kalmıştı. İkinci gelişinde Petrus’un ilan ettiği gibi dünya çapında bir restorasyon başlatacak (Elçilerin İşleri 3:21). Ne yazık ki kilise, Yunan felsefesinin pagan etkisi altında kalmıştı. Peygamberlerinin ölümsüz Mesih denetiminde dünya yönetimi olacak Krallık hakkındaki büyük ilanından yavaş yavaş uzaklaştı. Yaklaşan güzel zamanların vaadi cennetteki soluk mistik ve belirsiz bir bedensiz var olma ihtimali ile değiştirildi. Mesih ve İsrail’in peygamberlerinin öğretilerini temel alan orijinal Hıristiyan umudunun çöküşünün izleri ve Augustin gibi kilise pederlerinin yorumlama tekniklerine dayanabilir (bu ifade oldukça kibar kaçmaktadır!). İncil metinlerinin yalın anlamlarını açıklamaktan uzaklaşmışlardır. Vahiy edilen İncil, Kutsal Yazılarının geri kalanının aradığı zirvede bir Krallık kehaneti sunmaktadır. Ancak Augustin;

Vahiy ifadelerini sembolize ederek onları kilisenin geçmişine tahsis etmiştir (Dolayısıyla geleceği yok ederek bu güne yöneltmiştir)... Bin yıl tam anlamıyla yorumlanmamakta ancak kilisenin Enkarnasyon’dan nihai çatışmaya kadar ki bütün geçmişini temsil etmektedir. Azizlerin saltanatı (artık!) dünyanın kilise tarafından

hâkimiyetinin kehaneti olmuştur. Diriliş metaforiktir ve inananların Mesih içinde ruhani dirilişi ne temsil etmektedir (artık!). Bu türden bir tefsir değersiz ve sahtedir... “İlk diriliş” (Vahiy 20: 6) ifadesi üzerine bu türden bir yorumlama getirmek sadece terimler ile oynamaktır. Eğer kelimelerin açık anlamlarını örtbas etseydik Alford’un dediğine gelmiş olurduk. “Dildeki tüm anlamlarının bir sonu vardır. Ve Kutsal Yazılar herhangi bir şeye kesin tanıklık etmek için silinebilir.”¹⁶

3

---

¹⁶ Peake'in İncil üzerine Yorumu, s. 941 vurgu eklendi.

Geleneksel İbrani ve Hıristiyan Açıklamaları

Yahudi hahamları peygamberlerin bütünsel beklentilerinden konum alarak kendi kutsal yazılarından Mesih ve gelecekteki Krallığı hakkında aşağıdaki bilgileri toplamıştır:

1. Mesih Davut'un soyundan gelecektir. Amacı Krallığı İsrail'e yeniden kazandırmak ve etkisini dünya üzerine yaymaktır.
2. Tanrı'nın düşmanlarının dünya hâkimiyeti için verdiği son korkunç savaş tek bir Deccal'e yoğunlaşmıştır, o da yenilip yok edilecektir.
3. Deccal' in yenilmesini takiben, tüm uluslar Tanrı'nın birliğini ve onun temsilcisinin yönetimini tanıyacaktır. Onun yarasından talimat alıp kabul etmeyi öğrendiğinde Mesih'in Egemenliğinin Kuruluşu İsrail'in ruhani ve politik üstünlüğü ile sonuçlanacaktır.

Bu bilgilerin kaynağının İbrani Eski Antlaşma kutsal yazıları olduğu su götürmez bir gerçektir. Cebrail İsa'yı uzun süredir beklenen dünya çapındaki yönetimin vaat edilen hükümdarı olarak belirlemiştir. O vakit peygamberler tarafından umut ışığının yakıldığı açıktır: "Rab Tanrı O'na, atası Davut'un tahtını verecek. O da sonsuza dek Yakup'un soyu üzerinde egemenlik sürecek, egemenliğinin sonu gelmeyecektir." (Luka 1:32,33).

Luka bizlere bu ayetlerde en yüksek otorite ve İsa'nın kaderi hakkındaki kesin Hıristiyan yargısını sunmaktadır. Kutsal-atanmış Kral olarak Kudüs'ten dünyayı yönetip halkının kaderini yeniden kuracaktır. Umut edilen sosyal, kutsal ve politiktir ve dünya ile alakalıdır! Pavlus' un seyahat arkadaşı Luka' ya göre Theophilus' a öğrettiği biçimiyle yaklaşan Krallığa inanç Yeni Antlaşma Hıristiyanlığının kalbindedir (Luka 1:1-4).

İbrani peygamberlerin müttefik (aynı fikirdeki) mesajından İbrani halkı İsa'nın Mesihlik iddiasının reddedilmesi sonucuna varmıştır. Tartışmaları şöyle devam etmektedir: Mesih olmak iddiasındaki kişinin dünya güçlerini devireceğine işaret etmektedir. İsa da Filistin'deki Roma gücünü bozmamış veya Tanrı'nın Krallığı'nı kurmamıştır. İsa ve elçilerinin onun vaat edilen Mesih olduğuna inanmalarının yanlış olduğunu savunmaktadır. Buna göre Yeni Antlaşma dokümanları yanlış bir iddia sunmaktadır.

Aynı veri ile karşı karşıya gelen geleneksel Hıristiyanlık da benzer biçimde akıl yürütmüştür: İsa iddia ettiği ve gerçekte de öyle olduğu gibi Mesih ise Filistin'deki Roma egemenliği Mesih'in Krallığında devrilmediği için dünya üzerinde kurulmamıştı. İsa Yahudilerin beklediği Mesihlik programını gerçekleştirilmeyi amaçlamış olamazdı. Bu nedenle peygamberlerin Mesihlik umudunu yeniden yorumlayarak dünyada Mesihlik yönetiminin kurulması veya herhangi bir politik devrim fikrini dışlamaları beklenirdi.

Bu akıl yürütmeyi desteklemek için teologlar büyük miktarda akademik çaba sarf etmiştir. İsa ve Krallığın İbrani kavramlaştırma anlayışına uzlaşmaz biçimde karşı durmayı amaçlamışlardır. Her şeyden öte İsa'nın herhangi bir politik hırsı olduğunu düşünmemekteyiz. Onun uzun süredir korunan hedefleri tamamıyla "kutsaldı". Bu uzun soluklu ve derinlere kök salmış inancının özü şu şekilde özetlenebilir: İsrail'deki pek çok kişi Tanrı'nın dünyadaki Krallığı yönetmek için gönderdiği mesh edilmiş bir kişi, Mesih aracılığıyla bir kurtuluş bekliyordu. Bu Mesih İsrail'i yüceltecek, kötülüğü yok edecek ve karşı konulmaz gücüyle doğruluğu pekiştirecekti. Krallığı takipçilerinin yüreklerine yerleştirmişti.

Standart çalışmalarda İsa ve Krallığın sürekli aynı görünümü yansıtılmaktadır. İsa'nın düşüncesinin temeli olarak Tanrı'nın Krallığının tanınması ise en azından hepsinde ortaktır. Ancak Krallık bir dünya yönetim biçimi olmaktan uzak şekilde insanların yüreklerindeki Tanrı'nın etik kuralına indirgenmiştir:

İsa'nın mesajının yükü şuydu: Tanrı'nın Krallığı cennetteki babanın insanların yüreğinde yer eden vasiyeti idi. O Tanrı'ya inancın her şeye yeni bir düzen getireceğini, böylece hayatın korku ve endişelerinin de terk edileceğini öğretti... Tövbe ve daha iyi bir yaşam için içten arzu ile saflaştırmış, yüreklerden gelen dualar aracılığıyla Tanrı'nın mevcudiyeti sağlanacaktı. Krallığı gelecekti ve insanların ödülleri Tanrı ile dostluk olacaktı.¹⁷

Şaşırtıcı bir biçimde Hıristiyan belgelerinde görüldüğü şekliyle kiliseye gitmeye devam eden halk, Tanrı'nın Krallığının bu tür bir tasvirini Krallığın tatminkâr bir yansıması olarak kabul etmiştir. Ancak popüler görüş İsa'nın ikinci gelişi ve yeryüzünde sonraki Mesih Krallığına referansı atlamaktadır. Üstelik Krallığının standart tanımı büyük bir itiraza da açıktır: Hem Mesih olduğunu iddia edip aynı zamanda siyasi rolü bütünüyle reddetmek İbrani kutsal yazılarının Mesih için tayin ettiği rol ve Mesih'in temel noktası ile tamamen çelişkilidir! İsa, Tanrı'nın egemenliğinden (ve kendisinden de Mesih olarak) bahsetmektedir. İbrani peygamberlerin öngördüğü gibi başkenti Kudüs olan dünyanın teokratik hükümetinin yeryüzünde yeniden kurulmasını inkâr etmesi hiç akıl kârı değildir. Dışsal siyasi Krallığın reddi, İsa'nın yaptığı gibi İbrani kutsal yazılarından esinlenip tüm dini gerçekliğin yetkili kaynağı olarak teyit edildiğinden daha da imkânsız hale gelmektedir. Yeryüzünde İsa'nın emri altında yeni bir

---

¹⁷ Yeni Çağ Ansiklopedisi, Londra: Simpkin, Marshall, Hamilton, 1925 Volüm 6, sayfa 176, 177.

politik düzen henüz görülmediğinden yorumcular iki alternatif arasında seçim yapmıştır: Birincisi; aslında İsa'nın hiçbir zaman Mesih olduğunu iddia etmediğidir. Bu koşulda Elçiler bu unvanı ona yanlışlıkla atamış olmalıdır. Veya aslında Mesih olduğunu iddia etmiştir ancak unvanı ve Tanrı'nın Krallığı ifadesini radikal yeni bir biçimi ile kullanmıştır. Bu da onu Eski Antlaşma temellerinden tamamen ayırarak olası bir politik önemini ortadan kaldırmaktadır.

Üçüncü bir çözüm

Bu çözümlerden hiçbiri İncil ile ilgili belgeleri adaletli biçimde değerlendirmemektedir. Her iki durumda eldeki verilerin büyük kısmı hesaba katılmamıştır. İsa'nın aslında Mesih olduğunu iddia etmediği görüşü tüm Yeni Antlaşmayı sahte kılmaktadır. Ancak tüm peygamberler tarafından öngörülen İbranilere ait Eski Antlaşma dünya çapına yayılmıştır. İsa'nın Mesih yönetiminin bu ulusal umudunu terk ettiğini savunmak da sorunlu bir ifadedir. Yeni Antlaşma da onun böyle bir şey yapmadığını gösterecek düzeyde yeterli kanıt bulunmaktadır. Bu nedenle ortaya üçüncü bir seçenek çıkmaktadır. İsa ve çağdaşları normalde Tanrı'nın Krallığı terimine Kutsal Yazılar tarafından vaat edilen yeni ve dünya çapındaki politik düzeni tanımlarken kullanmaktadır. Ancak o ve Elçileri bazen bu terimi Krallık için hazırlık ve öncül aşamaları dâhil ederek genişletmiştir:

1. Tanrı'nın Mesih Krallığını duyurması İsa'nın dünyaya dönüşünde kurulacak dünya çapında güç ve ihtişamdaki öncedydi.
2. Krallığın gücünün İsa ve seçilmiş takipçilerine adandığının kanıtlanması iyileştirme ve şeytan çıkarmaları aracılığıyla gösterilmiştir.
3. Elçilerinin İsa'nın yönetimi ve Yaklaşan Mesih Krallığındaki liderlik eğitimlerinin yanı sıra Krallığın gelmesinden önceki duyurusunda da görev almalarıdır.
4. İsa'nın ölümü dünyanın günahları sebebiyle meydana gelmiştir.
5. (Çok büyük öneme sahip Mezmur 110:1¹⁸ de öngörüldüğü gibi) babanın sağ elinde oturması

---

¹⁸ Bu ayet Yeni Antlaşma' da herhangi bir başka Eski Antlaşma pasajından daha fazla alıntılanmış ve ima edilmiştir. Elçilerin Hıristiyanlığını anlamamız konusunda büyük öneme sahip olduğu açıktır.

ve Krallığın dünya üzerinde yenilenmiş sosyal ve politik düzen olarak başlatmak için yükselişi İsa'nın dönüşünü beklemektedir.

Geriye dönük olarak baktığımızda İlahi programın İki aşamasına ait açık işaretlerin Eski Antlaşma kutsal yazıları boyunca dağılmış olduğunu görmekteyiz. Ancak Krallığın dünya çapında kuruluşuna dair öncü gelişmelerin Eski Antlaşma peygamberleri tarafından net biçimde ayrımının yapılmadığını görmek önemlidir. Daha sonraları (günümüzde) geleneksel Hıristiyanlığın Tanrı'nın Krallığı hakkındaki söylemi bir noktaya kadar gölgelenmiştir. Krallığın gelecekte vuku bulacak kutsal ve dünya çapındaki hâkimiyetinin kuruluşu belirsiz hale getirilmiş hatta gözden çıkarılmasına kadar gidilmiştir. Bu da İsa ve tüm Yeni Antlaşmanın hatta tüm peygamberlerin tanımladıkları *ikinci gelişinde ki büyük olaydır*.¹⁹

İsa'nın öğrettiği Krallık dönüşündeki yönetim gücü ile damgalanmıştır. Her şeyden önce tarih içinde gelecekteki büyük kriz ile bağlantılı, dünya üzerindeki yeni düzendir. İsa için Krallık henüz gelmemiştir. Gelişi için dua edilmektedir.²⁰ Krallığın iktidarı kesinlikle onun yönetiminde sergilenmiştir. Ancak bu sadece yaklaşan Krallığın önceden gösterimidir. Hâlâ

---

¹⁹ *Yüzyıl İncili Selaniklilere Giriş* (Londra: Caxton Yayıncılık) sayfa 29: "Son zamanlarda Tanrı'nın Krallığının İsa'nın öğretisindeki temel konu olduğu tartışılmaktadır. Tanrı'nın Krallığından bahsettiği zamanlarda geleceğin muzaffer yeni düzeninin dünyaya dönüşündeki ihtişamından ve meleklerle birlikte kurulacağından dem vurmaktaydı". Johannes Weiss'in *Predigt Jesu vom Reiche Gottes (İsa'nın Krallığı Beyanı)* Philadelphia: Fortress Yayınları, 1971, ilk basım. 1892). kitabına referans verilmektedir. Weiss İsa'nın her zaman için geleceğin gerçek Krallığından bahsettiğini doğru şekliyle görmüştü. Ardından bu öğretinin artık bizim için yersiz olduğunu söylemeye devam etti!

²⁰ Matta 6: 10, "Hükümlerinin gelsin." Arimathealı Josef bunu bekliyordu (Markos 15: 43).

gelecekte yatmaktadır ve kuruluşu İsa'nın Kral olarak dönüşüne bağlıdır.

Yeni Antlaşma *hem* Krallığın ruhani ve güç ile ilişkili şu andaki öncül manifestosu olarak okunmalıdır. Hem de gelecekte İkinci Gelişin dünya çapındaki kuruluş ve tanıtımı olarak tezahür edilmelidir. Bu koşullar altında İsa'nın bir an için bile Tanrı'nın Krallığına peygamberlerin ve İbrani dininin bir ulusun büyük umudu haline gelen politik ve bölgesel önemine katılmaktan vazgeçmediği görülebilir. Bununla birlikte İsa ilk gelişinde Mesih Krallığını dünya çapında bir politik imparatorluk olarak sunmayı ümit etmemiştir. Yine de tüm öğretileri, takipçilerini gelecekteki Mesih Krallığının oluşumuna hazırlamaktaydı. Yönetiminin sonunda kendisini Roma ve Yahudi otoritelerinin ellerinde Belirsiz bir aralıktan sonra diriliş ile hem İsrail'de hem de evrensel olarak Krallığı politik açıdan kurmak için geri döneceğini vaat ederek çarmıha gerilmeye teslim etti. İlahiyi dramının bu sonucu Eski Antlaşma kehanetinin her detayını gerçekleştirmesinin yanı sıra İsa'nın mistiklik iddialarını da haklı göstermişti.²¹

---

²¹ *Yüzyıl İncili, Selanıklere Giriş* sayfa 30: "İbranilerin Mesih'in ilk gelişinde aradıkları, Hıristiyanların ikinci gelişte aradıklarında yönelmektedir.

Geleneksel Hıristiyanlığın Apolitik Mesih'i

Hıristiyanlığın geleneksel versiyonları İsa'nın öğretisinin siyasi boyutunu kabul etmede tuhaf biçimde gönülsüzdü. Yorumcular bunu dışlama çabasıyla bir dizi farklı aracı örtbas etmek de kullandılar. Bu süreç İncil'deki en sade ifadelerin bile açık anlamını boşaltacak bir *güç turundan* başka bir şey değildi.

Bu teknikler kutsal metne uygulanan şiddeti fark eden araştırmacıların eleştirilerinden kaçamadı. Albert Schweitzer'in ifadesi bu bağlamda alıntılanmayı hak etmektedir: “[İsa'nın] büyük sözlerinden çoğu, özü boşaltılmış patlamış kabuklar gibi köşeye kaldırılmıştır... Zamanımızda İsa'ya onun döneminden farklı bir dil tutturduk.²² İsa'nın sözleri böylesi bir tutulmadan muzdaripti.”

Schweitzer İsa'nın kriz ve dünyanın sonuna yönelik algısının onun sihrinin ve mesajının kalbini temsil ettiğine ikna olmuştu. Bizim kayıtlarımız bu ışıkta görülmediği sürece hiçbir anlam ifade etmeyecektir.

Başka bir yorumcu olan David Baron peygamberlerin sözlerinin yorumcular tarafından yanlış bir şekilde kullanıldığını öne sürmektedir. Bir şekilde gelecekteki Tanrı'nın Krallığının gerçekliğini ortadan kaldırdığından yakınmaktadır. Baron'un Peygamber Zekeriya hakkındaki yorumlar üzerine söyledikleri; İsa'nın öğretilerindeki Tanrı'nın Krallığına yönelik geleneksel tutum ile de aynı düzeydedir:

Bu peygamber kitabı üzerine var olan neredeyse bütün çalışmalar bir şekilde kusurlu hatta

²² *Tarihi İsa'yı Arayış*, New York: McMillan, 1968, ilk basımı 1910, sayfa 400.

bazıları da yanıltıcıdır. Eski yorumlar, pratik öğreti ve hürmetli manevi tonları dolayısıyla övgüye değerlidir. Ayrıca bazıları büyük miktarda sağlam fizyolojik ve tarihi materyal içerse de bir düzeyde yorumlamanın kinaye ilkesi ile bozulmuştur. *Bu sayede dünya üzerinde gerçek bir Tanrı'nın Krallığı ile İsrail'in tam bir kurulumu görmezden gelinmiştir. Mesih'in saltanatının göze batar ortaya çıkışına yönelik referanslar örtbas edilmiştir.*²³

Tanrı'nın Krallığı İsa'nın öğrettiklerinin kalbidir. Peygamberlerin umutlarını²⁴ tamamıyla onayladığından Mesih Krallığının kaldırılması İsa'nın Hıristiyan mesajının özünü tehdit etmektedir. Yorumlamanın kinaye ilkesi (örtbas etmek için sofistike bir açıklama) tarafından yaratılan hasar, Zekeriya'nın kitabıyla sınırlı değildir. Yeni Antlaşma hakkındaki neredeyse bütün standart yorumlar David Baron'un belirlediği nedenle kusurludur. Yorumcular artık Tanrı'nın Krallığının öncelikle ve baskın olarak peygamberler için anlamı ile tanınmaması sonucunda İsa'nın öğretisi yıkıcı bir darbeye katlanmıştır: Dünya üzerinde "somut" bir Tanrı'nın Krallığı Eski Antlaşma da Tanrı'nın günü ve yenisinde İsa'nın ikinci gelişi olarak bilinen olay ile başlatılacaktı.²⁵ Tanrı'nın Krallığı teriminin İsa'nın dudaklarındaki anlamı yeni düzenin onun dönüşüyle başlatılmasıydı. Bu Eski Antlaşmada tam olarak Tanrı'nın hüküm sürmesi tanımları ile karşılık bulmaktadır (örneğin onun seçilmiş Kralı, Mesih'in şahsı ile).²⁶ Geleneksel teoloji İsa'nın "atalara

²³ Zekeriya'nın Kehanetleri, Londra: Marshall, Morgan ve Scott, 1962, sayfa 8,9 vurgu eklendi.

²⁴ Matta 5: 17, "Yasayı ya da peygamberleri ortadan kaldırmaya geldiğimi sanmayasınız." Romalılar 15:8, "Mesih sünnetli Yahudi soyuna Tanrı gerçeği yararına hizmet görücü oldu; atalara duyurulan sözlerin onaylanması için."

²⁵ Örnek için bakınız 1 Selanikliler 5: 2; 2 Selanikliler 2: 2; 1 Korintliler 1: 8; 2 Korintliler 1: 14. Tanrı'nın günü Mesih'in gelecekteki günü ile aynı gündür.

²⁶ Ekler için çok sayıda diğer pasajlara bakınız, Yeşaya 52:7-10; 32:1; Mezmur 2; Zekeriya 14: 9; Vahiyyer 11: 15-18 Mezmur 96-101 Tanrı'nın Kral olduğu, egemenliğinin başladığı günü tanımlamaktadır.

verilen sözleri doğrulamak için” geldiğini unutmuş görünüyor (Romalılar 15:8), ve İbrahim den başlayarak atalar, “dünyayı miras almayı” bekliyorlardı (Romalılar 4:13). Yeni Antlaşmanın onayladığı İbrahim’e verilen vaatler dünyanın sorumluluğunu almak umudu temeline dayanmaktaydı. İsa Elçilerine ödül vaat etti. Bu ödül yönetim görevi olarak tanımlanmıştır: “On kent üzerine yetki veriyorum sana”, (Luka 19:17). İsa’nın yaktığı umut ışığı farklı değildi. O insanlara bir gün güçsüzün “dünyayı miras alacağını” vaat etti (Matta 5: 5), Ve “Tanrı daha sonra onlara Krallığı verecekti” (Luka 12: 32). *Yeni Antlaşma Hıristiyanlığı adaylarına, İsa döndüğünde dünya üzerinde ortaya çıkacak yazılı olan yeni bir yönetimde idareci pozisyonlar vaat etmektedir(Vahiy 5:10).*

Kudüs’te merkezi olan evrensel bir imparatorluğun hükümdarı olmayı beceremeyen bir Mesih peygamberlerce beklenen ve Meryem’e Cebrail tarafından vaat edilen Mesih değildir (Luka 1:32,33). Bu nedenle gelecekteki bir kriz ile dünya üzerinde başlayacak bir dünya imparatorluğu hakkında az ya da çok hiçbir şey söylenmeyen geleneksel teolojinin İsa’sı hakkında soru işaretleri bulunmaktadır. İncil’deki İsa Mesih ise bu yönetimi devralabilecek şahıstır.

6

İsa'nın Öğretilerinde Gelecekteki Politik Krallık

İsa'nın kritik öneme sahip birkaç sözü hak ettiği dikkati toplayamadı. Bu ayetler İsa'nın Çağın sonundaki dönüşünde yönetmek ile Mesih olarak görevlendirildiğini ve Krallığın politik doğasının pekâlâ farkında olduğunu kanıtlamaktadır.

Davut'un vaat edilen Oğlu olduğunu iddia eden herhangi biri 2 Samuel 7 de tanımlanan (1 Tarihler 17:1'e paralel olarak)²⁷Davut ile yapılmış anlaşmanın temel öneminden etkilenmekten kendini alamaz. Bilindiği gibi bu Tanrı'nın dünyaya seçilmiş Kralı aracılığıyla barış getirme vaadinin temelini oluşturmuştur.²⁸ İbranice kutsal yazıların bir okumasıyla yaygın biçimde tanınmıştır. Mesih saltanatına girdiğinde Davut'un Krallığının görkeminin sonunda tüm dünyanın faydalarını göreceği biçimde İsrail'e geri kazandırılacağını belirtmektedir. Böylece İsa'nın önde gelen öğrencileri hevesle "İsrail'in tesellisini" beklerken sadece İsa'nın doğumundan önce değil ayrıca Filistin'deki kısa yönetimini tamamlanmasından sonrasını da beklemekteydi. Mesih saltanatının ulusal beklentisi Hıristiyan kayıtların merkezinde kalıyordu: doğru ve dindar Simeon "İsrail'in avunç bulacağı günü beklemekteydi. Kutsal Ruh onun üzerindeydi" (Luka 2:25). Kâhin Anna Luka tarafından Tanrı'ya istisnai tapınması ile "Yeruşalim'in kurtuluşunu gözleyen herkese İsa'dan söz etti"(Luka 2:38). Aritmiyalı Yusuf Matta tarafından İsa'nın bir Elçisi olarak tanımlanıyordu (Matta 27:57), İsa'nın Krallığını bekleyen... İyi ve onurlu bir adamdı (Luka 23:50,51). Bu İsa'nın ölümünden sonraydı. O

²⁷ Bu antlaşmanın önemi Mezmur 72,89 ve Luka 1: 32,33'teki referanslar da görülmektedir.

²⁸ Bu kutsal müdahale Mezmur da canlı biçimde resmedilmiştir. Özellikle Mezmur 2 ve 10'da. Hem Kamran topluluğu hem de Hıristiyanlar 2 Samuel 7: 14'ün uygulanmasını vaat edilen kurtarıcı da görmüştür (İbraniler 1: 5; Luka 1: 32,33).

açıkça Krallığın İsa'nın yönetimi ile geleceğine inanmıyordu. Yine de kayıtlar kesinlikle onun yönetiminde bir Krallığın beklentisini tanımlamaktaydı (Matta 11: 5).

Benzer şekilde haç üzerindeki hırsız İsa'dan onun da yer alması için yalvardığında Krallığın yaklaşan geleceğinin kesinliğini tanımıştı ""Ya İsa" dedi. "Hükümrانlığına geldiğinde beni anımsa!" (Luka 23:42).

Yakup ve Yuhanna'nın annelerinin çocukları adına talepleri İncil ve Krallık için aynı hevesi ortaya koymaktadır. Ricası Mesih Krallığının Hıristiyan İncil düşüncesini ortaya çıkarmıştır. İsa onun Krallığın ne çeşit olacağına dair anlayışını bozacak hiçbir şey yapmamıştır. (Matta 20: 21).

Aklındaki Krallığın yüreklerdeki Krallık ile sınırlı olmadığı kesindi. İsa'nın cevabı gelecek Krallığında ayrılmış önemli bir yere yerleşme onurunu onaylamıştı (Markos 10:40). Dahası Tanrı'nın Yaklaşan Krallığı içindeki büyüklüğün hizmetkâr rolünü onun yaptığı gibi kabul edenlere ilk olarak verileceğini ekledi (Markos 10:42-45, Filipiler 2:5-8). Ancak İsa'nın aklında ne gelecekteki Krallığın doğası hakkında ne de onun içindeki durumu hakkında herhangi bir soru yoktu. Elçiler gelecekteki bir Krallık hakkındaki gerçekler ve yer alan pozisyonlar üzerine bir yanlış anlama sebebiyle azarlanmadılar. Onlar sadece yüceliğin yolunun alçakgönüllülük acı ve hizmetkârlıktan geçtiğini öğrenmeye ihtiyaç duymuşlardı.

İsa'nın öğretisi kayıtları içinde Hıristiyan hedefi konusundaki soru son derece önemlidir. Elçiler İsa tarafından vaat edilen Mesih Krallığı'nı yeni anlaşmanın yüreği olarak tanınmaya yönlendirildiler. Onlar için Hıristiyan hayatının en büyük amacı Mesih'e Krallığını yönetmekte yardımcı olmaktı. Son akşam yemeğinde onlara şunu dedi: "Ben de size bir

hükümlerlik özgülüyorum; tıpkı Babamın bana özgüllediği gibi. Öyle ki, hükümlerliğimda soframda yiyip içesiniz ve tahtlara oturup İsrail'in On İki Soyu'nu yargılayasınız." (Luka 22: 29,30).

Sadece birkaç dakika önce İsa Hamursuz şarabını Hamursuz "Tanrı'nın Krallığı ile ifa olmadan" ve "Tanrı'nın Krallığı gelmeden içmeyeceğini" söylemişti (Luka 22: 16,18). Ancak o zaman Krallığın yöneticileri olarak onun oradaki varlığı ile yiyip içebilirlerdi, onunla birlikte olabilirlerdi. Bu görkemli olay Yeni Çağı da [tam olarak "dünya yeniden doğduğunda"] İsa'nın Oğlu görkemli tahtında oturduğunda gerçekleşecekti (Matta 19: 28).

İsa aynı zamanda şunu dediği için, Elçiler bunun ne zaman olacağı hakkında şüphe taşıymıyordu: İnsanoğlu yüceliği içinde, 'tüm meleklerle birlikte geldiğinde,' yüceliğinin tahtında oturacak. (Matta 25: 31).

Tüm bunların sonuçlarını okumak açıktır. Mesih'in dönüşü ile Yeni Çağın başlangıcında açılmış bir Krallık olacak. On iki kabileyi o topraklarda yeniden birleştirecek yönetim ve tahtlar olacak. Ve o Yeni Çağda İsa ile dostluk olacak ve bu dostluk "Krallık gelmeden" yenilenmeyecek(Luka 22: 18).

Tanrı'nın Krallığı hakkındaki bu bilgi İsa'nın öğrettiklerinin çerçevesini oluştururken, bizim Hıristiyanlık olarak adlandırdığımız şeyin herhangi bir kısmında yer almakta mıdır?

7

Asilzadenin Ayrılışı ve Dönüşü

Başka bir vesileyle İsa Tanrı'nın Krallığına ışık tutmak istemiştir. Kendisini babasının Krallığında görev almak için ayrılıp, sonra geri dönen bir Soylu ile karşılaştırmıştı. İsa kıssayı kutsal planın tarihteki aşamalarını en basit terimler ile netleştirmek için anlatmıştı. O ve elçileri Kudüs'ün yakınlarında iken, herkesin Krallığın başkenti olacağını kabul ettiği şehre yaklaşırken, çoğunluğunun Mesihlik iddiasını kabul ettiği seyircileri, "Tanrı hükümrانlığının belirmek üzere olduğunu sanıyorlardı". (Luka 19: 11).

Luka'nın açıklaması tartışılan Tanrı'nın Krallığı'nın Kudüs'te temel alınmış bir Krallık olduğu yönündedir. Kralın, başkente coğrafi yakınlığı ulus ve peygamberlerin umutlarının sonunda gerçek olacağı yönündeki heyecanını harekete geçirmişti. Takip eden kısa Krallığın *hemen* ortaya çıkmayacağı dersini öğretiyordu. Onun sonunda ortaya çıkacağı sorgulanamazdı. Dahası ortaya çıkması İsa'nın düşmanlarının yok olması anlamına geliyordu: (Luka 19: 27).

İsa bir an için bile halkın, Krallığın duasını yanlış anladığını veya bir Krallığı yüreklerde aramaları gerektiğini iddia etmedi. Soylu hakkındaki basit hikâyesi ile Tanrı'nın Krallığının Cennetten dönüp babadan asil otoritesini almadan halka açık bir şekilde başlamayacağını netleştirmişti. Dönüşünde düşmanlarına egemenliğine teslim olmayı reddettikleri için Kraliyet gücüyle idam ederek kullanacaktı (Luka 19:27). Aynı zamanda sadık takipçilerini Efendileri yokken üretken hizmetleri için ödüllendirirken Krallığın şehir nüfusunun sorumluluğunu üstlendirecekti (Luka 19: 17).

Kıssa Kutsanan Mezmur 2’de Mesih’in Rabbin mesh ettiği olduğu öngörüsünü onaylayarak oldukça akla yatkın kabul edilmektedir. Bu Mezmur’a göre Tanrı Mesih’ine, “miras olarak sana ulusları, Mülk olarak yeryüzünün dört bucağını” (ayet 8) vaat etti. Kral Demir çomakla kıracak onları, Çömlek gibi parçalayacaktı” (ayet 9). Aynı Mezmur’da Mesih’in dönüşünde karşılaştığı dünyaya hükmedenlere “Oğulu öpün ki öfkelenmesin, Yoksa izlediğiniz yolda mahvolursunuz. Çünkü öfkesi bir anda alevlenir”(Ayet 12). Hem İbraniler hem de İsa Mezmur 2’de Mesih’in güç ile dönüşünde dünya Fethinin de bulunacağını tahmin etmiştir. Hıristiyan topluluğunun İsa’da gördüğü “ulusları demir bir çubukla güdecek bir erkek çocuğu” idi (Vahiy 12:5). Asıl olan, “uluslar üstü bir otorite” konumuna meydan okuyan yükselen İsa’nın sonunda inançları desteklemek için tasarlanmasıydı (Vahiy 2: 26).²⁹

---

²⁹ Mezmur 2’nin İsa’ya uyarlanması için, Vahiy 11: 15; 12: 5; 12: 10; 19: 15’e bakınız. Ayrıca Elçilerin işleri 4:25,26; 13: 33, sonraki referans İsa’nın doğumu /dünyaya gelişini Tanrı’nın onu var ettiği zamana yapılmaktadır (Matta 1:20,“oluşan”, Luka 1: 35). Elçilerin İşleri 13:33 Tanrı’nın Oğlunun annesinin rahminde yaratılışına anlatmaktadır.

8

İsa İbrani-Hıristiyan Mesih

İncelediğimiz veriler İsa'nın tamamen siyasi bir figür olmasına karşın *ilk gelişinde* politik otoritesini kullanmadığına işaret etmektedir. Kendisini ve takipçilerini zamanın siyasetinden ayrı tutmuştur.³⁰ İdaresinde iken babasının karakterini yansıttığı iddialarını hassasiyet ve merhamet nitelikleri ile kanıtlamıştır. Acı çeken hizmetkâr ile sonradan dönüştüğü fetheden Kral arasındaki zıtlık İsa'nın şahsiyetinin olağan üstü yelpazesini göstermektedir. İlk yüzyılda O "Çekişip bağırılmayacak... Ezilmiş kamışı kırmayacak, Tüten fitili söndürmeyecek" (Matta 12: 19,20). O konular hakkında hüküm vermemesine karşın görkemli dönüşünde ulusları yargılayıp savaşmaya muktedirdir. Onları demir bir çubukla yönetecektir (Vahiy 19:15). Mesih'in her iki yönündeki renklere izin vermeyen herhangi bir portresi Mesih'in aktivitelerini umutsuzca çarpıtmaktadır. Tarihteki İsa'ya inanış İsa'ya imanın gerek koşuludur. Ve onun hakkındaki gerçeklerin tamamı temel alınmalıdır.

Geleneksel Hıristiyan eğitimi neredeyse tamamen İsa'nın öğretimindeki siyasi unsurları ihmal etmiştir. Bunu da; ya ondan ve elçilerinden beklenen liderliği hakkındaki söylemleri görmezden gelerek veya Yeni Antlaşmanın en sade kanıtlarına karşı çıkararak yapmaktadır. Elçilerin vaat edilen yönetici pozisyonlarının ikinci gelişten önce, *şimdiki zamanda* varsayıldığını öne sürmektedirler. Elçilerin *kilise*

---

³⁰ İsa'nın misyonunun başından beri tamamen politik bir yanı olduğunu anlamı verilmektedir. Yeni Antlaşma onu şeytanın doğaüstü güçleriyle savaşırken tanımlamaktadır. Bu ilişkiyi kozmik politika içinde tanımlamak uygun olacaktır. Kutsal Kitap Hıristiyanlığında İsa ve şeytanın arasındaki savaş gerçek bir konudur. Dünya Hâkimiyeti için verilen mücadele henüz çözüme ulaşmamıştır. Ancak İsa'nın vaadi olan mutlak zafer kesindir. Tanrı Mesih'in içinde isyankâr dünyayı şeytanın pençelerinden kurtarmaktadır. İnsanın inatçılığı ve körlüğü yüzünden ise şeytan hala "bu çağın tanrısıdır" (2 Korintliler 4: 4; 1 Yuhanna 5: 19; Vahiyler 12: 9).

üzerindeki Krallığına önerildiği yönündeki teori Yeni Antlaşmanın net öğretiminin yıkımıdır. “Her şey yenilendiğinde, İnsanoğlu görkemli tahtına oturduğunda(n),”(Matta 19:28,25:31) öncesinde Mesih’in takipçileri onunla liderliği paylaşmayacaktır. Kıssa da ki soylu krallığındaki inançlılarla birlikte düşmanları ile baş etmeye yetkili kılınmadan önce cennetten *geri* dönmek zorundadır. İsa geri gelene kadar elçileri “ “O” Egemenlik” geri gelene kadar değil “(Senin) Tanrının Egemenliği” geri gelsin diye dua etmeye devam edecektir (Luka 22: 18). İsa’nın Elçileri ile onlarla paylaşmayı vaat ettiği Krallığında oturması anlamına gelmektedir.

Yönetim vaadinin ikinci gelişten *önceki* bir zamana uygulandığı yönündeki yaygın görüş, İncil şemasında ölümcül bir durumu temsil etmektedir. İsa döndüğünde Tanrı’nın Krallığının gerçekliği üzerinde tamamıyla İncil dışı bir görüşü yaymanın trajik etkisini taşımaktadır. İsa’nın zihni Vahiy’de tamamıyla açıklanarak, sevgili öğrencisi Yuhanna aracılığıyla ifade edilmiştir. O büyük güne kadar öğüdünde ısrar etmesini doğru buluyoruz:

Ben gelinceye dek sizde olana sımsıkı sarılın. Üzerinize bundan başka bir yük koymuyorum. Ben Babam’dan nasıl yetki aldım, galip gelene, yaptığım işleri sonuna dek sürdürene ulusların üzerinde yetki vereceğim. Demir çomakla güdecek onları, Çömlek gibi kırıp parçalayacaktır... Ben nasıl galip gelerek Babam’la birlikte Babam’ın tahtına oturduğumsa, galip gelene de benimle birlikte tahtıma oturma hakkını vereceğim (Vahiy 2:25-27; 3: 21).

Bunlar kurtarıcının kendi sözleridir (“Tanrı’nın Oğlu... bunları demektedir,” Vahiy 2:18), ve kiliseler “Ruhun ne dediğini duymak için” tavsiye almışlardır.

Ortalama bir kilise ziyaretçisinin İsa hakkında bu ayetlerden nasıl böylesi bir bakış açısı ne edindiğini anlamak zordur. Geleneksel Hıristiyanlığın bu dramatik Hıristiyan öğretileri hakkında hiçbir şey yapmadığı açıktır. Vahiyde bahsedilen kelimeler sonuçta sadece İsa'nın Elçilerinin ürettiği bir hedef olarak daha önce vermiş olduğu şeyin bir teyidiydi. Bu da yenilenmiş İsrail ve dünyayı yönetmek de ona katılmaktı.³¹

Safkan Mesih umudunun İsa tarafından aşılanaştır. Ancak yorumcular Mesihliğine yönelik antipatilerini Mezmur 2'de tanımlanan Mesih eylemini ve İsa'nın Vahiy'de tekrarlanan kelimelerini "Hıristiyanlık dışı" olarak etiketleyerek sergilediler. Mezmur 2'de tanımlanan Krallık eyleminin İsa ile herhangi bir alakası olduğunu göremediler. Kendisine ve kilisesine referans da bulunan iki atfa rağmen aşağıdaki yorum şaşırtıcı sayılmaz.

Mezmur 2 kısmen İsa'ya gönderme olarak açıklanamaz. Krallığın Siyon'un kutsal tepesinde kuruluşu onun durumuyla alakalı olamaz. Çünkü onun düşmanlarını parçalara ayıracak işlevinin kavramı Hıristiyanlık dışıdır.³²

Bu görüşleri benimseyen teologlar trajik bir çelişkiye yakalanırlar. Onlar İsa'yı Mesih olarak kabul ettiklerini söylerken İsa'nın faaliyetlerini bir şekilde sınırlandırmaya çalışmaktadırlar. Bu sebeple İncil'deki Mesihlik bölümünün büyük kısmını dışarıda bırakmaktadır. İsa yorumcuların ikinci Mezmur hakkındaki endişelerini paylaşmamaktadır. Yuhanna'ya özür olarak verdiği Vahiy ile ve onun aracılığıyla kilisede inançlara aslında hangi hedefe ağırlık vermeleri gerektiğini seslenmektedir. Bu hedef

³¹ Matta 19:28; Luka 22:28-30; Vahiyler 2:26 3:21; 5:10; 20:1-6.

³² Mesih ve Kutsal Yazıların Sözlüğü, New York: Charles Scribner'in oğulları, Volüm 2 sayfa 452. İsa'nın ikinci gelişi esnasında Tanrı'nın düşman dünyaya karşı gazabının temsilcisi olarak hareket edecektir. Bu arada Hıristiyanlar düşmanlarıyla şiddet içermeyen biçimde başa çıkmalıdır (Matta 5: 39,40).

Mesihlik “otoritesini uluslar arasında” paylaşmaktır. Kralliyet ayrıcalığı vaatleri Vahiy 2:26 , 3:21, 5: 10 ve 20: 1-6, ve aynı zamanda Matta 19: 28 ve Luka 22: 28-30 (daha önce alıntılanan) netliği tartışmasızdır. Vahiy 3:21’de İsa Baba ile hali hazırda ki koordinasyonu ile babanın tahtı ile gelecekteki Mesih Krallığının Davud-i Tahtı arasındaki ayrımı dikkatle sağlanmıştır. “Ben nasıl galip gelerek Babam’la birlikte Babam’ın tahtına oturdumsa, galip gelene de benimle birlikte tahtıma oturma hakkını vereceğim.”Bütün bunlar İsa’nın İncil’den ve Eski Antlaşma’dan öğrettiği ve Tanrı’nın yetkili sözcüsü olarak kabul ettiği İsa’dan tam olarak ön gördüğümüz şekildedir.

İsa’nın Mesih tonunun tanınması ve kabulü Krallığın vaazında onun şahsı ve yönetimine tamamıyla yeni bir ışık katacaktır. Bizim “son şeylerden” anlayışımız (Eskatoloji) bir şekilde karışık bir hal almıştır. ³³ En parlak yorumcular geleceğin bütün problemlerinden kurtulmak konusunda ellerinden gelenin en iyisini yapmaktadır. Gelecek hakkındaki karışıklığın İsa’nın Müjdesi hakkındaki karışıklık anlamına geldiğini fark etmek önemlidir. Bu da ayrılmaz bir şekilde tarihin kıyamet bakış açısı ile bağlantılıdır. İnsan varoluşunun okumasının İkinci geliş ile başlayacak yeniçağdaki Tanrı’nın Krallığında tezahür edecek varoluş çabası olduğunu ortaya koymaktadır. Eski Antlaşma’ da görüldüğü biçimiyle dünyamızdaki ilişkilere son bir kutsal müdahale için Kıyamet umudu Yeni Antlaşma da eksilmeden kalmaktadır. Teoloji İsa’nın Tanrı’nın Krallığı hakkındaki mesajını beyan etmeye geri dönmelidir. Onun yerine modern bilimsel bakışımızla uyumlu olmayacak her şeyi İsa’nın öğretisinden uzaklaştırmaya tasarlanmış olağanüstü

---

³³ Ramm “Evanjelic Hıristiyanlığı’nın Eskatolojik ve kehanete dair konulardaki umutsuz bölünmesinden bahsetmektedir (*Protestan İncil Yorumu*, Baker, 1970, sayfa 244).

eleştirel araç ve silahlarını kullanmayı tercih etmektedirler.

9

Geleneksel Hıristiyanlığın Tanımlanmamış Gelecek Krallığı

İsa'nın öğretilerinde gelecek her zaman belirgindir. Şimdiki zaman, çağın sonunda İsa'nın döndüğü zamana hazırlık olarak anlamlıdır. Bu çerçevede hareket etmeyen her teoloji İncil'deki kaynağını kaybetmiştir.

Akademisyenler İsa'nın Tanrı'nın Krallığından gelecek olarak konuştuğunu kabul etmekte ancak bir anlamda şimdiki zaman olduğunu düşünmektedir. Bunun ötesine gitmeye gönülsüz görünmektedirler. Gelecekteki Krallık ile neyin kastedildiği tanımlanmamıştır. Krallık ile ilgili bu belirsizlik İncil hakkında da bir belirsizliğe yol açar. İncil Krallık hakkındaki müjdedir. Tüm Hıristiyan mesajını gizlemek ile tehdit etmektedir.

Yeni Antlaşma gördüğümüz gibi gelecek Krallığı hakkında sessiz kalmamaktadır. Eğer kilisenin de Mesih ile birlikte yönetici olarak görev alacağı teorisi hakkındaki detayları ara sıra seslendiriyorsa bunun sebebi Krallığın Doktrininin Eski Antlaşmadan anlaşılacağıdır. Hiçbir zaman yerine geçtiği peygamberler tarafından sağlanan büyük detayların ipuçlarını vermemiştir. Tüm peygamberlerin gelecekteki Krallık ve Mesih'in saltanatı hakkında yaptıkları açıklama İsa'nın ihtişamı ile gelişinde ifade edilmeyi beklemektedir. İsrail'in yeniden kurulması umudu (Elçilerin İşleri 1:6) İsa'nın asla sorgulamadığı Hıristiyan mirasının her parçasında ima edilmiştir. Bu İsa'nın Elçilerine verdiği sözle de kısmen netleştirilmiştir. Onların Yeni Çağ da on iki kabileye başkanlık edeceğini söylemişti (Matta 19: 28). Bu fikir temelini Yeni Antlaşmadan almamaktadır. Mezmurcu İsrail'de "Davut soyunun tahtlarında" (Mezmur 122: 5) barış içinde bir yönetim de yeniden toplanacağını

öngörmüştü. Yeşaya Kudüs'ün mükemmel biçimde yeniden toparlanacağını yönetiminin "Eskiden, başta olduğu gibi" (Yeşaya 1:26), saflaşacağını ve ideal bir Kralın prensleri ile birlikte yöneteceğini (Yeşaya 32:1) söylemişti. Yeni Antlaşma da Vahiyler kitabı hassas biçimde ve özellikle Mesihlik vahiylerine ilişkin şeritleri toplayarak onları İkinci Geliş ile bağladı. Bu Hıristiyan kıyametiydi. Yazarı İsa Mesih olduğuna göre başka ne olabilirdi ki? (Vahiy 1: 1) Kıyametten, sanki Hıristiyan değilmiş gibi "İbrani" olarak bahsetmek başlı başına kafa karıştırıcıdır. Hıristiyanlığın kendisi İbrani'dir. İsa, öğretileri İsrail kökenine dayanan bir İbrani idi. O, Vahiyler kitabında Kutsal Yazılarda çoktan kaydedilmiş olanı doğrulamaktadır. İsa'nın Vahiyler 2 ve 3'de kiliselere uyarıları Eski Antlaşma klasik Mesihliğine yürekten katıldığını göstermektedir. Bu gerçekten, Vahiy'in kökenini Yükselen Mesih'i sert önlemlerle inkâr etmek ve İncillerin kıyamet sözleri yığını toplamak haricinde kaçınılamaz.

Eleştirel akademisyen bir kurtarıcının ne yapması gerektiği hakkındaki *kendi* görüşlerine uyan bir İsa yaratmakta umutsuzluğa düşmektedir. Bu bir trajedidir. Hıristiyanlığın temelinde Hıristiyan kayıtlarının büyük miktarını eleyen ya da yok sayan bir sunumunu ortaya koymaktadır. Böylece Krallığın Eski ve Yeni Antlaşma doktrininin yeni bir yapılanmasını önermiş ve sonra kendi İsa'sını yaratmaya atıfta bulunmuştur!

10

Teolojinin Gelecek Krallığını Ortadan Kaldırması

Zamanımızın teolojik yazıları İsa'nın Krallık hakkındaki öğretilerinin ne derece haksız muameleye uğradığının kanıtlarıyla doludur. En seçkin yorumcuların bazıları, İsa'nın düzenli olarak kullandığı Eskatolojik Krallık'dan uzaklaşmaya kararlı görünmektedir. İsa'nın öğretisinin toptan ortadan kaldırılmasına yönelik eleştiriler genelde sadece dipnotlar da görülmektedir. Oysaki daha geniş bir baskıyı hak etmektedirler.

Örneğin Leon Morris C. H. Dodd'un "fark edilen eskatolojisi" (Krallığın İsa'nın yönetimi ile başladığı ve gelecekte aranmaması gerektiği teorisi) hakkında "pek çok kişi için tatmin edici olmadığı" şeklinde konuşmaktadır. Tatminkâr değil! Yeni Antlaşmanın tamamı hatta İncil'in tamamının dayandığı Krallık umudunu tamamen silmektedir. Leon Morris Profesör Dodd' un teorisini şu şekilde açıklar: "Eskaton (Çağın sonu) gelecekte günümüze, beklentiden fark edilen deneyim küresine taşınmıştır."³⁴

Dodd'a göre İsa'nın öğretilerinde gerçek dönüşüne yer yoktur. İncil'in sıradan okuyucusunun Yeni Antlaşma profesörünün bu sonuca ulaştığına tepkisi korku dolu bir şaşkınlık olacaktır. Morris fark edilmiş eskatoloji hakkında, "pek çok modern akademisyen tarafından kararlı bir şekilde reddedildi" demektedir. J.E. Fison'dan şu alıntıyı yapmaktadır: "fark edilmiş eskatoloji açık ve net bir şekilde Yeni Antlaşma kanıtlarının önemli bir bölümünün standartlarıncı sapkın ilan edilmiştir." Emil Brunner eşit derecede açık sözlüdür:

---

³⁴ 1 ve 2 Selanikliler üzerine Yeni Uluslararası Yorum Grand Rapids: Eerdmans, 1959, sayfa. 147.

İlerideki gelişin terk edilebilecek bir mitoloji parçasından başka bir şey olmadığı açıktır. Biçimi ne olursa olsun bütün mesele gerçekleşeceği hakikatinde yatmaktadır. Ondaki çekinmeye çalışmak, inancın kaynağından çekinmek anlamına gelir. Parçalara ayrılmaktan uzak tutan köşe taşı tuzla buz etmektir. İsa Mesih'e inanç onun Parousia'sına (İkinci geliş) yönelik beklenti olmaksızın asla geri alınmayan bir senet, ciddi bir anlam ifade etmeyen bir vaattir. Parousia beklentisi olmayan bir Hıristiyan inancı boşluktan başka bir yerde sonlanmayan bir merdiven gibidir.³⁵

Zekâ dolu bu sözler aynı zamanda tamamen doğrudur. Milyonlarca kilise ziyaretçisi İsa'nın ileride dünyaya gelişini ve *dünyada* başlayacağını vaat ettiği Krallığın gerçekliğini kavrayamamıştır. Tanrı'nın Krallığı ve İkinci Geliş kendilerini Hıristiyan İncil'in merkezi ve yüreği olarak takdim edecektir! Krallığın net bir şekilde sergilenmesinden yoksun olması hakiki Hıristiyanlığın net bir şekilde ortaya konmasına imkân vermez.

J.E. Fison ve Emil Brunner'in gelecekteki büyük olaya yönelik ısrarı coşkuyla karşılanmalıdır. Ancak Krallık' tan belirsiz biçimde konuşulması oldukça yetersizdir. "Olayın biçimi ne olursa olsun" dediğinde Yeni Antlaşma ve Eski Antlaşma temel alındığı için oldukça spesifik konuşulmaktadır. Yeniden kurulan teokrazi peygamberler tarafından canlı detaylarla açıklanmaktadır. Yeni Antlaşma da Tanrı'nın büyük gününü kanıtlamak için yeterince söylenen Eski Antlaşmaya göre Krallığı tanıttığı olay artık İsa'nın

---

³⁵ Aynı Yazıda. Tanınmış bir Yeni Antlaşma akademisyenin Yeni Antlaşma inancının köşe taşı çökertmiş olabileceği hakkındaki uyarıcı gerçek üzerine düşünmek öğretici olacaktır. Bu da bizleri bazı akademisyenlerin neyin peşinde olduğu hakkında daha ileri düşünmeye de sevk edebilir!

Güç ve ihtişam dolu geri dönüşü ile eşleşmektedir. Eski Antlaşmada Tanrı'nın gününü takip eden ve önce gelen dünya olaylarını tanımlayan bir yığın malzeme bulunmaktadır. Onların açıklaması için sonraki bölümü beklemek zorundasınız.

Mevcut tartışmamızı, altta yatan tezin özeti ile bitiriyoruz. İsa'nın vaat edilen Mesih olduğuna dair herhangi bir iddia, "Mesih" teriminin İncil'deki bağlamı ile anlaşılmadığı durumda tutarsızdır. Yeni Antlaşmada İsa'nın, Eski Antlaşmadaki Mesih için öngörülen rolün herhangi bir kısmını reddettiğine dair kanıt bulunmamaktadır. *Birinci gelişinde* Mesihlik görevini bir dünya yöneticisi olarak ele almayı hedeflememiştir. Ancak, Kudüs'te Tahta geçen Kralın Dünyayı yöneten Mesih olmayı asla beklemediğini söylemek muazzam bir hata olur. İlk gelişinde Elçilerini gelecekteki Krallıktaki görevleri için çağırılmış ve hazırlamıştır. Sonra düşman Yahudi ve Romalı idareciler elinde ölüme gönderilmiştir. İsa'nın hayata dönüşü, ölümün üstesinden geldiğini ve dünyaya döndüğü bir günde, Mesihlik görevinden kalanları ifa edeceği bir konumda olacağını ve peygamberlerin dünyadaki barış vizyonunu gerçekleştireceğini garanti etmektedir.

İsa öldükten üç gün sonra hayata döndü. "Birçok inandırıcı kanıt ile" (Elçilerin İşleri 1:3) onun ölümden hayata dönüşü tarihsel bir gerçek olarak belirlenmiştir. Onu yakından tanıyan Elçiler ile kişisel temas içindeydi. Petrus'un bildirdiği gibi "ölümden döndükten sonra kendisiyle yiyip içtik" (Elçilerin İşleri 10: 41). İsa kendi şahsında ("İşte, benim" Luka 24: ,39) onun ölümsüz bir insanoğlu olarak görünür somut ve fiziksel ("Hayaletin eti kemiği olmaz, ama görüyorsunuz, benim var." Luka 24: 39) kanıtlamıştır. Gelecek Krallığın içinde daha büyük oranda tecrübe edilecek aynı fenomenin bir öngörüsü olarak altı hafta kadar ölümsüz bir insan ve yeni yaratımın ilk üyesi olarak ölümlülerle bir arada

bulunmuştur. 40 gün sonra ise son ayrılışını gerçekleştirmiştir (Elçilerin İşleri 1:9-11).

Mesih kilisesini idare etmek için Babanın sağ eli olmaya devam ederken, Yaklaşan Çağın Mesihlik görkemini paylaşmaya çağırdı. Teolojinin bu basit İncil şemasına adaletli yaklaşımındaki hatası Mesihsel şeylere (ve bu şekilde Mesih'in kendisine de) antipatisinde yatmaktadır. İsa'nın kaderinde sadece insanoğlunun günahları için ölmek olan Mesihlik yoktur. İkinci gelişiyile başlayacak, gelecekte - dünya üzerindeki teokrasi ile fethi merkezli İncil gerçeğine yönelik bakış açısını kaybetmiştir. Kiliselerin ilk görevi, eğer kilise olduklarını düşünüyorlarsa muazzam Müjdeli Haberleri deklare etmektir.

Bölüm 2

İncil Hıristiyanlığının Mesih Çerçevesi ve Kiliseden Uzaklaşması

1

Mesih Yoluyla Kurtuluş

Eski ve Yeni Antlaşma en ince ayrıntısına kadar Mesih'e ait dokümanlardır. John Bright Mesih Krallığının kutsal yazılarının birleştirici teması olduğuna işaret etmektedir:

Tanrı'nın Krallığı kavramı gerçek anlamıyla İncil'in toplam bir mesajını içerir. Sadece İsa'nın öğretilerinde büyük rol oynamaz. Ancak o zaman da İncil'de boylamasına ya da enlemesine bir biçimiyle bulunmaktadır... Böylece Eski Antlaşma ve Yeni Antlaşma tek bir dramın iki perdesi olarak yan yana durur. Birinci sahne, ikinci sahnenin sonucuna işaret eder ve o olmadan oyun eksiktir. Tatmin edici bir şey değildir. Ancak ikinci sahne birinci sahnenin ışığında okunmalıdır. Yoksa anlamı kaybolur. Oyun için, bu organik açıdan tektir. İncil tek bir kitaptır. Kitaba bir başlık koyarsak ona adaletle Yaklaşan Tanrı'nın Krallığının kitabı diyebiliriz.³⁶

Kendimize şunu hatırlatmamız önemlidir Christ İbrani Mesih kelimesinin (Tanrı'nın mesh edilmiş Kralı) tek çevirisi olduğu için Hıristiyanlık kelimesi aslında Mesihsellik anlamına gelir. Hıristiyanlar İncil'deki anlamıyla Mesihçilerdir. Mesih'in takipçileridir. Bu tanımların ışığında biraz önde gelen bir Yeni Antlaşma akademisyenin şunları dediğini duymak bir nebze can sıkıcıdır:

Günümüzde Mesihlik belirli mezhep saçakları haricinde ölmüştür. Pratik olarak evren hakkında kimse en derin umutlarını veya inançlarını bu kategorilerde sergilememektedir... Kimse ciddi anlamda

---

³⁶ *Tanrının Krallığı*, New York: Abingdon Press, 1953 sayfalar 7, 197.

dünyadaki ruhani ve politik sorunların tek çözümünü olacak bir Mesih'i hiç aramamaktadır.³⁷

İşin aslı Yeni Antlaşma başından sonuna kadar dünyadaki tüm felaketlerin çözümünü bir Mesih'in³⁸ dönüşü ile aramaktadır. Yeni Antlaşma Hıristiyanları için Kurtuluşun İsa'nın ölümünden etkilenmesi Mesihlik dramasını sona erdirmemiştir. Dünya kendi "tanrısı" (2 Korintliler 4:4) olan şeytanın aldatması ve hâkimiyeti altında kalmıştır. Bu korkunç durum ancak çağını sonunda Mesih'in yeniden ortaya çıkması ile doğru yola girecektir. Bu hakiki Hıristiyan bakış açısı peygamberler Elçiler ve İsa'nın kendisi tarafından bulunmuştur.

Ancak eğer artık mezhepçi bir saçak haricinde kimse sorunlarımıza Mesih'e dair bir çözüm beklemiyorsa İncil'e ait Hıristiyan umudu başka bir şey ile yer değiştirmiş demektir. Eğer böyleyse günümüzün kilise ziyaretçilerinin benzerlik açısından İsa'nın öğretilerini fazla bağlanamamasını güç bulmamak gerekmektedir. Eğer Mesih'e dair şeylere yabancıysalar ve -İsa Mesih olduğundan- kaçınılmaz biçimde İsa'ya yabancı oldukları gibi o da onlara yabancı olacaktır.

Yeni Antlaşma İsa'nın Mesihlik iddiasını Hıristiyanlığın kalbinin özü olarak sunmaktadır. İsa'ya Yeni Antlaşma tarafından atanan tüm sıfatlar onun Mesih olma iddiasından kaynaklanmaktadır. Kurtuluş, rahiplik ve Krallık Mesih'in yönetiminin üç temel içeriğidir. Dahası Mesih olma iddiası, seçkin ve ayrıcalıklı bir iddiadır. Sadece tek bir hakiki hak sahibi olabilir. İncil Hıristiyanlığının amacı sadece ve sadece İsa'nın hakiki Mesih olduğunu göstermektir. Eğer İsa'nın yegâneliğinin nasıl yargılanıp

³⁷ J. A. T. Robinson, *Tanrının İnsan Sureti* SCM Yayınları, 1973, sayfa. 9.

³⁸ Alıntımız bazı öğrenim kurumlarının Yeni Antlaşmaya duydukları sempati yönünde ne derece ileri gittiklerini sorgulamamıza sevk etmektedir.

değerlendirileceğini sorarsak cevap Eski Antlaşma tarafından Mesih için yaratılan kalıba uyduğudur. Yeni Antlaşma İsa'nın kutsal yazıların Mesih'in yapmak zorunda olduğu şeyleri yapabildiğini üzerinde ısrar etmektedir. Kutsal planı başarabileceğini söylemektedir. Ancak hikâye Mesih'in dünyanın yöneticisi olarak atanmasına ve dünya üzerinde güvenilir bir hükümet kurana kadar tamamlanmamıştır. Yeni Antlaşmanın ayet üzerine ayet ile anlattığı bu Mesih'in geleceğidir. Hepsi dünyanın gücünün Şeytanın ellerinden İsa'ya geçtiği Yaklaşan büyük krize yönelik olarak temel alınmıştır.

Elçilerin kitabındaki Pavlus ve Petrus'un çalışmalarının bir incelemesi onların çabalarının İsa'nın İsrail'in vaat edilen Kralı ve dünyanın kurtarıcısı olduğunu kanıtlamaya yöneldiğini gösterecektir. Sadece bununla kalınmamıştır. İsa'nın dünyaya dönüşü şu şekilde netleştirilmektedir. Mesih'in hayata dönüşü ve baba ile mevcut oturumunun kutsal kurtuluş programındaki sonraki büyük olayın başlangıcını şekillendirmektedir. Mesih'in Kaderinin Davut'un tahtını yönetmeye yönelik olması koşuluna rağmen Petrus'un cevabı şöyle olmuştur: "Öyle ki, Rab size yenilenme fırsatları versin ve sizin için önceden belirlenen Mesih'i, yani İsa'yı göndersin. Tanrı'nın eski çağlardan beri kutsal peygamberlerinin ağzından bildirdiği gibi, her şeyin yeniden düzenleneceği zamana dek İsa'nın gökte kalması gerekiyor" (Elçilerin İşleri 3:20,21).

Petrus'a göre Mesihlik programının tüm peygamberler tarafından ön görülen Restorasyon yer almadan tamamlanmayacağı oldukça açıktı. O zaman tanrı Mesih'ini gönderecekti (Elçilerin İşleri 3:20). O zamana kadar "göklerde muhafaza edilmeliydi". Petrus'un görüşü Elçilerine söz veren efendisinin bakış açısını yansıtmaktadır: "Her şey yenilendiğinde, İnsanoğlu görkemli tahtına oturduğunda, siz, evet

ardından gelen sizler, on iki tahta oturup İsrail'in on iki oymağını yargılayacaksınız” (Matta 19: 28).

Yeni Antlaşmanın altında yatan tasarı oldukça iyi bilinen ve dikkat çekici Mezmur 110 kısmından temel alınmıştır. Bu da İsa ve Ferisiler arasındaki ilginç diyalogu konu almıştır:

Ferisiler toplu haldeyken İsa onlara şunu sordu: “Mesih’le ilgili olarak ne düşünüyorsunuz? O kimin oğludur?” Onlar da, “Davut’un Oğlu” dediler. İsa şöyle dedi: “O halde nasıl oluyor da Davut, Ruh’tan esinlenerek O’ndan ‘efendi’ diye söz ediyor? Şöyle diyor Davut: ‘Rab efendime dedi ki, Ben düşmanlarını Ayaklarının altına serinceye dek Sağımda otur.’ Davut O’ndan “efendi” diye söz ettiğine göre, O nasıl Davut’un Oğlu olur?” (Matta 22: 41-45).

Cevap tabii ki Mesih’in hem Davut’un soyundan oğlu³⁹ hem de aynı zamanda paradoksal olarak onun efendisi olduğudur. İsa’nın sorgusunun keskin noktası Davut’un İsa’yı Efendi Mesih olarak doğmadan önce bile tanıdığıdır. Ancak Ferisiler; onun Davut’un soyundan olduğunu bilmelerine ve iddialarına eşlik eden mucizelere tanık olmalarına rağmen İsa’yı Efendi Mesih olarak tanımaya isteksizdi.

Masihlik yönetiminin gelişimi Mezmur 110:1 tarafından kısaca sunulmuştur. Yeni Antlaşma’ da ki bu ayette 25 sefer alıntılanmış ya da ima edilmiş olduğunu görmekteyiz. Mesih’in geleceği ile ilgili klasik Eski Antlaşma vahiyidir. İnanç çerçevesini kafasına soktuğu

---

³⁹ İsa’nın Davut’un soyundan geldiğinin izi Matta tarafından Süleyman aracılığıyla sürülmüştür (Matta 1: 6). Aynı zamanda Luka tarafından da Nathan aracılığıyla bulunmuştur (Luka 3:31). Süleyman’dan gelen asil soy dizimi Yehoyakin’de kaybolmuştur (Yehoyakin, Yeremya, 22:24-30) ve yeni bir mirasçı Neri’nin oğlu olan Shealtiel’de Nathan’ın aracılığıyla Davut’un soyundan olarak bulunmuştur. Muhtemelen hem Yusuf hem de Meryem Nathan aracılığıyla Davut’un torunlarıydı. Yusuf ve Meryem’in birinci dereceden kuzen olması da mümkündür. Detaylar için bkz “İsa Mesih’in Soyağacı” *Smith’in Kısa İncil Sözlüğü* (1865).

için oldukça gereklidir. İki kısa satır içinde kutsal plan yatmaktaydı. İsrail'in Tek Tanrısı Davut'un efendisi, yaklaşan Mesih'e seslenmekteydi. Yehova'nın kutsal kehaneti benim efendime [Mesih]: "Ben düşmanlarını ayaklarının altına serinceye dek sağımda otur."⁴⁰

Bu, Petrus'a şu bilgiyi sağlamaktaydı: "Her şeyin yeniden düzenleneceği zamana dek İsa'nın gökte kalması gerekiyor" (Elçilerin İşleri 3: 21).

Mesih'in ayağının altındaki düşmanlarının tahmini itaat edişi Mesih hakkında Mezmurda ki bir başka klasik ifadeye konu olmuştu:

Ve, "Ben[Yehova] kralımı [Mesih] Kutsal dağım Siyon'a oturttum" diyor... Dile benden, miras olarak sana ulusları, Mülk olarak yeryüzünün dört bucağını vereyim. Demir çomakla kıracaksın onları, çömlek gibi parçalayacaksın (Mezmur 2: 6,8,9).

Hikâye hem tutarlı, hem net, hem de İsa ve Yeni Antlaşma kilisesi için kritik öneme sahipti. İsa'nın Dönüşündeki Mesihlik dramasının mutlu sona ulaşmasını beklemekteydiler. Gördüğümüz kadarıyla yükselen Mesih dünya hâkimiyeti sözünü vererek Elçilerine destek için sonuna kadar inançlı kalmaya teşvik etmekteydi: "Ben Babam'dan nasıl yetki aldımsa, galip gelene, yaptığım işleri sonuna dek

---

⁴⁰ Bu pasajın temeli İsa'nın "efendi" ve örneğin "Efendi Mesih" ile neyi bildirdiğini anlamamızdır. (ayrıca bakınız Elçilerin İşleri 2:34-36). Burada Petrus Yeni Antlaşma Kristolojisinin temelini kurmaktadır. Bu elçisel ifade İsa hakkında onun "İbrani" olarak görmezden gelinmemesi gerektiği yönünde veya Yuhanna'nın İncil'inde yazdığı gibi daha "gelişmiş" bir fikir ile yer değiştirmemesini öngörüyordu. Petrus gibi Yuhanna da yazarken aklında tek bir amaç barındırıyordu- İsa'nın Tanrı'nın Oğlu Mesih olduğunu kanıtlamak (Yuhanna 20: 31). İncil sonrası İsa'ya yönelik görüşler tüm bu önemli gerçekleri görmezden geldi ve İsa'yı Mesih İsa'nın dışında gerçek bir insandan daha az bir insana haline getirerek sunmaya başladı. İbrani dışı Kristoloji antisemitik bir eğilime sahipti. Yeni Antlaşma Mesihliğinin ortadan kaybolmasının sonucu olarak ve Mesih'in krallığının üzerindeki ardından gelen kafa karışıklığını ortaya çıkardı.

sürdürene ulusların üzerinde yetki vereceğim. (Vahiy 2:26).

Hayata dönen İsa sözünü Yeni Antlaşma altında da tekrarlayarak Havarilere yönelik asil görevi sunmaktadır. Onlara son akşam yemeğinde şunları dedi “Babam bana nasıl bir egemenlik verdiyse, ben de size bir egemenlik veriyorum. Öyle ki, egemenliğimde benim soframda yiyip içersiniz ve tahtta oturarak İsrail’in on iki oymağını yargılayasınız.” (Luka 22: 29,30).

Daha sonra Vahiy aynı imtiyazı kilisenin bütününe yayıldı: “Ben nasıl galip gelerek Babam’la birlikte Babam’ın tahtına oturdumsa, galip gelene de benimle birlikte tahtıma oturma hakkını vereceğim” (Vahiy 3:21).

Mesih’in egemenliğiyle dönüşündeki ki bu zafer vaatleri Elçilerin bakış açısıyla ifade edilmektedir. Mesih Krallığına yönelik coşkuyu anlamak zor olmayacaktır. Çünkü hayata dönen İsa’dan Krallık hakkında altı haftalık bir eğitimi tamamlanmışlardır:

İsa, ölüm acısını çektikten sonra birçok inandırıcı kanıtlarla elçilere dirilmiş olduğunu gösterdi. Kırk gün süreyle onlara görünerek Tanrı’nın Egemenliği hakkında konuştu... Elçiler bir araya geldiklerinde İsa’ya şunu sordular: “Ya Efendi, İsrail’e egemenliği şimdi mi geri vereceksin?” (Elçilerin İşleri 1:3,6).

İsa tarafından eğitilen herkes için doğal ve uygun olan soru tabii ki onun Tanrı’nın Krallığını tanıtmak için atanmış Mesih olduğuna inanmaktı. İsa Krallığının Restorasyonuna yönelik inancı sarsacak hiçbir şey yapmadı. Büyük olayın meydana geleceği zaman açıklanmadı: “Baba’nın kendi yetkisiyle belirlemiş olduğu zamanları ve tarihleri bilmenize gerek yok” . (Elçilerin İşleri 1:7). İsa’nın kendisi daha önce döneceği

günü ve saati bilmediğini itiraf etmişti (Markos 13: 32). Tanrısal ruhun dökülmesi ile yönetim için güç kazanımı “birkaç gün sürecek” (Elçilerin İşleri 1:5) ancak *Krallığın* geliş zamanı bilinmiyordu (Elçilerin İşleri 1:6,7). Bunlar Tanrı’nın Krallığını Pentikost gününe kadar açılmayacağını kanıtlayan iki ayrı olaydı.

Elçilerin İşleri 1:6’da elçiler tarafından sorulan soru Krallığın restorasyonu ile alakalıydı. İsa’nın eşliğinde üç buçuk yıl süren eğitimleri ve buna ek olarak hayata dönüşten sonraki kırk gün sırasında kendilerini aşılana Mesihlik beklentilerinin olduğunu kanıtladı. Bu esnada Luka “Tanrı’nın Krallığıyla ilgili şeylerin” onlara öğretildiğini söyledi (Elçilerin İşleri 1:3). Elçilerin İşleri 1:6 yorumlarının incelenmesi Hıristiyanlığın geleneksel Mesih dışı versiyonu ile incildeki Mesih Hıristiyanlık inançları arasındaki çatışmayı en açık şekilde göstermektedir. Elçilerin bakış açısı belliydi. Krallığın İsrail’de restorasyonu hakkındaki sorulara dünyada teokrasinin nihai kuruluşunu tamamiyle beklediklerini göstermektedir. Yorumlar haklı olarak şunu bildirmektedir. Bu insanlığın ruhani yenilenmesi anlamına gelir. Bu da “İbraniler arasındaki en yüksek kehanet ve kıyamet beklentisi noktasıdır.”⁴¹ Böylelikle bunun Hıristiyanlar arasında da aynı şekilde olması beklenir.

Bu tefsir elçilerin Krallığın kuruluşuna yönelik ilgisinin “eski İbrani Mesih umudunun dilinde ifade edildiği” ile devam etmektedir. Ancak bu hiç de şaşırtıcı değildir. İbrani Mesih umudunun dilini kullanmışlardır çünkü bu onların umududur! İsa onların Eski Antlaşma Mesih beklentisini olumsuz etkilemek adına hiçbir şey yapmamıştır. Onun yönetimi Mesih’in Krallığının ilan edilmesi ile ilgilenmiştir. Onun gücünü kanıtlamak ve Elçilerinin de

---

⁴¹ *Clarendon İncil’i* Elçilerin İşleri, Oxford: Clarendon yayınları 1923, sayfa 132.

en yüksek manevi karakteri telkin ederek bu şekilde Krallık geldiğinde ona uygun Bir görev almalarını amaçlamıştır. İbrani Mesih Krallığının sağladığı, tüm peygamberlerin umudu ve İsa'nın bütün kalbiyle katıldığı ve ona eşlik etmek için gereken yüksek ideallerden ayrı sayılmazdı. Bu nedenle Elçilerin yeniden oluşan Krallık umutlarını yalnızca "Yahudi" diyerek kötülemek yanıltıcıdır. Bu aynı zamanda Hıristiyanları ve Elçileri en hoşgörüsüz anlamıyla ele almaktır. İsa'nın kendisinden türeyen; oda atalarımıza verilen sözlerin doğrulanması için gelmiştir (Romalılar 15: 8).

Trajik biçimde neredeyse bütün yorumcular İncil Hıristiyanlığında Elçiler 1:6 gibi kritik bir ayette tökezlemektedir. İsa'nın misyonunun özü olan (Luka 4:43 vb), Tanrı'nın Krallığı müjdesini takdir etmediklerinden Elçilerin, Krallığı İbrani Mesih koşulları ile düşünürken yanıldıklarını varsaymaktadırlar.⁴² Bu yüzden, Krallığın İbrani anlayışına takıldıkları için Elçilere saldırmayı gerekli bulmuştur (ve onlara Krallık hakkında kapsamlı bir eğitim veren İsa'yı da işin içine sokmaktadır). Anlamadıkları; Krallığın Eski Antlaşmadaki İbrani bakış açısının İsa'nın desteklediği bakış açısı olduğudur. Tanrı'nın Krallığı kesinlikle İsa'nın yüreğindeki yeni ruhani boyut ile bağlantısız bir politik olay değildir. Krallığın ruhunun İsa'nın İdaresinde tecelli ettiğini de savunmuyoruz. Aynı zamanda Hıristiyanların geçirmek zorunda olduğu ruhani dönüşüm tabii ki şimdi olacaktır. Ancak geleceğin Mesih Krallığına katılım ihtimali; Hıristiyan ırkındaki çaba ve dirayet için uyarıcı olmaktadır. Yeni Antlaşma şeması bu çerçevede inşa edilmiştir. İsa için, onu yanlış anlayan çoğu yorumcunun aksine Mesih'in Kral olarak tahta çıktığı

---

⁴² İncil Hıristiyanlığına karşı gelmenin çarpıcı bir örneği Calvin 'in bu ayet üzerine yorumunda bulunmaktadır: "Elçilerin sorularında sözlerden çok hata bulunmaktadır." Asıl sorun İsa'nın Müjdesinin kalbi olan Mesih Krallığına Calvin'in antipatisinde yatmaktaydı.

Yeni bir politik düzen hakkında “ilkel” ya da “Yahudi” olan hiçbir şey yoktur. Bu insana vahiy edilen en yüksek idealdir. Bu Tanrı'nın insanlık için gözler önüne serilen amacının açığa çıkmasından başka bir şey değildir.

Yorumcular, Elçilerin yeniden kurulan Krallığa ilgilerini kınamaya yönelik sürekli bir eğilim içindedir. Hıristiyanlık ve İsa'nın İbrani Mesih bakış açısına geleneksel düşmanlığını resmetmektedir. Sorun acildir, çünkü Krallık mesajının umudunu ve Yeni Antlaşma'nın kalbini etkilemektedir. Yeni Antlaşmaya tamamiyle yeni bir yönlendirme şarttır. Bunun kanıtı ancak şu koşulda gözler önüne serilecektir. Yorumcuların Elçilerin İşleri 1:6 da Elçilere yönelik eleştirel tutumlarını terk etmesi gerekmektedir. Ardından Mesih Krallığına hayati ilgilerini paylaşarak İsa'nın tüm öğrettiklerinin can damarı olduğunu kabul etmeleri ile ortaya çıkacaktır.

2

Şimdiki Çağ ve Yaklaşan Çağ

Yeni Antlaşmanın içinde bulunduğu çerçeve hem İbrani'dir. Hem de Mesih'e dairdir. Açıkça tanımlanmış dünya görüşü hem Elçi Hıristiyanlara hem de İsa'nın kendisi tarafından paylaşılan görüş ile ortaktır. Bu görüşe göre mevcut şeyler sistemi en ince ayrıntısına kadar şeytanidir. İnsanoğlu kötü kozmik güçlerin pençesindedir. Nihayetinde sadece Tanrı'nın müdahalesi ile kurtarılacaktır. O da oğlu Mesih'i şeytan ve onun iblislerini yenmek için gönderecektir. İnanan bireyleri şeytanın yaygın zulmünden kurtarması şimdilik mümkündür. Ancak bütün dünya hala "kötü olanın denetimindedir" (1 Yuhanna 5: 19), ve şeytan "bütün dünyayı saptırmaya" devam etmektedir(Vahiy 12:9).

Pavlus için Mesih'in görkeminin geleceği zamana kadar, yaşadığımız bu tarihsel dönem "şimdiki kötü çağdır" Galatyalılar 1:4) ve şeytan tarafından hükmedilmektedir (2 Korintliler 4:4). Dirilişte açıkça tecelli edilecek Ölümsüzler ırkının vahyi olmasını beklerken, bütün yaratılış inlemektedir (Romalılar 8: 22,23). Hıristiyanların kurtuluşa dair bazı şeyleri şimdiden tecrübe etmesi mümkündür. Bu da İsa, Krallığını kurmak için dünyaya geldiğinde gerçekleşecektir. Şimdi bile "karanlığın hükümrانlığından Tanrı'nın egemenliğine aktarılabilirler" (Koloseliler 1:13). Tanrı'nın ruhtan doğan, şimdiki oğulları ve kızlarıdır (Yuhanna 3:3,5; Yakup 1:18; 2 Korintliler 6:18). Ancak bu bizi Tanrı'nın Mesih Kralının gerçekten geldiğini düşündürmemelidir. Çünkü o zamana kadar Mesih bulutların üstünden gelip dünya Hükümetini

kuracaktır.⁴³ Bu görkemli güne kadar Hıristiyanlar “Krallığın gelmesi” için dua edecek ve İsa’nın bize anlattığı gibi çağın sonu ile ilişkili tufan benzeri olaylar olmaya başlayarak inançların Tanrı’nın Krallığının yaklaşacağını bilmelerini sağlayacaktır (Luka 21:31, İncil İyi Haber).

Hem İsa hem de Elçiler bugünkü çağın şeytanın egemenliğine yönelik olduğunu düşünmekte ve Tanrı’nın Krallığı ile beyan edilen ikinci geliş ile sonuçlanacak Yaklaşan Çağı aramaktadırlar. Bu Yeni Antlaşmaya tutarlılık veren zamansal temel çerçevedir. İyi tanımlanmış bir kutsal program insanların ilişkilerini harekete geçirmektedir. Bu da Hıristiyanların zulüm ve sına ma fırtınalarını havaya uçuşturmaktadır. Krallığın Yaklaşan çağının sevinçlerini coşku ile öngöründüğünde dünyanın diğer kötülükleri iyileşir. İnançlılar ölümsüzlük ödülünü alır. Sadece dünya şeytanın lanetinden kurtulmuş olmayacak aynı zamanda sonuna kadar dayanan Hıristiyanlar İsa’nın başlatacağı Mesih hükümeti altındaki toplumun yeniden kurulumunda aktif görev alacaktır. Yeni Antlaşma da İkinci Gelişte ulaşılabacak açıkça tanımlanmış bir hedef bulunmaktadır. Şehitlik mertebesine kadar çıkan acı çekmenin karşılığında gelecek yüce ödülün görüşü ile neşe içinde taşınacaktır.

Bizim çevirilerimizin anlattığı kadarıyla Yeni Antlaşmanın her yerinde Hıristiyanlığın amacının “sonsuz yaşam” kazanmak olduğu görülmektedir. Ancak akademisyenlerin basmakalıp bir yunan ifadesinden alıntı sözünün asıl anlamı “Yaklaşan çağdaki hayattır”.⁴⁴ Bu gelecek Krallığın çağında yer alacak bir mekân ve ölümsüzlüktür. Eski çeviriler

⁴³ Krallığın mirası aynı mektupta Pavlus’a göre gelecekte yatmaktadır (Kolosaliler 3: 24). Hıristiyanların Krallığı çoktan miras edindiklerini yönelik bir metin bulunmamaktadır.

⁴⁴ Bakınız örneğin C.K. Barrett *Aziz Yuhanna’ya göre Müjde* (Londra: SPCK, 1972): Sonsuzluğun Hayatının anlamını (Daniel 12: ,2) hahamlar tarafından Yaklaşan Çağın Yaşamında ifade edilmiştir (sayfa 179).

Yunanca “aion” (çağ) kelimesini “dünya” olarak çevirerek Krallığın “şimdiki” ve “gelecek çağ” arasındaki tipik İbrani zıtlığını maskeleyemeye yardımcı olmuştur. Bu da İncil Hıristiyanlığının temelidir.⁴⁵ İki çağ ve tanıdık Hıristiyan terimi “sonsuz yaşam” aslında “Yaklaşan Çağdaki Yaşamdır”. Yeni Antlaşmanın bütününe kökenindeki Mesihlikten bahseder.

---

⁴⁵ Bakınız Matta 12: 32; Markos 10:30; Luka 16: 8; 18: 30; Efesliler 1: 21; İbraniler 6: 5.

3

Kozmoz'da Çatışma

Görüldüğü gibi İsa bugünkü sistemimizde kötülüğün izlerini fevkalade kötü kozmik şahsiyet İblis yani şeytana dayandırmaktadır. Toplumun her yüzüne nüfuz eden şeytan faaliyeti örtük ve yıkıcı bir biçimde kurtuluş mesajını belirsizleştirmeye çalışan şeytani güçlere ev sahipliği etmektedir. İnsanların kalbini karartıp körleştirmektedir. Onları şeytanın aldatmasından kurtaracak gerçekten, uzaklaştırmaktadır.

Şeytanın kontrollü etkisi Yeni Antlaşma yazarlarının anladıkları biçimde kâinatın bir gerçeğidir. İsa Mesih olduğu için ve kaderinin şeytanı ve temsilcilerini yenmeye yönelik olmasından dolayı kötülük kuvvetleri ile aralıksız bir mücadele sürdürmek zorunda olduğu açıktır. Bu Yeni Antlaşmanın detaylı biçimde tanımladığı İsa'nın hastalık veya düşmanca dini yahut politik otoriteler biçimindeki şeytani güçlerle sürekli karşılaştığı muhalefeti bizlere göstermektedir. İnsanlığın yönetimine bakıldığında Yuhanna Mesih'in şeytanın işlerini tersine çevirme misyonunu özetlemektedir: "Tanrı'nın Oğlu, İblis'in yaptıklarına son vermek için ortaya çıktı." (1 Yuhanna 3:8).⁴⁶ Bu Mesih'in insanlığın baş düşmanına karşı hayatı ile ödediği zaferidir. Bu sefer henüz tamamlanmış olmaktan uzaksa da Yuhanna hala dünyanın bir kötülüğün kısılcı altında olduğunu söylemektedir(1 Yuhanna 5:19). İyi haber "bu dünyanın tanrısı" Şeytanın (2 Korintliler 4:4) sadece kısa bir süre için alçak çalışmalarını sürdürebileceğidir.

---

⁴⁶ Petrus İsa'nın çalışmalarını tam olarak aynı şekilde özetlemektedir: "Tanrı'nın, Nasıralı İsa'yı nasıl Kutsal Ruh'la ve kudretle mesh ettiğini biliyorsunuz. İsa her yanı dolaşarak iyilik yapıyor, İblis'in baskısı altında olanların hepsini iyileştiriyordu. Çünkü Tanrı O'nunla birlikteydi" (Elçilerin İşleri 10: 38).

Mesih'in günü elbet gelecek, o gün geldiğinde şeytan görevinden kararlı bir şekilde atılacaktır (Romalılar 16:20; Vahiy 20:1-6). Ardından Tanrı'nın egemenliği tüm dünya üzerinde hâkim olacaktır.

Bu temel Mesihlik hikâyesi tüm Yeni Antlaşma kayıtlarının altını çizmektedir. Her kitap Mesihlik dramasının bazı bölümlerinin gelişimine kendi kişisel tarzıyla destek olmaktadır. Ve bu öyle bir dramadır ki... Tansiyon yükseldikçe dünya daha ve daha kötü olacaktır ("Ama kötüler ve sahtekârlar, aldatarak ve aldanarak gittikçe daha beter olacaklar" 2 Timoteos 3:13). Ta ki Mesih sonunda bu tanrısız ve umarsız topluma girip karşı konulmaz gücüyle Krallıkları eline alana kadar: "Bütün bunlar Efendi İsa alev alev yanan ateş içinde güçlü melekleriyle gökten gelip görüldüğü zaman olacak. Efendi İsa, Tanrı'yı tanımayanları ve kendisiyle ilgili Müjde'ye uymayanları cezalandıracak."(2 Selanikliler 1:7,8; Matta 24: 37-39.)

Yeni Antlaşmanın bu hakikatleri gerçekten tartışılmazdır. Ancak zorlayıcı bir soru ortaya çıkmaktadır. Neden kiliseler tamamen farklı bir çerçevede işlem görürken kendilerine Hıristiyan demektir. Yeni Antlaşmanın dünya görüşüne tamamıyla elden çıkarmışlar. Tarihinin karakteristik felsefesini ve Mesih'in çağın sonunda yeniden görüneceğine dair yakıcı umudunu da ortadan kaldırmışlardır. Yüzleşmesi gereken soru İsa Mesih'in inandığı ve öğrettiği Mesihlik kumaşını hariç tutmuş görünen bir inanç sistemine Hıristiyan olarak adlandırmanın adil olup olmadığıdır.

4

Çağdaş Teolojinin Anti Mesihlik Eğilimi

Çağdaş “liberal” teori okullarının çalışmalarını okurken Yeni Antlaşmanın Mesihlik mesajı süvari modasıyla görmezden gelinmektedir. Diğer koşulda küçük düşürüldüğünü görmek oldukça etkileyicidir. İsa’nın Ferisilere Mesih hakkındaki sorusuna “Mesih hakkında ne düşünüyorsun? Kimin oğlu?” referansta bulunan J.A.T. Robinson orijinalinde bunun “İbrani bir cevap bekleyen İbrani bir soru,” olduğunu ortaya koyar. Yeni İngilizce İncil tarafından uygun biçimde sunulan “Mesih hakkındaki fikrin nedir?” sorusu sadece bir Yahudi sorusu değildir. Eğer İsa Mesih tarafından soruluyorsa, bu tanımı gereği bir Hıristiyan sorusu değildir ve Ferisilere değerli bir ders öğretmek için tasarlanmıştır. Aynı şekilde Hıristiyanlara da İsa’nın kalbine en yakın olanın ne olduğunu öğretmek için tasarlanmış olabilir. Robinson “Mesih’in” tarihi ve coğrafi açıdan ağır koşullarda olduğunu düşünüyordu. O İbrani’ydi ve en son İbranilerdendi.”⁴⁷ Ancak İbranilere göre Hıristiyan olan yazar Mesih ile ilgili fikrini Davut ile yapılan anlaşmaya kadar takip etmektedir. Okuyucularının peygamber Nathan’ın Davud’a vaadini ve onun ünlü torunlarının babasının tahtına miras aldığını bildiğini varsaymaktadır (İbraniler 1:5; Mezmur 2:7; 2 Samuel 7:14) .

Mezmur 110:1 benzer şekilde tamamen Mesihsel bir pasajdır. Bu nedenle Yeni Antlaşma yazarlarının sürekli favorisidir. Çünkü Mesih programını açıkça ve kısaca özetler. Mesih’in babasıyla yaptığı oturum dönüşü için beklediği büyük an sırasındadır. Tanrı’nın Krallığını “her şeyin restorasyonu” olarak başlatacaktır (Elçilerin İşleri 2:34, 35;3:21). Yeni Antlaşma yazarlarına göre Tanrı

---

⁴⁷ *Tanrı’nın İnsan Sureti* sayfa 1,8.

Mesih'le konuşmuştur. Bethelem' deki doğuşundan çok uzun zaman önce İsa ile özdeşleştirmişlerdir. Musa yazdıklarıyla, Mesih'in doğumunu doğrudan doğruya tahmin etmiştir: Tanrınız RAB size aranızdan, kendi kardeşlerinizden benim gibi bir peygamber çıkaracak." (Yasanın Tekrarı 18:15 Elçilerin İşleri 3:22,7:37'den alıntılanmıştır).

Teoloji de en çok kullanılan tekniklerden biri Yeni Antlaşma'nın Mesihliğinin "Mesih" (Christ) terimini Musevilik dışındaki geçerliğini sadece bir unvan ve uygun bir isme indirgeyerek kabul etmesidir.⁴⁸ Trajik biçimde Hıristiyanlığı *Yeni Antlaşma döneminden* sonra geliştirilmiş (veya dejenere) olduğuna referans verilmektedir. Ancak bunu Yeni Antlaşmada sağlamak adına, "Mesih" (Christ) oldukça renkli resmi İbrani anlamından arındırılmıştır. Amaç İsa'nın Mesih olduğu İbrani Kutsal yazılarına, kendi davranışına ve kaderindeki eylemlere uygun olan elçilerin Hıristiyanlığını itibarsızlaştırmaktır.

Teologlar İsa'nın kendisinin de "Mesih" [Christ] sıfatından hoşnut olmadığını⁴⁹ söylemek teşebbüsünde bulunmaktadır. Ancak bu İsa'nın kendisini *Mesih* olarak tanıttığı gerçeği ile çelişmektedir. İncanın merkezinde yer alan vahiyde:

İsa onlara, "Siz ne dersiniz" dedi, "Sizce ben kimim?" Simun Petrus, "Sen, yaşayan Tanrı'nın Oğlu Mesih'sin" yanıtını verdi. İsa ona, "Ne mutlu sana, Yunus oğlu Simun!" dedi. "Bu sırrı sana açan insan değil, göklerdeki Babam'dır. (Matta 16:15-17).

İsa'nın Petrus'da eleştirmeye devam ettiği şey onun Mesih olduğunu tanıması değildi (bu Tanrı'dan gelen kutsanmış bir vahiydi!). Ancak Petrus'un

---

⁴⁸ Aynı yazıda sayfa 9.

⁴⁹ Aynı yazıda.

Mesih'in ihtişamına ölüm ve acı aracılığıyla ulaşılabileceğini kabul etmedeki isteksizliği idi.

Bazen akademisyenlerin dikkatimizi Mesih sıfatından uzaklaştırdıkları gözlenebilir. Bizleri İsa'nın "efendi" veya "Tanrı'nın Oğlu" olarak düşünmeyi seçtiğine ikna etmeye çalıştıkları görülmektedir. Teolojik bir kategori olarak kilisenin İsa'da gördüğü anlam ve ağırlık Mesih ile politik ve eskatolojik tonları geçmiştir. Bu yakında değiştirilecekti... "Mesih" İsa ile değiştirilebilir isim olarak baki kaldı.⁵⁰

Ancak siyasi ve eskatolojik Mesih çağrışımları Sinoptik İncillerin İsa hakkındaki kayıtları ile açıkça görülmektedir. Yuhanna İncili tüm amacının İsa'nın İsrail'in Kralı Mesih olarak sunumu olduğunu söyler (Yuhanna 20:31; 1:41,49). Vahiyde, İsa'nın Yahudi Mesihliği, Mesihlik terimleriyle kilisede Mesih olarak bahsederken oldukça açıktır. Tıpkı Eski Antlaşma kehanetlerine dayanan güç ile dünyaya muhteşem dönüşündeki bütüncül tanım da olduğu gibi (Vahiy 5:10; 20:1-6; Yeremya 23:5, 6, vs.)

İbrani olmayıp kiliseye katılan sayıca çoğunluktaki halkın İsa'ya Mesih olarak inanmanın ne anlama geldiğini kavramadıklarını göz önüne almalıyız. Bununla birlikte, bir çeşit Tanrı figürünü kabul etmeye hazırdırlar. Elçiler hayattayken İbrani olmayanların kiliseye katılımı İsa'nın öğretisi üzerinde Mesih'e dair talimatlar tamamlanmadan kabul edilmezdi. Ancak elçilerden sonraki zamanlarda Mesih kelimesinin anlamında ve inançtaki merkezi figüründe kayıplar meydana geldi. Belirsiz, yanlış anlaşılma hale dönüştü.

⁵¹ Bu İsa'nın Mesihliğinin kaybıydı. İncil

⁵⁰ Aynı yazıda.

⁵¹ Ridderbos Pavlus'un Mesih terimini kullanımının asla Tanrı'nın vaat edilen kralı sıfatındaki resmi havayı kaybetmediğine dikkat çekmektedir: Pauline'deki Mesih adının çoğunluğu uygun bir isim anlamını sonradan kazanmışsa da; bu tek istikametle Resmi tarihi İsrail anlamını kaybettiği anlamına gelmez. (*Pavlus Teolojisinin Taslağı*, Londra SPCK, 1977) Biz İbrani olmayanlar için gerçek Mesih (*Christ*) adının uygun görüldüğü doğrudur.

Hıristiyanlığında bir sapmaya neden oldu. Ve İncil Hıristiyanlığında eğitim almamışlara Mesihlik kavramının tuhaf gelmesine ön ayak oldu. Bununla birlikte İsa'nın Mesihliğinin kaybını Yeni Antlaşma Hıristiyanlarına yüklemek oldukça adaletsizdir. Zira onlar İsa'yı İbrani beklentisinin tek Mesih'i olarak anlamaktaydılar. Bunu da inançlarının merkezi itirafı haline getirdiler. İncinin Özünde böylesi bir kayıp Hıristiyanlık dışı olarak görülür: "İsa'nın Mesih olduğuna inanan herkes Tanrı'dan doğmuştur. Baba'yı seven O'ndan doğmuş olanı da sever"(1 Yuhanna 5:1). İsa'nın Mesih olduğunu yadsıyan yalancı değilse, kim yalancıdır? Baba'yı ve Oğul'u yadsıyan Mesih karşıtıdır(1 Yuhanna 5:1).

İsa'nın vaat edilen Mesih olduğuna inanışın tüm elçi misyonunun temelini oluşturduğu açıktır. Bu Yeni Antlaşmanın birleştirici temasıdır. İbrani olmayanların İsa'nın Mesihliğini anlamadan kilisenin üyesi olmalarına izin vermek kilise Hıristiyanlığının merkezi figürünün orijinal bakış açısını yitirdiğini itiraf etmek anlamına gelir.⁵²

Teologlar artık bize Mesih'in sadece anlamsız bir soyadı haline geldiğini ve resmi İbrani anlamını kaybettiğini söylediklerinde orijinal İncinin kaybını tanımlamaktadırlar. Onun meşru gelişimini değil. Gerçek şu ki çoğu teoloji İsrail'in Mesih'i olan İsa ile çok

---

Ancak Yeni Antlaşmayı anlayabilmek için Mesih'in Davut'un vaat edilen oğlu'na ait bir sıfat olduğunu öğrenmemiz gerekmektedir. Onun tarihi ; Yaklaşan Çağda dünyayı egemenliği altına almak üzerine kuruludur. Yeni Antlaşma'nın Mesih havası ancak "Christ" kelimesinin yerine Mesih okunursa yeniden hatırlanabilir.

⁵² J. Y. Campbell *Yeni Antlaşmanın Teolojik Sözcük Kitabı*'nda (ed. Alan Richardson, SCM Yayınları, 1979, s. 46) şöyle söylemektedir. Mesih'in Hıristiyan kullanımı İsa'nın kendisi gibi yeni ve farklı bir anlam kazandı. İlk olarak İsa'nın kendisi gibi basit bir isim haline geldiğini kabul etmektedir. Ancak İsa'nın "Mesih"e tamamen yeni bir anlam vermedikçe anlaşılamayacağını da kabul etmektedir. Ana fikrimiz "Mesih" kelimesinin anlamının kaybının temelde İsa'nın kimliğinin kaybı anlamına geldiğidir. Bu durum Yeni Antlaşmaya yabancı bir Mesih dışı kurtarıcının yerine geçmesine yol açmıştır.

fazla alakasının olmadığı bu nedenle “Mesihliğin birkaç mezhep saçağı hariç⁵³ öldüğünü” bu derece üzüntüden yoksun belirttiği de bir gerçektir.

Bu Yeni Antlaşma Hıristiyanlığının azınlığın zihinleri haricinde tutulduğunu söylemenin bir başka yolu olabilir. Bu azınlık ki, Eski Antlaşma kehanetinin Mesih’i ve Mesihlik Krallığının hükümdarı olarak İsa’ya halen güvenmektedir. Mesih dünyaya hâkim olmak için geldiğinde göreve başlamasını beklemektedir. Bu azınlık için İsa’nın dönüşü ve bu sayede dünya çapındaki bir Mesih Hükümeti’nin kuruluşu için bir çağrı olmazsa “Krallığın gelmesi” dileği ile ne anlatılmak istendiğini anlamak güç olacaktır.

Yaygın olarak kabul edildiği üzere Tanrı’nın Krallığı tüm İsa öğretisini kontrol eden fikir olarak ele alınmaktadır. Mesih’e dair Krallıkla ilişkilendirilen fikirlerin kaybının ne kadar ölümcül olacağını takdir edersiniz. Kaçınılmaz olarak İsa’nın öğretisinin Mesihlik karakterinden sıyrılmış yeniden yorumlanmasına yol açacaktır. Öyle bir yeniden yorumlama Hıristiyanlığın Mesih dışı terimlerle yeniden yazımından başka bir şey olabilir mi gerçekten? Ve Mesih’i Mesih öğretisinden ayıran bu anlamsız çelişkiden nasıl kaçınılabilir? Özündeki Mesih özelliklerinden boşaltılmış bir Hıristiyanlık hala elçilere ait bir inanç olarak tanınabilir mi?

---

⁵³ *Tanrı’nın İnsan Sureti* sayfa 9.

5

Agnostizmin Etkileri

Kelimenin İncil'deki tam anlamıyla İsa'ya Mesih olarak inanıştaki radikal ve köklü değişimin nedenini anlamak zor değildir. Agnostizmin Etkisi “insanda evrensel bir şeyden bahsetmekte ve aslında “Mesih’i” İbrani Mesihliğinin⁵⁴ dar sınırlarından dışarı çıkaran” ilk faktördü. Elçiler İncildeki Hıristiyanlığın temel alındığına inandıkları İbrani Mesih çerçevesini korumak için sürekli olarak agnostisizmle mücadele ettiler.⁵⁵ Agnostiklerin ilk hedefi ölünün dirilişiydi. Elçiler için ölen inançların ölümsüzlüğü kazanmak için hayata çağırılması anlamına geliyordu. Mesih'in Krallığı kurmak için dönüşü olan büyük olay ile ilişkiliydi: “herkes Mesih'te yaşama kavuşacak. Her biri sırası gelince dirilecek: İlk örnek olarak Mesih, sonra Mesih'in gelişinde Mesih'e ait olanlar.” (1 Korintliler 15: 22,23).

Saf Yeni Antlaşma doktrinini korumak için verilen mücadele ne yazık ki Elçilerin ölümünü izleyen yüzyıllarda kaybedildi. Gerçi kilise bunun kesinlikle kazanılmış bir mücadele olduğunu iddia etse de aslında olan agnostiklere kısmi teslim oluştu. Ölümden sonra yaşam hakkında “Hıristiyan” öğretisinden geriye kalanlar Elçiler ve İsa'nın öğretisi kadar agnostizme de çok şey borçluydu. Yeni Antlaşmaya göre ölü şu anda mezarında “uykudaydı”(1 Korintliler 15:18,20; 1 Selanikliler 5:10). İsa tekrar döndüğünde hayata çağırılmayı bekliyordu.⁵⁶ O zamana kadar mezarlarında

⁵⁴ J.A.T. Robinson, *Tanrı'nın İnsan Sureti* sayfa 7.

⁵⁵ Bakınız örneğin 1 Timoteus 6.22; 2 Timoteus 2: 18; 11 Korintliler 15:12: “Neden bazılarınız ölümlerin dirilişi olmadığını söylemektedir?”

⁵⁶ Şehit Justin tarafından Milat'tan Sonra 150 de söylenen uyarıyı göz önüne almak ilgi çekicidir: “Kendilerine Hıristiyan diyenler ile karşılaştıysanız ancak bunlar diriliş gerçeğini kabul etmiyorsa, İbrahim Yakup ve Yeşaya'nın Tanrısına yönelik küfür riskine girmektedir. Ölümlerin dirilişinin olmadığını

olanlar onun sesini duyacak ve ileri gelecek; iyi olanlar hayata dönecek... (Yuhanna 5: 28,29) Ölülerin hayata diriliş aracılığıyla dönüşünün basit portresi, İnsanı psikosomatik bir birim olarak gören İbrani anlayışı ile temellenmişti. İnsan bütünüyle ölmekte ve bütünüyle hayata dönmekteydi. Bu Daniel 12:2'de dirilişin tahminiydi. "Toprakta tozun içinde uyuyanların çoğu uyanacak bazıları sonsuz yaşam oynanacak" ("sonsuz yaşam" tam olarak "Krallığın yaklaşan çağındaki hayat" anlamına geliyordu).

Bugün pek çok kilisede geçen diriliş adı oldukça farklı orijinal inanca sızan Agnostisizmin izlerini taşıyan bir şeydir. Cenaze törenlerinde vaazlarda ve erken çocuklukta ki beyin yıkama da sürdürülen Popüler inanış ölüleri cennette tamamen ve çoktan hayatta olan bedenden ayrılmış ruhlar olarak görmektedir. Bu fikir tüm mezheplerden pek çok yetkin akademisyen tarafından ortaya konulmuştur. Yeni Antlaşmanın İbrani yazarlarının fikirlerine hem aykırı hem de anlaşılabilir kalmaktadır. (İbrani olmayan tek yazar Luka, İbranice düşünüş biçimi ile oldukça demlenmiştir.) Geleneksel öğretimin amacı hiç şüphesiz vefat edenlerin gerçekten öyle olmadığına inanç ile yakınlarını kaybedenleri rahatlatmaktır. Ancak imanın sonuna eklenmiş yedek bir uzantı ile bir anlamda şimdiki gelecekteki ölülerin dirilişini (Aynı zamanda Yeni Antlaşmanın geleceğe dair şemasının tamamını da) kısıtlayan yıkıcı bir etkisi olmuştur. William Tyndale Roma Katolik Kilisesiyle tartışmasında şunu söylemektedir. Eğer ölüler aslında çoktan cennetteki ihtiyaçlarını elde ettiyse gelecekteki ölülerin dirilişinin ne anlamı vardır? Ve eklemeliyiz ki dünya üzerindeki Mesih Krallığına ihtiyaca Mesih döndüğünde ne gerek vardı? Hıristiyanlık hedefi İncil'deki odak noktasını kaybettiğinde İsa'nın

---

ancak öldüklerinde ruhlarının cennete gittiğini söyleyenlerin Hıristiyan olduğunu sanmayın (*Trypho ile Diyalog* bölüm 80).

hükmetmek için dönüşünün Yeni Antlaşma perspektifini kaybetmesi kaçınılmazdır. Yeni Antlaşma gelecek şemasının kilise ziyaretçilerine çok az etki etmesini anlamak zor değildir. Temel olarak Hıristiyanlığın ölümden sonra yaşam hakkında öğrettikleri ile uyumlu değildir. İncil Hıristiyanlığına dönüş Hıristiyanlığın geleceğe dair umudunun temel direğini yeniden kurmak veya eski haline getirmek anlamına gelecektir. Ölünün dirilişi (sadece ölü bedenlerini değil) İsa'nın gelişiyle olacaktır. Cenaze törenlerini yönetenler J.A.T. Robinson' un gözlemlerini göz önünde bulundurmalıdır:

Bizim batı geleneğimizin tamamı ölüme bütünüyle şişirilmiş bir önem vermemizi tasarladı. Bu Yeni Antlaşma'nın sayfaları yeni kurulmuşken başladı. Hıristiyan düşünce tarihindeki en önemli sessiz devrimlerden biriydi... Öğretilerimiz ve ilahilerimiz öldüğümüzde cennete veya tabii ki cehenneme gidildiğini varsaymaktadır... Bu öneri İncil'in söyledikleriyle açık bir çelişki içindedir... İncil hiçbir yerinde öldüğümüzde cennete gideceğimizi söylememekte veya ölümü cennet gidiş terimleriyle tanımlamamaktır... Wesley'in sözleri "Bid Jordan'ın dar akışı bölünür ve bizi güvenle cennete götürür" sözleri İncil temelli değildir.⁵⁷

Elçi Hıristiyanlığının iyileşmesi uzun süre engellenecektir. Çünkü vaizler ve eğitimciler bizim geleceğe dair görüşümüzü elçilerden ayıran körfezi farkına varmamaktadır. Yeni Antlaşma Hıristiyanlığı geleneğin parçalandığı bir çerçevede kurulmuştur. Yeni Antlaşma çerçevesinin yeniden inşası ikinci yükselişin yenilenmesi ve ardından Tanrı'nın dünyadaki Krallığının odak noktası olarak alındığı

⁵⁷ *Dünyadaki Kilise Olmak Hakkında*, SCM yayınları, 1963 sayfa 129,130,131

Hıristiyan düşüncesi ile başlamaktadır. Krallığın bu net vizyonu (aynı zamanda bilinen bütün peygamberlerin de vizyonudur) olmadan İsa ve Elçilerinin öğrettiklerini anlamlı bir cevap veremeyiz.

Evanjelik Teolojinin görevi pagan Yunan felsefesi öğelerini İncil'in orijinal İbrani öğretisinde gasp ettiği yeri ortadan kaldırmaktır. Tanrı'nın Krallığını İsa ve peygamberlerin tanımladığı gibi tanımlamalıyız. Mesih'in İhtişam dolu gelişi ile Mesih'e dair gelecekteki dünya üzerindeki barış umuduna yönelik doğal İbranilik dışı hoşnutsuzluğumuzu terk etmeliyiz.

6

Mitolojiyi Yıkmak

Gelenekten vazgeçip ilk kiliselerin basit öğretilerine dönüşün davetkâr ve macera dolu bir yanı olmalıdır. Mesih'in ilk takipçileri ile ortak bir kimlik duygusu ve yeniden keşif deneyiminin heyecanı bulunmaktadır. Ancak bugüne kadar teoloji bizi farklı bir yöne yönlendirmiştir. Yapılması gereken, tartışılan Yeni Antlaşmayı dünyanın modern bilimsel görüşü ile uyumsuz eğitsel yanlarından ayırmaktır. Daha spesifik olarak Yeni Antlaşma'nın mitleri örneğin bakire doğum mucizeleri ile İsa'nın ikinci gelişindeki dirilişin bilimsel hassasiyete saldırmadığını kanıtlayacak biçimde yeniden yorumlanmalıdır.

“Mitoloji yıkma” sürecinin kapsamı bir yazardan diğerine değişiklik taşımaktadır. Ancak bizim bilgilerimize göre ortak olan, İsa ve ilk kilisenin inandıklarını kabul edilmemesidir. Mucizeler veya en azından pek çoğu neredeyse kesinlikle ortadan kaldırılmıştır. Kalanlar “Psikolojik” olarak açıklanabilir. Diriliş İsa'nın ölümden sonraki yeniden görünümüdür. Boş mezarlık “daha basit” bir açıklama bulunana kadar sorgulanmak zorundadır. Bakire Doğumu konusuna gelince bu İsa'nın emsalsizliği hakkında konuşmanın bir yoludur. Biyolojik açıdan doğru olarak ele alınmamaktadır. İkinci Gelişin geleceğin gerçek bir olayı olduğu düşünülmemektedir.

İnancın Yeni Antlaşma temelleri kaldırıldığında Hıristiyan belgelerine yönelik bu sofistike saldırılardan geriye kalanların Hıristiyan olarak kabul edilebileceğini düşünmek şaşırtıcıdır. Belki de Oscar Wilde'ın alaycı bir şekilde dediği gibi “din hakkındaki gerçekler yalnızca hayatta kalan fikirlerdir”. Gerçeklik hakikatte, İsa ve Elçilerinin inandığı ve öğrettikleridir.

Evanjelizm'in Krallık Olmayan İncili

Kiliseye giden halkın Evanjelic kesimi Kutsal Yazıları Hıristiyan inancının yetkili ve nihai kaynağı olmaktan terk edip dini anarşiye kapıları açmak olarak gördü. Ancak evanjelikler farkında olmadan kutsal yazıların ışığında dikkatle incelenmemiş büyük miktarda bir kısmı İncil gerçeği olarak kabul ettiler. Reform'un "sola Scriptura" sloganı genellikle sadece kutsal yazıların *geleneksel* açıklaması anlamına geliyordu. Luther ve Kalvin kendi dogmalarını Kutsal Yazılara dayattılar.

Durum İncil'in evanjelik tanımı için anlamlı biçimde doğrudur.⁵⁸ Bir kez daha terk edilen Yeni Antlaşma'nın Mesihliği olmuştu. İsa ve Elçilerinin deklare ettiği İncil her zaman için Tanrı'nın *Krallığının İncili* olmuştu.⁵⁹ Muazzam derecede önemli olup neredeyse tamamen gözden kaçan Luka'nın İncili anlatan formülünde Tanrı'nın Krallığı ve İsa'yla ilgili şeylerin vaftizden daha önce gerekli olduğu bildirilmektedir(Elçilerin İşleri 8:12; 19:8; 28:23, 31). İsa'nın misyonunun temel esası olarak belirlediği İncil'in duyurulmasıdır (Luka 4:43). Ancak geleneksel Hıristiyanlık, Krallığı İncil'deki Mesih'e dair terimlerle tanımlamada başarısız olmuştur. Kısmen "İsa'ya inancın" İncil'in yerine geçmesine neden olmuştur. Krallık Müjde'den kaybolmuşa benzemektedir. İncil'in güçlü eskatolojik ve Mesih çağrışımlarından yoksun bırakılmış olmasındaki sorun, aslında İsa ve Elçilerin

⁵⁸ Genelde 1 Korintliler 15:1-4'e Elçilerin İşleri 8: 12 ; 28:23,31; 19:8; 20:25'nin tamamlayıcı kanıtının bahsi edilmeden başvurulmaktadır. Bu da Tanrı'nın krallığının her zaman Elçilerin müjdesinin merkezinde olduğunu göstermektedir. Korintliler 15: 1-4'de Pavlus İsa'nın ölümü ve dirilişi hakkındaki hayati öneme sahip bilgiyle ilgilenmişti. Vaaz ettikleri arasında "birincil öneme sahip şeyler" olarak adlandırmıştır (*en protoz*, Volüm 3).

⁵⁹ Matta 4: 23; 24:14; Luka 4: 43; Elçilerin İşleri 8:12; 28:23,31.

duyurduğu İncil olmayışıdır. Geleneksel “öldüğünde cennete gitmek” ve Yeni Antlaşma için İkinci geliştiki Krallık’la diriliş beklentisi arasında net bir fark bulunmaktadır. Yeni Antlaşmada Tanrı’nın Krallığı ile ilgili Müjdeli Haber ilk potansiyel dine dönüşü sunmaktadır “günahtan dönün, Sevinç Getirici Haber'e iman edin” (Tanrının Krallığı ile ilgili, Markos 1:14,15). Bu mesajda Tanrı’nın dünyamızın geleceğine yönelik amacı ile ilgili ifadeye itiraz edilmektedir. Tanrı oğlunu göndererek dünyada Krallık kurmayı planlamaktadır. Daha önce ona iyi haberi duyurmak için yollanmıştır. Krallığın gücünü, iyileştirme ve şeytan çıkarma yoluyla sergilemek amacıyla gönderilmiştir. İsa geçici biçimde babasının yanında kilisenin en yüksek rahibi olarak hareket etmek için gönderilmiştir.

Hepimiz affedicilik ve kefarete ihtiyaç duyan günahkârlarız. Yeşaya 53’te acı çeken hizmetkâr olarak kehanet edilen Tanrı’nın Oğlu Mesih bizim günahlarımız için öldü. Onda affediciliği bulabiliriz. Mesih aynı zamanda bilgisi aracılığıyla doğruluk vermektedir. (Yeşaya 53: 11).

İsa tövbe ve günahların affediciliğinin İncil’deki Tanrı’nın Krallığına kabul ile sonuçlanacağını öğretti (Markos 4:11,12). Ekin kıssasında İsa kurtuluş İncil’inin özet bir sunumunu vermektedir. Mesih samimi tövbeyi neyin engellediğini ve sonuç olarak günahın affedilmesinin körlük veya İsa’nın İncil’de duyurduklarını kabul etmemek (“göksel egemenlikle ilgili sözü”, Matta 13:19) veya “yaklaşan çağın sözlerini kabul etmemek” (Yuhanna 6:68) olduğunu söylemiştir. Günah Yuhanna 16:9 da İsa’ya inanmakta ki başarısızlık olarak benzer şekilde tanımlanmıştır. İsa’ya inanmak unutulmamalıdır ki İncil’de öğrettiklerine inanmak anlamına gelir. Markos 1:14,15’ de ki kendi özet ifadesiyle başlamaktadır. Yeni Antlaşma başından sonuna İsa’nın mesajına imanı kurtuluşun vazgeçilmez şartı olarak sunar. Şöyle ki aynı tema Tanrı tarafından

doğru yapılan (haklı çıkarılan)İncili İsa'nın duyurduğu ölçüde anlamak ve algılamaya bağlıdır. Aynı zamanda Daniel 12:3'te de bulunmaktadır. "Bilgeler gök kubbe gibi, birçoklarını doğruluğa döndürenler yıldızlar gibi sonsuza dek parlayacaklar." Bu metin güçlü biçimde İsa'nın hoşuna gitmiştir ki Matta 13:43 de bundan alıntı yapar "Doğru kişiler o zaman Babaları'nın egemenliğinde güneş gibi parlayacaklar." (Daniel 12:3) Doğru olan gelecek Krallıkta görünecektir.

Hristiyan topluluğuna giriş, vaftiz ve "İsa'nın adını ilgilendiren şeyler ile Müjde'nin Krallığının kavranması" aracılığıyla olur (Elçilerin İşleri 8:12;28:23,31). Tanrı ve Oğluna bağlılığımızın kanıtı olan vaftize müteakip hayatımızın geri kalanını "zarafet ve bilgiyle"(2 Petrus 3:18) büyümekle geçirmeliyiz. Bu sayede gelecekteki büyük olaya hazırlık yaparak şeylerin yeni düzenini yer gösterebiliriz.

Yeni Antlaşma İncil'inde İkinci Geliş ve ardından gelen Krallık Mesih'in ölümü ve dirilişindeki merkezi gerçekliğe *ek olarak* mesajın kalbidir. Sadece Krallığın iyi haberi inanç mücadelesindeki potansiyel bir dönüşüm öncesinde gelmesi değildir (Markos 1:14,15). Aynı zamanda Elçileri, Mesih egemen olmak için geldiğinde dünya üzerindeki barışın kurulumunda aktif yönetici olarak rol almaya hazırlanmak için davet etmektedir. Bir kere hedefe ulaşıldığında bütün Hristiyan gelişimine tutarlılık sağlanmaktadır:

" Petrus O'na, "Bak" dedi, "Biz her şeyi bırakıp senin ardından geldik, kazancımız ne olacak?" İsa onlara, "Size doğrusunu söyleyeyim" dedi, "Her şey yenilediğinde, İnsanoğlu görkemli tahtına oturduğunda, siz, evet ardından gelen sizler, on iki tahta oturup İsrail'in on iki oymağını yargılayacaksınız." (Matta 19:27, 28)

İnsanoğlu... görkemli tahtına oturacak(Matta 25:31).

Denendiğim zamanlar benimle birlikte dayanmış olanlar sizlersiniz. Babam bana nasıl bir egemenlik verdiyse, ben de size bir egemenlik veriyorum. Öyle ki, egemenliğimde benim soframda yiyip iesiniz ve tahtta oturarak İsrail'in on iki oymağını yargılayasınız (Luka 22:28-30).

Korkma, ey küçük sürü! Çünkü Babanız, egemenliği size vermeyi uygun gördü (Luka 12:32).

“Adam kral atanmış olarak geri döndüğünde, parayı vermiş olduğu köleleri çağırtıp ne kazandıklarını öğrenmek istedi. “Efendisi ona, ‘Aferin, iyi kle!’ dedi. ‘En küçük işte güvenilir olduğunu gösterdiğin için on kent üzerinde yetkili olacaksın.’ (Luka 19:15,17).

Kutsalların dünyayı yargılayacağını bilmiyor musunuz?.. .Gnahkrların, Tanrı Egemenliği'ni miras almayacağını bilmiyor musunuz? (1 Korintliler 6:2,9).

Dayanırsak, O'nunla birlikte egemenlik süreceğiz (2 Timoteos 2:12).

Ben nasıl galip gelerek Babam'la birlikte Babam'ın tahtına oturdumsa, galip gelene de benimle birlikte tahtıma oturma hakkını vereceğim. (Vahiy 3:21).

Onları Tanrımız'ın hizmetinde Bir krallık haline getirdin, Khinler yaptın. Dünya üzerinde egemenlik sürecekler(Vahiy 5:10).

Hepsi dirilip Mesih'le birlikte bin yıl egemenlik sürdüler (Vahiy 20:4).

Gelecek Krallığı ve inananların aldığı rol üzerindeki büyük vurgu zamanımızın evanjelizminde kaybolmuştur. Yeni Antlaşmanın İncil sunumlarını çağdaşlarından ayıran anlamlı fark önde giden Evanjelicler tarafından içtenlikle onaylanmış ve Krallık kelimesinin İncil vaazları ve tartışmalarındaki toptan yokluğuna şaşırıldıklarını belirtmişlerdir. Bunun sebebi İncilin İbranilikten arınmış bir sürümünde sıkışmalarıdır. Bu da Tanrı'nın Krallığı hakkındaki müjdeli haber bağının kopması ve tamamıyla Mesih dışı oluşuyla ilişkilidir.

Evanjelicler İncillerinin tamamıyla Kutsal Kitaptan temel alınmadığı önerisine şaşırabilir. 1 Korintliler 15:1-4'e dönerek Pavlus'un İncil'e dair İsa'nın ölümü, gömülmesi ve dirilişinden ibaret üç parçadan oluşan özetini gösterebilir. Bu doğru olsa da, Pavlus'un "birincil öneme sahip şeyler" arasında dikkatlice not ettiğini gözden kaçırmaktadır (1 Korintliler 15:3). Pavlus aslında sadece İncili duyurmamış, aynı zamanda Elçilerin İşlerinde Pavlus'un "Tanrı'nın Krallığı ve İsa'yla ilgili gerçekleri" de duyurduğu öne sürülmektedir. (Elçilerin İşleri 28:23,31) Bu ayetlerin gösterdiği mesajın İbrani ve İbrani olmayanların kurtuluş mesajına benzediğini iddia etmektedir. Tam olarak aynı formül Filipus'un Elçilerin İşleri 8:12'deki vaazını tanımlamaktadır: "Ama Tanrı'nın Egemenliği ve İsa Mesih adıyla ilgili Müjde'yi duyuran Filipus'un söylediklerine inandıkları zaman, erkekler de kadınlar da vaftiz oldular."

İsa'nın ölümü ve dirilişinin İncil'in temel öğeleri olduğu kesinlik taşımaktadır. Ancak İncil'in tamamı değildir. Çağdaş evanjelik sistemler ve sistematik teoloji metinlerinin yanlış yönlendiren yanı sıra kurtuluşun sadece İsa'nın ölümü ve dirilişi terimleriyle açıklanması ve Krallık hakkındaki kendi vaazlarından hariç tutulmasıdır. Evanjelizm bu açıdan İsa'yı kendi vaazlarından ayırmaktadır. İsa'nın ölümünden uzun

süre önce İncil'in bir parçası olarak kurtarıcı kelimelerle öğrettiği kurtuluşundan ayrı tutmaktadır. Onu tarihi vaaz idaresinin bütüncül resminden de ayırmaktadır. İncil'in yarısını İsa'nın ölümü diğer yarısının ise dirilişi olduğunu söylemek esasen hatalıdır. Böyle bir analiz temel olarak Mesih tarafından duyurulan İncil'deki kurtarıcı Krallığı hayati yönünü yok saymaktadır. Eğer İsa başarmaya çalıştığı her şeyin özeti olarak tek bir şey deseydi; kaderlerimizin belirleneceğini kriterin *onun sözleri* olacağı olurdu (Yuhanna 12:44-50;Matta 7:21-27).

Markos 8:35-38'de, İsa kurtuluşun tek kriteri olarak kendi Müjdesi ve sözlerine güven ve inancı sunmaktadır. Kurtuluş aslında inanç ile olacaktır. Ancak bu İsa'nın İncil olarak deklare ettiği her şeye inanç olmalıdır. Mesih tekrarlayan biçimde izleyicisinin *söylemek zorunda olduğu şeyleri* "duymasına" teşvik etti. Sadece onun ölmesini izlemelerini değil.

Açıkça Tanrı'nın Krallığı İncil'in elçi sunumlarının gündeminde yer alan *ilk* madde idi. Bu şaşırtıcı değildir. Zira İsa her zaman Krallığın Müjdesini deklare etmiştir. Bu onun günahlarımız için ölümü hakkında söylenen şeylerden çok önceydi. Bunu da elçiler henüz anlamamıştı! (Luka18:31-34). Aslında Krallığın ana fikrine İsa'nın ölümü ve dirilişini dahil etmemesi son derece öğreticidir. Elçiler haç hakkında hiçbir şey bilmezden önce, Krallığın müjdesini deklare etmişlerdi. Bu Elçilerin İşleri'nde Luka'nın bizlere neden dikkatle *dirilişten sonraki* havari deklarasyonunun Tanrı'nın Krallığında ana vurgu olarak kalışını anlattığını ve İsa'nın ölümü hakkındaki yeni bilgiyi "onun adı ile alakalı şeyler" olarak *eklediğini* anlatır (Elçilerin İşleri 8:12; 28:23,31). Pavlus'un papazlık müessesinin tamamını "Krallığın duyurulması" olarak tanımlaması çok önemlidir (Elçilerin İşleri 20:25). Tıpkı İsa'nın Krallığın müjdesini misyonun özü olarak görmesi gibi (Luka 4:43). Ancak çağdaş evanjelikler, uluslararası bir

evanjelizm kongresinde Tanrı'nın Krallığının "bizim dilimizde olmadığını öne sürerken" nasıl elçi pratiğine olan inançlarını kanıtlayabilirler? ⁶⁰Eğer Krallık onların dilinde değilse İncil'in tamamını duyurmamaktadırlar!

Krallığın İncil'in çağdaş ifadelerindeki eksikliği ciddi bir hatadır. Ancak Tanrı'nın gelecekteki dünya üzerindeki hâkimiyetinin Mesih ve takipçilerinin şahısları ile olacağı yönündeki Mesih mesajını yeniden keşfetmek ile çözülebilir. Sadece Krallık değil İsa'nın Mesihliği de Hıristiyan bildirisinin merkezine geri döndürülmelidir. Petrus'un Kayserya Filipi' deki itirafı İncil'in temel taşı olduğu için en ufak bir değişime uğramasına bile izin verilmemelidir. Yahut "Tanrı'nın Oğlu" sıfatı İncil'deki bağlamından ayrılmamalıdır. Amaç İncil dışı bir anlam kazanmamasıdır. Kutsal Yazılarda açık ve net biçimde Mesih sıfatının genişletilmesi Mezmur 2:7' ye ve 2 Samuel 7:14'teki Davud-i anlaşılmaya bağlı kalmıştır. Bir şahsa İncil'de "Tanrı'nın Oğlu" sıfatını donatmak onu Mesih olarak çağırarak ile denktir. Tanrı'nın özellikle mesh edilmiş, emsalsiz temsilcisi olarak selamlamak anlamına gelir. Evanjelistler İncil'den sonraki zamanlarda Mesih dışı Hıristiyanlığın etkisi altında Mesih ve Tanrı'nın oğlu sıfatları arasındaki İncil sonrası görülen boşluğu kapatmak zorundadır. Luka 1:35'de Tanrı'nın Oğlunun doğru anlayışına dönüş için bir teşvik verilmiştir. Tanrı'nın Oğlu Meryem'in rahminden mucizevî nesil olarak var olmuştur.

"Hakkında yanlış inanışlara sahip olduğumuz bir Mesih'e saygı yanlış bir Mesih'i ilahlaştırmaktır. Ona ne isim verirsek verelim. Böyle yaparak onu olduğu kişiden farklı bir kişi olarak hayal edip kutsal yazılarda açıklandığından farklı bir kişi olarak görmekteyiz." demek oldukça akıllıcadır. ⁶¹ İncil'in merkezi teması

⁶⁰ Michael Green Lozan Uluslar arası Dünya Evanjelizasyon Kongresi 1974.

⁶¹ R. A. Cole *Tyndale Markos Üzerine Yorum* Intervarsity Yayınları, 1961, sayfa 199.

olan Krallık' tan (açıkça çağdaş evanjelizm de) ve kutsal yazıların Mesihliğiyle mükemmel uyuma sahip olmayan bir İsa'dan yoksun olduğu açıktır. İsa'nın hem kimliği hem de rolü eksiktir. Bu da Yeni Antlaşma inancının bütün dokusunu tehdit etmektedir. Geçerli vaaz ve inanç sistemleri Tanrı'ya Oğlu Mesih'in ruhu ve gerçeği aracılığıyla tapmak isteyenler tarafından dikkatli bir eleştirel incelemeye konu olmalıdır (Yuhanna 4: 24).

Bakış açımız üç önde gelen İncil uzmanı tarafından geliştirilmiştir. Bu yazarlar bütün evanjelizmin merkezini düzenleyen bir Tanrı'nın Krallığına dönüş çağrısı yapmaktadırlar:

Tom Wright dünyanın Hıristiyanlık üzerindeki mevcut en ünlü yazarlarından biri olarak demektedir ki:

Kilisenin Kutsal Yazıları kullanımı Yeni Antlaşma'nın kendisinin İsa'nın hayatı ve *Krallığının ilanı* hakkında söylediklerine yeterince dikkat vermemiştir [kurtuluş Müjdesi]... Dolayısıyla kilise aslında kendi geleneğinin merkezinde yer alan hakikatlere hiç dikkat vermemektedir. Belki de bu hakikatler kiliseyi yeniden canlandırıp reforma tâbi tutabilir. Kutsal Yazıların *birinci yüzyıl İbrani dünyası içinde* İsa hakkında söyledikleri sonradan gelen dindarlık (veya putperestlik) hayal gücünün sınırları içinde değildir... Bana göre tarihsel olmayan inancın Mesih'i... Yeni Antlaşma Hıristiyanlığı için açıkça yanlış görünmektedir.⁶²

Tennessee evanjelizm Emmanuel Ekolu Dünya Misyon Onursal Profesörü Dr.Charles Taber *Güncel Hıristiyanlığa* yazdığı mektupta şunları söyledi:

⁶² İsa ve İsrail'in Yeniden Kuruluşu, sayfa 251.

Güncel Hıristiyanlığın “İyi Haber nedir?” sorusunu cevaplamaya çalıştığı dokuz ifadeyi büyük ilgiyle okudum. İsa’nın Müjdeli Haberinin dörtte üçünde yer alan Tanrı’nın Krallığının Özünün konu edilmemesine hem hayret ettim hem de dehşete düştüm. İncil’e dair olması bir kenara bir kimsenin Yeni antlaşma da yer alan Tanrı’nın Krallığını anlaması teologları yüzyıllarca gereksiz yere uğraştırmış iki sahte ikilemi de ortadan kaldırmaktadır:

1) Bireysel ya da sistematik kurtuluş arasında

2) Lütuf ve eserler arasında

Bir tarafta Tanrı kozmosun tamamını yıkımın köleliğinden kurtarmaya niyetlenir; diğer taraftan Tanrı’nın yönetimini gerçekleştirmek için bütün gücünü kullanmayan birisi nasıl kurtarılabileceğini iddia eder?

Gary Burge *Yeni Uluslararası Versiyon Uygulama Yorumundan* (Revize Edilmiş Evanjelik Teoloji) yaptığı alıntıda şunları paylaşmaktadır. İsa’nın kendi Müjdesinin mevcut kurtuluş tekliflerinden eksik oluşu dikkat çekicidir:

“Stanley Grenz evanjelik teolojinin modern dünyanın hayal gücünü körüklemeye yönelik başarısız girişimlerini gözden geçirdi. Tanrı’nın Krallığını söyleyip yaptıklarımızın yeni organizasyon merkezi olduğunu iddia etmektedir.”

Bu yorum belki de günümüzde kiliseleri “büyütmek” için girişilen rezilce çabalara yönelik uygun cevap olabilir. Hakikat yeni dönüşümlerin nadiren yapıldığıdır. “Kilise büyümesi” büyük ölçüde bir kiliseden diğerine yönelik sözde inanırların sözüm ona gücü olarak kabul edilebilir.

Varsın temel tezimizin tekrarı ile suçlanalım. Winston Churchill'in öğüdüne sığınacağız. Etkili iletişim alanında söyledikleri şu şekildedir: "Önemli bir noktayı vurgulamak istiyorsanız, ince veya zarif olmaya çalışmayın. Noktayı bir kere vurgulayın. Anlamı tek vuruşta verin. Ardından geri gelin ve tekrar isabet alın. Sonra üçüncü kere vurun bu sefer muazzam bir darbe olsun."

8

Gizem Dinine Uyum

Tarihçiler Hıristiyanlık ile pagan gizemli tarikatları arasında dikkat çekici benzerlikler olduğunu anlatmaktadır: “Her ikisinde de ortak olan bir çeşit kabul töreni seremonisinin olmasıdır. Mithraizm (Işığa tapanlar) için bu Hıristiyanlık ile tamamen aynı olan vaftiz töreniydi.”⁶³

Kibele'nin genç bir aşığı olan Attis kültünde kurtarıcının (Attis) ölümü ve üç gün sonraki dirilişinin kutlaması bulunmaktaydı. Bu Pagan ve geleneksel Hıristiyan takvimleri arasındaki tek bağlantı noktası değildi:

Eğer Paskalya Kibele'ye çok şey borçluysa Noel çoğunlukla Mitras'tan kotarılmıştır. (Ayrıca eski Roma bayramı Saturnalia, hediyelerin değiş tokuş edildiği neşeli bir etkinlikti). Mitras kendisinin güneş ile bir olduğu 25 Aralık'ı Hıristiyanlığa Noel tarihi olarak hediye etmiştir... Dahası Mitras'ın İsa gibi, mucizevî biçimde doğduğuna ve daha bebekken komşu çobanların dikkatini çektiğine inanılır. Ek olarak Mitraizm Hıristiyanlık gibi adak yemeği seremonisi taşımaktadır. Ancak Hıristiyanlık ile Pagan gizem tarikatlarının en önemli ortak ögesi kurtuluş kavramıdır. Bir anlamda İsis, Kibele ve Mitras kurtarıcı olarak kabul edilmişti.⁶⁴

Hıristiyanlık ve gizem tarikatlarının yanlış yönlendirilmiş İbrani olmayanların zihinlerini nasıl karıştırdığını görmek zor olmasa gerek. Mesih'i İbrani dışı terimlerle yeniden yorumlama eğilimi ve Agnostisizmin geleneksel Hıristiyanlıktaki sahte

⁶³ Michael Arnhem, *Hıristiyanlık gerçek mi?* Londra: Duckworth, 1984 sayfa 127.

⁶⁴ Aynı Yazıda, sayfa 27.

işaretleri şunu önermektedir. Paganizmle anlamlı bir uyuşma gerçekleşmiştir. Lütheran ekolüne ait olduğu sanılan görüşler dikkatle incelenmelidir:

İlk kilisenin umudu, dirilişin Son Gününü temel almıştır. Ölülerin ebedi yaşama *ilk* çağrısı budur (1 Korintliler 15; Filipiler 3:20ff). Bu diriliş bir *insana olmaktadır. Sadece bedenine yönelik olmamaktadır.* Pavlus dirilişten bahsederken “bedenden” değil “ölüden” söz etmektedir. Dirilişin bu şekilde anlaşılması ölümün aynı zamanda örtük biçimde *insanlığın bütünü etkilediğini anlatmaktadır... Böylece orijinal kutsal kitap kavramları Helenistik Agnostik Düalizmin fikirleri ile yer değiştirmiştir.* Dirilişin Yeni Antlaşmadaki ifade edilmiş biçimi *insanlığın tamamını* etkilemekte ve ruha ölümsüzlük sağlamaktadır. Son Gün aynı zamanda önemini kaybetmektedir. Çünkü ruhlar bundan daha öncesinde kararlı biçimde tamamını edinmiştir. Eskatolojik gerilim artık İsa’nın geliş gününe aynı şiddette yönelmemektedir. Yeni Antlaşmanın umudu ve bunun arasındaki fark oldukça büyüktür.⁶⁵

Norman H. Snaithe, M.A., D.D., tartışmamıza önemli bir katkıda bulunmaktadır. “Resmi” Hıristiyanlıkta bazı şeylerin yeterince yoğun olmadığını şu uyarısıyla duyurmaktadır:

Kutsal yazıların tamamı, Yeni Antlaşma olduğu kadar Eski Antlaşmada İbrani tutumu ve yaklaşımı temel alınarak hazırlanmıştır. Bunun büyük ölçüde herkes için tanınması gerektiği görüşündeyiz. Bu bizim için öyle açıktır ki... *Hıristiyan teolojisi ve kutsal yazılar teolojisi*

⁶⁵ Paul Althaus, *Martin Luther’ in Teolojisi*, Philadelphia Fortress yayınları, 1966 sayfalar 413-414, vurgu eklendi.

arasında genellikle ya da çoğu zaman büyük bir fark bulunmaktadır. Yüzyıllar boyunca Kutsal Yazılar Yunan bağlamı içinde yorumlanmıştır. Hatta Yeni Antlaşma bile Eflatun ve Aristo'nun temelinde yorumlanmıştır... Konumuz kutsal yazıların teolojisinin Yunan filozoflarının fikirleriyle yeniden yorumlanışının yüzyıllar boyunca Hıristiyan inancının özüne her alanda yıkım yarattığı yönündedir... Eğer bu fikirlerimiz doğruysa ki bunların sağlam temellere dayandığına inanıyoruz. O zaman ne Katolik ne de Protestan teolojisi kutsal yazıların teorisini temel almamıştır. Her iki durumda da düşüncesinin egemen olduğu bir Hıristiyan teolojisine sahibiz.⁶⁶

Ek olarak İsa'nın katı kutsal yazı tek Tanrıcılığının Tek Tanrısıyla ilişkisi hakkındaki can sıkıcı bir soru bulunmaktadır. Bu soru elçilerin inancının saflığını arayanlar tarafından ele alınmalıdır. Pavlus için olduğu kadar (İsa için de) İsa'nın Tanrı'nın Oğlu Mesih olmasının tek Tanrıcılık açısından kuramsal bir zorluğu olmayışı dikkat çekicidir. Sadece onun "Oğul Tanrı" olduğu iddiası ortaya çıktığında üçlü birlikçi soruda örtük bir farklılık görünmüştür. Kutsal yazılarda Üçlü Tanrının ikinci bir üyesinin varlığı veya yokluğu hakkında Enkarnasyon doktrinini aydınlatıcı bir açıklama geliştirilmiştir. Geleneksel inançlar Kutsal yazılardan temel alınmadan önce Evanjelikler tarafından dikkatli bir şekilde araştırılmalı ve acele sonuçları varılmamalıdır.⁶⁷

⁶⁶ *Eski Antlaşmaya Ait Farklı Görüşler*, New York : Schocken, 1964 sayfalar 185,187,188 vurgu eklendi.

⁶⁷ Örnek için bakınız, *Yapım Aşamasında Kristoloji* James Dunn (Eerdmans, 1996); *Tanrı'nın İnsan Sureti* J. A.T. Robinson (SCM Yayınları, 1973), özellikle bölüm 5; *Ruh Olarak Tanrı* Geoffrey Lampe (SCM Yayınları, 1977), bölüm 5; ve *Özellikle Üçlü Birlik Olarak Tanrı'nın Hıristiyan Deneyimi* James P. Mackey (SCM Yayınları, 1983), Bölüm 6: Oğul'un Önceden-Varoluş Problemi.

Konuyu bu kadar derinlemesine incelemek istemeyenler için İsa'nın Markos 12:28-34'de ve Pavlus'un klasik Hıristiyan inancına dair 1 Korintliler 8:4-6'daki ifadesindeki aydınlatıcı örneklerine göz atmak yeterli olacaktır. Onun Tek Tanrı tanımı İsa'dan ayrıdır. İsa tek Efendi Mesih'tir. Buna dikkatle yaklaşmak gerekmektedir: “Birden fazla Tanrı yoktur. Yerde ya da gökte ilah diye adlandırılanlar varsa da – nitekim pek çok “ilah”, pek çok “efendi” vardır– bizim için tek bir Tanrı Baba vardır. Tek bir Efendi var, O da İsa Mesih'tir.”

İdaresinin sonlarında Pavlus tekrar elçilerin inancını ifade etmiştir: “Çünkü tek Tanrı ve Tanrı'yla insanlar arasında tek aracı vardır. O da insan olan Mesih İsa'dır.” (1 Timoteos 2:5).

Bu ayetler Pavlus'un bir anlığına bile katı tek tanrıcılığını terk etmediğini göstermektedir. Bunu da İsa ile paylaştığı İbrani kökenine borçludur. Hıristiyan tek Tanrıcılığının Tek Tanrısı *Babadır*. Bu üniter, üçlü birliklikten uzak tek Tanrıcılık pek çok çağdaş akademisyen tarafından da tanınmaktadır. Yuhanna bu çeşit bir tek Tanrıcılığın değişmez tanığıdır. Tıpkı her Yeni Antlaşma yazarı gibi. (Yuhanna 5:44; 17:3). Onun tek amacı İsa'nın *Mesih* olduğuna iman etmemizdir (Yuhanna 20:31).

9

Yeni Antlaşma Hıristiyanlığa Dönüş Çağrısı

Yeni Antlaşma bizlere temelde kilisenin bir öğretisini sunmaktadır. Bu İsrail'in inançlı cemaatinin devamıdır. Artık İbrani ve İbrani olmayanlardan oluşmaktadır. "Tanrı'nın İsrail'inin" ruhani parçası olarak eşit biçimde yararlanmaktadırlar (Galatyalılar 6:16, Filipiler 2:3). Bu topluluğun vatandaşları İsa'nın sözleriyle "*bu dünyanın bir parçası değildir*" (Yuhanna 15:19) Bu dünyadan ayrı ve farklı durmaktadırlar. Çünkü Tanrı'nın Krallığının elçileridir (2 Korintliler 5:20). Bu Tanrı'nın kutsallığını onun ruhu aracılığıyla yayarak beyan etmektir.

Geleneksel Hıristiyanlığın en kafa karıştırıcı ve can sıkıcı yönlerinden biri İsa'nın takipçilerinden istediği ideal yönetimi uygulayamaya dökmedeki eksikliğidir. Dağ Seremonisinde bu durum hususi netliğiyle ortaya konmuştur. Orada elçiliğin gerekleri öğretilmiştir. Hıristiyanların muhaliflerini sevmeleri ve kötü insanlara direnmeleri emredilmiştir. Böyle yaparak yeni bir standarda uymaktadırlar. Bu da düşmanlarını sevmeleridir (Matta 5:38-48). Geçmişte İsa'nın da belirttiği gibi İsrail'in ulusal düşmanlarından nefret edilmesi alışıldıktı (asla dost bir İsrail oğlundan düşman olsa bile nefret etmeye izin verilmemektedir). Hıristiyan etiği altında ise her çeşit düşman sevilir ve direnç gösterilmezdi. Bu öğretinin uyumsuzluğu savaş gücüne katılım ile aşikârdır. Geleneksel adil savaş kuramı bile Kutsal Yazılar ile uzlaşma sağlandığında modern koşullar altında uygun görünmemektedir. Zira nükleer silahların aralarında inananların da bulunduğu savaşçı ve savaşçı olmayanların hayatlarını tehdit etmektedir.

Hıristiyanlığın birincil belirtisi Hıristiyanların tamamının İsa'nın elçileri tarafından dünya çapında

onları birleştiren sevgi ile tanınacak olmalarıdır (Yuhanna 13:35).

Sevgi bağı ile bir araya gelen bu toplulukta “Grek ve Yahudi, sünnetli ve sünnetsiz, barbar ve İskitli, köle ve özgür arasında bir fark yoktur” (Koloseliler 3:11). Ve şunu ekleyebiliriz. “Amerikalı, Rusyalı ve Fransız Hıristiyanları” ancak hepsinin, ama hepsinin içinde Mesih bulunmaktadır. Bu öğretinin ilk açık doğurgusu Hıristiyanların başka topraklardaki kendi kardeşlerinin katledilmesinde rol alamayacağıdır. Bu nedenle onları başka milletlerdeki dost Hıristiyanlar ve düşmanlarının kanıyla kaçınılmaz biçimde suçlu kılacak şiddet kullanımından uzak durmaya zorunlu tutmaktadır. Hıristiyanların manevi kardeşlerini kitlesel biçimde yok etmeyi düşünmeye devam etmelerinin gerçekten çirkin olduğu söylenebilir. Örnek olarak İkinci Dünya Savaşı’nda Almanya’da sayısız Lütheran Hıristiyan ve İngiltere’deki İngiliz Hıristiyanlar birbirlerinin canlarını almıştır.⁶⁸ İsa’nın talimatlarıyla tutarlı tek rota “dışarı çıkıp ayrılmak” ve sevgi bağını “tüm insanlar sizleri benim elçilerin olarak görecektir” diyerek sağlamaktır.

Yeni Antlaşmadaki durumdan ayrılış örneğini sağlamak için Hıristiyanlar “yabancı” düşman bir ülkede oturan elçi statülerine sadık kalmalıdır. Ve İsa egemen olmak için dünyaya döndüğünde, Tanrı’nın Krallığı kolonisi olarak dünya çapındaki barışa tanıklık edeceklerdir.

---

⁶⁸ Hıristiyanların birbirlerinin canlarını almasındaki tutarsızlığı İngiltere kilisesinde baş diyakoz görmüştür. “Hıristiyan kardeşliğinde herkes diğerine sevgi bağıyla bağlıdır. Tıpkı Mesih ile herkesin arasında olduğu gibi. Bu yeni bir emirdir ve ona itaat gerçek elçilik dünyasının kanıtıdır... Bu nitelikte bir sevgi onun kilisesinin birliği için tasarlanmıştır. Hıristiyanlar Hıristiyanlara karşı savaşmalı mıdır?...Aklı başında biri; örneğin İngiliz ve Amerikan Hıristiyanları Nagazaki’deki kardeş Hıristiyanların ruhlarını ve bedenlerini öldürüp sakatlayan atom bombasını sorumluluğunu üstlenebilir mi? Böyle bir eylem dünyaya, Hıristiyan kardeşliği içerisinde, Mesih’in ki gibi bir sevgiyle bağlı olduğuna kanıt sağlayabilir mi? (Percy Harthill, *Savaş Komünizm ve Hıristiyan İnancı*, James Clarke ve arkadaşları, sayfalar 47-49).

Hristiyanların “yerleşik yabancılar” statüsüne şeytani bir dünyadaki dönüşü inananların aslında “İbrahim’in tohumu” olduğu yönündeki büyük kutsal kitap gerçeğini yansıtacaktır (Galatyalılar 3:29). İbrahim için hem toprak hem de seçkin tohum vaat edilmiştir. Bu Mesih’tir (Galatyalılar 3:16). Tek tohum Mesih tüm gerçek inananları bir araya getirmektedir. Bu sonsuzlukta ki toprakların vaadidir (Genesis 13:15; 17:8). İbrahim’in mirası aynı zamanda Mesih ve azizlerin de mirasıdır: “Ne mutlu yumuşak huylu olanlara! Çünkü onlar yeryüzünü miras alacaklar” (Matta 5:5). Vaat edilen toprak Eski Antlaşma boyunca altın bir ip gibi ilerlemekte ve Yeni Antlaşmaya vaat edilen gelecek Krallığın dünyada ya da topraktaki mirası olarak gelmektedir (Vahiy 5:10; Mezmur 37: 11).

Vaat edilen topraklarda saygınlar “yabancılar” gibi yaşamış (İbraniler 11:9) ve vaat edilmiş toprakları elde etmeden ölmüştür (İbraniler 11:13,39). Ancak Mesih’in dönüşündeki diriliş ile tüm çağların inananları yani “İbrahim’in inancına sahip olanlar” (Romalılar 4:16) Tanrı’nın Krallığının dünyadaki vaat edilen mirasına erişeceklerdir.

10

Gelenek İlerlemedeki Büyük Engel

Önerdiğimizizin kabul görmesinin güç oluşu tartışılan konuların karmaşıklığından kaynaklanmamaktadır. Ancak samimiyetle kiliseye gelenlerin zihinlerini “her zaman inanılan yolun” inadı kavramaktadır. Kutsal Kitap Hıristiyanlığı “küçük bir çocuğun” zihni ile kabul edilmedikçe gelişemez. Babaya “tek gerçek Tanrı” (Yuhanna 17:3) olarak inanıp teslim olmak; İsa’yı Kralın kurtarıcı müjdesini duyuran Mesih olarak kabul edip dünyanın günahları için öldüğünü ve artık her ulustan halkın üzerinde Büyük Rahip olduğunu kabullenmek gerekmektedir. Takipçilerini dünya üzerinde kurulacak Krallığı’nda toplamak için geri dönecektir. Bu inancın uzun vadeli “açılış töreni yapılmış” sürümüdür. Geniş çaplı ve eleştirilmeden kabul edilmiştir. Bu da bizler için benimsenmiş anlayışları geride bırakmayı güç kılmaktadır. Ancak evanjelikler için Kutsal Kitaba dönüp duyurmaya başlamanın büyük bir çekiciliği olmalıdır. “Her şeyden önce *Krallığın* Müjdesi ve İsa’nın adıyla ilgili şeylerdir” (Elçilerin İşleri 8:12;28:23,31; Luka 4:43).

Kilise ziyaretçileri elçilerin öğrettikleriyle tamamen yabancı ve uyumsuz olan İncil sonrası yunan teolojisine farkında olmadan büyük miktarda maruz kalmıştır. Bu sebeple Elçilerin kutsal kitabı öğrettiği biçime koşulsuz teslimiyetleri büyük bir mücadeleye haline gelmiştir. Bu yakınma kesinlikle orijinal değildir ancak şimdiye kadar geniş bir söz hakkı edinmemiştir. Meşhur bir Oxford akademisyeni 1889’da şunları yazmıştır:

Hıristiyan öğretisi olarak adlandırılan şeylerin büyük kısmının özünde hala Yunan olduğunu

söyleyebiliriz. Sık kullanımı ile hala Hıristiyan kilisesine egemen olmaya devam etse ve geçmişte de egemenliğini sürdürmüş olsa da gerçekte Yunan teorileri ve Yunan kullanımları ilkel Hıristiyanlığın etkisi ile biçim ve renk açısından değişse de, *özünde hala Grek'tir...* Dikkatimizi çeken soru bu olay gözümüzün önünde meydana gelirken Hıristiyanlığın kendisinin özündeki Yunan öğelerin alakasını sorgulamaktır. Soru hayati öneme sahiptir ve bu öneme fazla değer verilmiş olarak addedilemez.⁶⁹

Düşündüğümüz gibi Yunan zihin yapısı “Mesih’in” anlamını ve onun Krallık mesajını anlayışımızı bozduysa derin bir yeniden incelemenin önemini hiç bir şey karşılayamaz. Bu merkezi inanç bloklarının kişisel, ailevi ve kilise düzeylerinde ele alınması gerekmektedir. Özünde Hıristiyan olmayanları inanç sistemimizden ayıklamaya teşvik olarak İngiliz teologunun uyarılarını dikkate almalıyız:

Yunan ve Roma düşünce biçimi İbrani düşünce biçiminin yerine geçtiğinde kilisenin bakış açısına hâkim oldu. Orada hem uygulama hem de öğreti alanında asla iyileşemeyen bir felaket meydana geldi. Eğer günümüzdeki büyük evanjilasyon çağı şafağa erdiyse tekrar İbranilere ihtiyaç duymaktayız.⁷⁰

Özellikle de İbrani İsa'ya İsrail'in Mesih'i ve dünyanın kurtarıcısına ihtiyaç duyuyoruz. Şüphe ettiğimiz şudur. İbrani olmayan bir “İsa” tarafından güncellenmiş hatta onunla yer değiştirmiştir.

---

⁶⁹ Edwin Hatch, *Hıristiyanlıkta Yunan Düşüncelerinin Etkisi*, Peabody M.A. Henderson, 1995 sayfa 350-1.

⁷⁰ Canon H. Goudge *İbranilik ve Hıristiyanlık Üzerine Seçili Yazılar* içinde, ;Shears ve Oğulları, 1939.

Aynı vurgu Olga Levertoff tarafından da yapılmıştır:

Kilise eski İsrail'in devrimsel liderlerinin peygamber ruhunu bulmak için onun adımlarını takip etmelidir. Bu zaman dilimi içinde kıymet verilmiş imtiyaz ya da kutsallığa ayrılan zamandan kopmaya hazırlıklı olmalıdır. "Birinci yüzyıl kilisesine geri dönüş" onun sloganı olmalıdır. Bunun anlamı da İbrani kökenli Hıristiyanlığa dönüşür.⁷¹

Tabii ki bu Yahudiliğe dönüş anlamına gelmez. Ancak orijinal Hıristiyan İsa ve Pavlus'un hakiki Hıristiyanlığına dönmek anlamına gelmektedir. Bu Hıristiyanlık İsa'yı İbrani beklentisinin efendi Mesih'i olarak merkeze almakta ve Mesih Krallığında o ve takipçileri döndüğü vakit dünyayı yeniden idare etmektedir.

Yeni Antlaşma boyunca Hıristiyanların Eski Antlaşmaya aşına olacağı varsayılmıştır. Özellikle peygamberlerin mesaj ve öngörülerini İsa ve elçilerin otoritesinin sorgulanmayacağına yönelik inanç bulunmaktadır. Bu Hıristiyan perspektifinden yaygın ayrılmalar ruhsal bir anarşiye hızla yönelmektedir.

Yeni Antlaşma Yunan dilinde yazılmış olsa da kontrol eden fikirleri İbranicedir ve Eski Antlaşmadan gelmektedir. Eski Antlaşmanın merkezi teması Müjdeli Haber, Tanrı'nın Krallığı ile ilgili müjdeli haberin İsa'nın çalışmalarıyla fark edileceğidir. Vaat edilen Mesih İsa'nın çalışmaları ile fark edileceğini ortaya koymaktadır. Bu prensipler bir teoloji sistemini temel almadığı takdirde bu teolojinin elçilere ilişkin olduğu iddia edilemez. Tanrı'nın Krallığı "sosyal müjde" terimleriyle bir kere "yeniden yorumlandığında" veya "yürekten" ya da ölümden "cennetten/göklerden"

---

⁷¹ *Hıristiyan Sosyal Düzenindeki İbraniler*, New York McMillan, 1942.

veya tarihteki gelecek krizin kıyamet çağrışımı ortadan kaldırıldığında İsa ve elçilerin öğretisini özdeşleştirme hakkına sahip olamayız. Başka bir deyişle, eğer İsa'nın İkinci Gelişi ve arkasından gelen dünya üzerindeki Krallık, Hıristiyan düşüncesinde merkezde diriliş olarak kalmazsa Mesihlik programının temel bir öğesinin kaybolduğunu kabul etmek zorunda kalırız. Tarihteki Mesih'in dünyayı yenilemek için döneceği umudu özellikle agnostik çabalara karşı yeniden eski haline gelip korunmalıdır. Agnostik çabaların, kutsal kitaptaki anlamını ortadan kaldırıp boşaltmasına izin verilmemelidir. İyi bilindiği gibi teologlar tarafından İkinci Geliş ve ardından gelen Krallığı ortadan kaldırmak amacıyla akla gelen her türlü araç kullanılmıştır. "Şiir" olarak küçümsenmiş veya detaylı metinlerce ciddiye alınmayacağı yönündeki eleştiriler ile buharlaşmıştır. Bu teolojik korkaklığın bir biçimidir. İsa'ya yönelik Mesih ile alakalı "somut" tutumdan vazgeçmelidir. Dünya üzerinde barışı önereceği umuduyla ona şükran duyup bağrımıza basmalıyız.

Basitleştirilmiş dilin kaçınılmaz işlemi sadece Müjdedeki "Tanrı sözünü" duymak (Luka 5:1; 8:11) ve yeni doğumun tohumunu da (Matta 13:19; 1 Petrus 1:23-25) reddetmek anlamına gelir. Hıristiyan inancını kendimize uydurmak için yeniden yazmaya cüret etmiyoruz. "Kutsallara ilk ve son kez emanet edilen iman" (Yahuda 3) olarak yazılan sadece Tanrı'nın Oğlunun emsalsiz *kökenini* içermemektedir (Matta 1:18,20; Luka 1:35; Elçilerin İşleri 13:33). Aynı zamanda ölümden sonra yaşama dönüşünü ve İsa'nın tarihte yeni bir çağ başlatarak şeytanı yok edip hayata döneceği vaadini de içermektedir. Günaha bulanmış dünyamız için daha uygun bir şey olabilir mi? Ve Hıristiyanlar için dünya üzerinde yaklaşan Tanrının Krallığının Yeni Toplumunda rol almaktan daha büyük bir ayrıcalık olabilir mi?

11

Yeni Antlaşma da Öngörü

Yeni Antlaşmanın hiçbir kısmı eleştirilenlerin ellerinde, gelecek ile alakalı öngörülerinin çektiği kadar sıkıntı çekmemiştir. Standart yorumlar kafa karışıklığı ve çatışmanın ortaya çıkması ile sonuçlanmıştır. (Markos 13 ve Luka 21'e paralel olarak) Matta 24'te İsa dönüşünde Krallığın kurulmasına yol açacak olayların hesabını açıkça tutmuştur. Bu açıklamada İsa'nın söylediği gibi Daniel'e öngörülü vahiyler verilmiştir. Hali hazırdaki şeytani çağın son aşamalarının tutarlı bir tanımıdır. Bu dönem İsa'nın yeniden görünmesinden hemen öncedir. Açıkça İsa Daniel'in kitabının uzak gelecek hakkında bilgi içerdiğini inanıyordu. Takipçilerine Daniel'in sözlerine danışmalarını buyurdu amacı geleceğe dair kendi bakışının anlamının kavranmasıydı: Peygamber Daniel'in sözünü ettiği yıkıcı iğrenç şeyin kutsal yerde⁷² dikildiğini gördüğünüz zaman –okuyan anlasın– Yahudiye'de bulunanlar dağlara kaçsın (Matta 24:15,16).

Öngörü kavramının özü akademisyenlerin büyük çoğunluğunca kabul görmemektedir.⁷³ “Ölümcül merak” gibi ifadeler, İncili; geleceği öngörmekte bir “horoskop” gibi kullanmayı tanımlamaktadır. İsa'nın

⁷² Markos (13: 14) “*onun* bulunmaması gereken yerde dikildiğini” söylerken bir Deccal şahsiyetine işaret ettiği kayıtlardadır.

⁷³ Josh Baldwin'ın gözlemi “Kehaneti öngörü olarak ele alan kilise, cesaretini kaybetmiştir. Rasyonel Hümanizm Hıristiyan düşüncesine o kadar işlemiştir ki İncil'de en belirsiz göndermeyi bile gelecek olayları referans veren körü körüne bir alay kaynağı olarak ele almıştır (Tyndale Daniel üzerine Yorumlama, İntervarsity yayınları, 1977 sayfa 184,185). Eski Antlaşma'nın öngörü içeren pasajlarını anlamadaki gelişmenin nasıl vuku bulduğunu görmek zordur. Çünkü yorumcular Pavlus'un Daniel 11:36'ya belirgin uygulandığını izlemeyi reddetmektedir. Orada 2 Selanikliler 2:4'deki geleceğin tecellisi olarak tanımlamaktadır. Norman Porteus'un Eski Antlaşma Kütüphanesi serisinde Daniel hakkındaki yorumunda (SCM Yayınları 1965, sayfa 169).Daniel 11:36'da deccali görmenin teolojik açıdan değersiz olduğunu ifade etmektedir. Ancak açıkça Pavlus görmüştür. Ve İsa Daniel 11.31'de (Matta 24: 15) çağın sonundaki olayı görmüştür. Akademisyenlerin kendilerini İsa ve Pavlus' dan daha bilgili görmesi trajiktir .

kendisinden en az 1900 yıl ilerideki olayları anlatacağını düşünecek kadar saf olmak anlamına gelir. Onun İ.S 70 yılında Kudüs'ün yıkımını öngördüğü kabul edilebilir. Yalnız; elçilerin olayın ardından "kehanet" yazmış olabileceği de dikkate alınmalıdır. Ancak İsa'nın birinci yüzyılın ötesindeki geleceği bilmesi, yorumcular tarafından akıl almaz olarak değerlendirilmektedir. Kehanet çalışmaları yorumcuların, kutsal kitap öngörülerini çoktan olmuş bitmiş kabul etme eğilimleriyle boşa çıkmaktadır. Oysaki onlar halen yerine getirilmemiş olabilir.

Tanrı neden geleceğin sırlarını kendi oğluna ve onun aracılığıyla onun inançlı kilisesi ne bahsetmesin ki? İsa'nın takipçilerine gelecekteki olaylar hakkında içgörü kazandırmak niyetinde olduğu açıktır. Çünkü çağın sonunda gelişinin işaretleri hakkındaki sorularına açık cevap vermiştir (Matta 24:3). Ardından aynı söylemde açıkça şunu demektedir "İşte, size önceden söyledim" (Matta 24: 25).

İsa'nın verdiği cevap okuyucunun Daniel'in Hıristiyanlığın son düşmanı Deccal hakkındaki tahminini bildiğini varsaymaktadır. Deccal kendisini Kudüs'teki kutsal otorite olarak öne sürecektir. Yıkımı geri dönen Mesih'in ellerinden olacaktır. İnsan tarafından tanımlanan gelecek şeması basit bir programa = Ya da anlamına gelir ya da ifade eder. "Yıkıcılık getiren iğrenç şey" (Markos' un eril ortacı "durmakta olan" bir insana işaret etmektedir Markos 13:14), Kudüs'teki kutsal yerde durmaktadır daha önceden Daniel tarafından da öngörülmüştür (Matta 24: 15). Bu Hıristiyanların dağlara kaçmak için Yahuda da yaşamalarının belirtisi olabilir. Çünkü İsa tarafından büyük sıkıntı olarak tanımlanan eşsiz bir acı çekme zamanı takip edecektir (Matta 24: 21). İsa kilisenin kaçıışı ile bağlantılı belirgin detay ve uyarıları ve vermektedir. "Nefret dolu çöküşün" ortaya çıkacağı

korkunç zamanların sıkıntısından kaçınmanın yolunu göstermektedir.

Bu aşırı sıkıntılı dönemin *hemen ardından* (Matta 24:29), gökyüzünde kargaşalar meydana gelecektir. Ardından Mesih bulutlar arasından görünecek ve seçilmiş insanlarını Tanrı'nın Krallığında toplayacaktır (Matta 24:30,31) Luka'nın ifade ettiği gibi "Aynı şekilde, bu olayların gerçekleştiğini gördüğünüzde [İkinci Gelişe yönlendirecek felaket olaylar] bilin ki, Tanrı'nın Egemenliği yakındır" (Luka 21:31). Bu kritik öneme sahip metin bizlere Tanrı'nın Krallığının gelişine dair sayısız kanıt sağlamaktadır. Bu olay İsa'nın gelecekteki gelişini *takip* etmektedir ardından gelmektedir. İsa'nın Milattan sonra 70'de meydana gelen olaylar hakkında konuşmadığı açıktır. Çünkü hemen ardından hiçbir İkinci Geliş meydana gelmemiştir!

İsa'nın kehanet söylemi kendisinin de ifade ettiği gibi Daniel'e Milat'tan sonra altıncı yüzyılda verilen kehanetler üzerine inşa edilmiştir. Tüm veri bir araya geldiğinde Yeşaya'dan toplanan ihmal edilmiş benzer özelliğe sahip materyal de eklendiğinde ikinci gelişin hemen öncesindeki Ortadoğu'nun (gelecekteki) anlamlı bir portresini sunmaktadır. Aynı konu 2 Selanikliler 2'de Pavlus tarafından da ele alınmıştır. Orada kiliseyi karıştırmak için tasarlanmış çelişkili tehdidine karşı uyarmaktadır. Bu olaylar dizisi İsa tarafından sunulmaktadır. Pavlus Tanrı'dan gelen bir sıkıntıyı öngörmektedir. Bu bir döneklidir ve Deccal'in gelişi ve egemenliğine yönlendirmektedir. Bunun ardından Mesih'in ihtişam ile ortaya çıkışı gelmekte ve son düşmanı yok etmektedir. Bu sayede inançları toplayıp Krallığı kuracaktır (bakınız 2 Selanikliler 2: 1-12).

Bizler için İsa'nın Olivet söylemindeki temel kısım onun Mesihlik bakış açısının önemli bir kısmını

içermektedir. Hıristiyan İbrani inancı Eski Antlaşmanın köklerine dayanmaktadır. Onda ağır bozulmaya gitmeden öğretisi geriye kalandan ayırlamaz. Bu Daniel’i İkinci gelişi öngörerek geleceği dikkate alan kutsal vahiy medyumu olarak anlamayı içerir.⁷⁴ Daniel’in kitabı son Deccal’in geniş bir tanımlamasını da yapmaktadır. Milat’tan önce ikinci yüzyılda Antiokus Epiphanes neredeyse bir gölgeydi. İsa açıkça Eski Antlaşmadaki “Deccal’in” Antiokus olduğuna inandı ve takipçilerinin de buna inanmasını istedi. Antiokus Mesih’in yerine geçerek azizleri tehdit edecek kötü bir figürün “temelini” oluşturuyordu. İsa gibi Pavlus da bunu büyük bir ciddiyetle ele aldı ve kiliseleri sürekli bahsini etti “Daha yanınızdayken bunları size söylediğimi hatırlamıyor musunuz?” (2 Selanikliler 2:5).

Pavlus’un günahların adamı Deccal de gördüğü Mesih’in dönüşünün korkunç bir karikatürü ve parodisi idi. Elçilerin görüşüne göre sahte Mesih tarafından aldatılmaya karşı tek garanti vardı. O da en ince ayrıntısına kadar İsa ve kutsal yazılarda yer alan İlahi vahiylerin Gerçeğinde saklıydı (2 Selanikliler 2:7-10). Elçiler Deccal’in kendisinin de muhteşem bir biçimde geleceğine söylemeye kadar gittiler. Bu adeta “Mesih’in ikinci gelişi idi”(2 Selanikliler 2:9). Şeytanın aldatıcı bir çabası olacaktı. Şaşırtıcı bir biçimde onun ikinci gelişi Mesih’in görkemli vahiy’ini taklit etmekteydi. Bu taklit yoluyla karşı gelme vakası gerçeği yanlıştan ayırt edemeyenler için bir trajediye yol açacaktı (2 Selanikliler 2: 10-12).

Yeni Antlaşmanın geleceğe bakışının temelini oluşturan tüm bunlar Kilisenin Yeni Antlaşma

---

⁷⁴ İsa’nın öğretisini anlamada temel olarak alınan Daniel’in kitabının mesajının önemini abartıldığını söylemek güçtür. Eski Antlaşmanın kitapları arasında... Daniel’in kitabı Yeni Antlaşmanın bütününden daha büyük anlama sahiptir (H.C.Kee *Yeni Çağın Topluluğu*, Mercer Üniversitesi Yayınları, 1983, sayfa 45).

Mesihliğine yönelik genel ihmali sebebiyle mantıksızca terk edilmiştir. Hıristiyan öğretisinin gelecek hakkındaki özünün kurtuluşu Yeni antlaşmanın tamamı boyunca bulunabilir. Bu da İncil Hıristiyanlığına ilgiyi yeniden canlandırmaya yardımcı olabilir.

Gördüğümüz kadarıyla Deccal konusunun İsa Pavlus ve Yuhanna ile beraber Luka için de son derece büyük öneme sahip olduğunu söylemek abartı sayılmaz. Onlar elçilerin inancının asıl tanıklığını yapmışlardır. Gördüğümüz kadarıyla İsa 7, 8, 9, 11 ve 12. bölümlerdeki Daniel'in tahminlerinin korkunç bir hükümdarın yükselişi ve egemenliğini ön gördüğünü korkunç kariyerinin yedi yıl sürecek bir dönemde inançlılara zulüm etmek olduğunu söylemiştir. Cebrail'in 70 "heptat" vahiy'inde yer alan son yedili (Daniel 9: 24-27) dönemin ardından İsa'nın ihtişam ile dönüşü gelmektedir. Daniel'in "nefret" olarak adlandırdığı yedi yıllık gelecekteki dönemin hemen ardından ikinci gelişin geleceğini İsa'nın fark ettiği söylenebilir (Matta 24:15,29,30).

İsa'nın bize yönelttiği bilgiler, Daniel 8:13; 9:26, 27; 11:31; 12:11 de bulunan bağlamları içermektedir. Bu ayetlerde yıkım savaşı sürdüren tiksiniç bir figür tapınak ekonomisine müdahale ederek kendi sonunu bir "sel" (Daniel 9:26; 11:45) ya da felaket ile getirmiştir. Bu sayede İsa'nın gelişi de hızlandırmıştır "alev alev yanan ateş içinde güçlü melekleriyle gökten gelip görüldüğü zaman olacak. Rabbimiz İsa, Tanrı'yı tanımayanları ve kendisiyle ilgili Müjde'ye uymayanları cezalandıracak" (2 Selanikliler 1:7,8). Bu olay Pavlus'un Deccal'in kıyametine tanımladığı 2 Selanikliler 2:8e karşılık gelmektedir. Korkunç zorbanın kutsal yerde kurulmasının ardından üç buçuk yıllık bir zaman geçecektir (Daniel 12:7,11). Son yedi yıllık dönemin ikinci yarısı da Daniel 9:26,27'de Cebrail tarafından duyurulmuştur. Vahiy kitabı aynı 3 buçuk yıllık zaman

dilimini “canavarın” Eskatolojik saltanatı olarak tanımlar. (Vahiy 13:5, 11:2,3; 12:6,14).

Daniel’de ilgili pasajların incelenmesinde İsa tarafından Matta 24:15’te gösterilen “aşağılık kişinin” (Daniel 11:21ff) Ortadoğu’dan belki de Suriye ve Irak bölgesinden çıkacağı tanımlanmıştır. (Yeşaya 11:4’de; 2 Selanikliler 2:8’de Mika 5:6’da Yeşaya 30:27-33’de Asurlu olarak ifade edilmektedir.) İsrail’le Hıristiyanları karşı karşıya getirerek Kudüs’te söz sahibi olma çabasından bahsedilmektedir. İsa bu olaylar dizisini dönüşünden *hemen önce* meydana gelecek biçimde söz eder (Matta 24:29). Daniel’in ifadesinde inançlı ölümlerin dirilişinden *hemen önce* olarak belirtilmektedir (Daniel 12:1-2). Daniel tarafından bize verilen kumaş İsa’nın kendi gelişimine benzemektedir. Hem o hem de Daniel daha önce benzeri görülmemiş sıkıntılı bir dönemden bahsetmektedir (Daniel 12:1; Matta 24:21). Bu dönem çağım sonundan hemen önce gelmektedir. Son (Kutsal Yazıların her tarafında olduğu gibi) ölünün dirilişi (Daniel 12:2) ve ardından gelen İsa’nın dönüşü (Matta 24:30,31) ile belirtilmektedir. İsa tarafından açıklanan plan Pavlus’un inançlı ölümlerin “canlı kılınacağı” an ile açıkça belirtilmiştir. Tabii ki gelecekteki o ana kadar ölü kalacaklardır (1 Korintliler 15:22). Ölümlerin dirilişinin bu temel planı İsa’nın gelecekteki dönüşü ile alakalıdır. Ölümlerin onunla şu anda *çoktan* cennette yaşıyor olduğuna dair geleneksel görüş ile uyum içinde değildir. Sadece Parousia’daki *diriliş* de azizler İsa’nın karşısına çıkabilecektir (1 Selanikliler 4: 17; 5: 10).

Vahiy kitabında Daniel ve İsa’nın kehanetleri daha da geliştirilmiştir. Kritik son 3 buçuk yıllık dönem Deccal’in egemenliğinde olacaktır. Daniel 9:26,27; 7:25; 12:7,11’de İsa tarafından gelecekte tekrar görülmektedir (Vahiy 13: 5) ve Mesih’in gelişiyi sona erecektir. “Dünyanın krallığı Rabbimizin ve onun Mesih’inin oldu; ve ebetler ebedince saltanat

sürecektir.” (Vahiy 11:15). Ardından uzun süreceği tahmin edilen Mesih ve azizlerinin “hayata dönüp, Mesih ile beraber bin yıl saltanat sürdüler.” (Vahiy 20:4).

Yorumcuların gelecekteki Mesih Krallığından uzak durma çabaları, Kutsal Yazıların sözlerini yanlış değerlendirmenin tarihinde büyük biçimde yıkıcı hale gelmiştir. Geçmişte ölüp, dirilen azizlerin İsa ile egemenliğinin (Vahiy 20:4) tek anlamı ölümlerin gerçek dirilişi olacaktır. Bu tabii ki artık Hıristiyanlığa dönüş anlamına gelmemektedir! Ancak Augustin’den⁷⁵ beri süre giden görüş geleneksel Hıristiyanlıktaki bütüncül deccal eğilimine şahit olmaktadır.

“İlk dirilişin” (Vahiy 20:5) kutsanmışlığını “Tanrı’nın ve Mesih’in kâhinleri olacak, O’nunla birlikte bin yıl egemenlik sürecekler” (Vahiy 20:6) ile tanımlamaktadır. Yuhanna tarafından Vahiyde görünen ikinci geliş takip etmektedir. Olayların işleyiş düzeninin Pavlus’un 1 Korintliler 15:22,23’te anlattığı biçimde olacağını beklenmektedir. Diriliş ile hayata döndürüldükten sonra inançlılar Mesih ile birlikte egemenlik sürmektedir. Tıpkı İsa’nın daha önce sözünü ettiğimiz metinlerde vaat ettiği gibi.⁷⁶

Daniel, Yeşaya, Pavlus ve İsa’nın kendisinin Kutsal Yazılar ve Vahiyde bizlere sağladığı detaylı portre ve Mesih’in dönüşüyle İsrail bölgesindeki olayları açıklamaktadır. Onlar tarafından sağlanan geniş materyalin dikkatlice harmanlanması gerekmektedir. Pavlus’un 2 Selanikliler 2’de Deccal hakkında açıkladıkları gözden kaçmış bir mevzudur. Yeşaya 11:4 ten alıntı yapmaktadır. Oradaki referans sonlarda ki Asurluların Yeşaya 30:27-32:4te detaylı biçimde Mesih ortamında tanımlanmıştır. “Efendi İsa

⁷⁵ Bu görüş amilenyalizm (Hıristiyan eskatolojisinde, İsa’nın dönüşünde 1000 yıl sürecek dünya hâkimiyetini reddetmek) olarak bilinir.

⁷⁶ Matta 19:28; Luka 22:28-30; Vahiylere 2:26;3:21; 5:10.

onu ağzının soluğuyla öldürecek, gelişinin görkemiyle yok edecek” (2 Selanikliler 2:8). “Kuzey’in son Kralı” (Daniel 11) açıkça Asurluların idarecisidir.⁷⁷ Ve daha önce Asur ve Babil imparatorluklarının kurulduğu bölgede bulunmaktadır. Bu noktadan itibaren kutsal yazıda Deccal’ in ortaya çıkacağını beklemektedir. Daniel 11’in tamamı, ayet 5’ten bu yana gelen kısmı zamanımız için gelecekteki olayların öngörüsü olmaktadır. Tarihi olarak bu pasaj bazen hem kabataslak hem de düzensiz gelse de bazı paralelliklere karşı Milat’tan önce ikinci yüzyılda yaşayan Suriyeli Kralların başarısına karşılık gelmez. Daniel 11:5’ den Daniel 12:3’e kadar gelen anlatım bağlantılı bir bütün olarak okunduğunda tarihteki hiçbir şeye karşılık gelmemektedir. Sadece kalanı eksik bir şekilde yerine gelmiştir. Daniel’in 10:12 bölümler arası büyük Vahiy “Günlerin sonunda insanlarımıza ne olacağını (Mesih Krallığının hemen öncesindeki günlerde) göstermektedir. Bu vizyon gelecekteki günler ile ilgilidir” (10: 14). İsa’nın Daniel’in kitabını okuyup anlamak yönündeki tavsiyelerini ciddiye alanlar tarafından önemsenmesi gerekmektedir (bakınız Daniel 12.14 ve İsa’nın Matta da Matta 24: 15’teki talimatları).

Kehanet Mesih’in dönüşünden önceki zorlu son günlerdeki kiliseye rahatlık sunmak için ifade edilmiştir. İsa’nın Daniel 9:27 de ve 11: 31 ve 12: 11 (8:13) İğrençliğin Harabiyeti ile dikkatimizi bu ayetlerin bulunduğu bağlamın bütününe yöneltmektedir. Bu tam olarak Yeni Antlaşma metodudur. “Yeni Antlaşma kısa bir Eski Antlaşma pasajını aktardığında genelde

---

⁷⁷ Kutsal Yazılarda “Asurluların Kralı” Med bir hükümdarı işaret ediyor olabilir (bakınız Ezra 6: 22) Medler kendilerini Asurluların devamı olarak görmektedir.

alıntılamanın tüm içeriğine örtüklüğü uygulamaktadır.”⁷⁸

“Akademisyenlikle” İsa veya Pavlus’u İkinci Gelişin öncesindeki uzak gelecek ile meşguliyet söz konusu olduğunda yakından takip etmekten etmek yönünde isteksizdir. Ancak İsa tarafından Matta 24’te verilen gelecek olaylarının öngörüsüne ciddiyetle yaklaşmamak için herhangi bir mantıksal sebep bulunmamaktadır. Örneğin Dağdaki Vaaz verilebilir. “Teoloji” İsa’yı Olivet söylemini içeren öğretiyeye uygunsuz gördüğünden ayrı tutmak için elinden geleni yapmıştır. Yeni Antlaşma ise Tanrı’nın Oğlunun radikal etik taleplerine kıyasla geleceği öngörüsünde pek az söz sahibi olmadığını sunmaktadır. Bunların tamamı Mesih’in nesillik bakış açısı ve inancını yansıtmaktadır. Yeni Antlaşma verilerinin her bir parçası bizlere tarihteki ve inançtaki İsa’nın bütüncül bir portresini sunmak için gereklidir.

Dolayısıyla kiliseler üyelerine ve dünyaya İsa’nın öğrettiklerinin tamamını iletmedikçe İsa’nın zihnini temsil ettiklerini iddia edemezler.⁷⁹ Geleneksel Hıristiyanların bu öğretinin büyük bölümünü ihmal etmiş ya da bastırmış olmaları açıktır.⁸⁰ Kayıtlara

⁷⁸ D. A. Carson, *Yorumcunun Matta hakkında İncil Açıklaması*, Zondervan 1984, sayfa 205.

⁷⁹ James Barr “geleneksel ortodoksluğu ötekileri kullanımdan kaldıran “toplama ve seçmenin” devasa bir örneği olduğunu gözlemlenmektedir. Aslında “liberal” teolojinin Tanrı’nın Krallığı üzerindeki vurgusu Tanrı’nın Krallığının İncilleri kilise kanuna göre daha inançla takip ettiği yönündeydi “(*Kutsal Kitaplar Kilise Kanunu Otoritesi Eleştiri* Philadelphia: Westminster yayınları 1983, sayfa 40). Ne yazık ki “liberal” Tanrı’nın Krallığını İsa’dan oldukça farklı anlamışlardı. Bultmann Yeni Antlaşma’nın tamamında ki gelecek umudunu reddetti ve Gelecekteki Tanrı’nın Krallığını tek bir darbeye iptal etti: “İnsan Oğlunun dönüşünü cennetin bulutların da daha fazla arayamayız veya inançların onunla havada buluşacağını umamayız (Kerigma ve Mit, New York: Harper ve Row, 1961, sayfa 4).

⁸⁰ 1926’da Canterbury başpiskoposu William Temple, “yaşadığımız çağın büyük keşfinin Tanrı’nın Krallığının müjdesine verilen muazzam önem olduğuna” dikkat çekmektedir. Bize göre Hıristiyanlığın tarihinin neredeyse tüm dönemlerinde teoloji ve dini yazılarda çok cüzi miktarda rol almıştır. Sinoptik İncillere verilen önemin güç bela arttığını söylemek mümkündür (Şahsi Din Ve Kardeşliğin Yaşamı, Longmans, Green ve arkadaşları, 1926,

yönelik seçici tutumları ile kiliseler sadece izin verdikleri geleneğin arkasında durmaktadır. İsa'nın öğrettiklerinden geriye kalanlar "Yahudi" ya da "manevi değil" biçiminde bir kenara atılmıştır. Geleneksel teoloji de ısrarlı bir anti-semitik çizgi bulunmaktadır. İsa Mesih'in (dolayısıyla Hıristiyanlığın) tanımı Mesihliğin İbranilik dışı anlayışın yorumundan korkunç acılar çekmiştir.

Bu talihsiz Mesih dışı eğilim Yeni Antlaşma ve Eski Antlaşma peygamberlerinin Mesihliğini dizginlemeye çalışmaktadır. Onu daha saygıdeğer "dini" ve "ruhani" hale getirerek Protestan reformcularının özellikle bu Vahiy kitabındaki İsa'nın sözlerine yanlış yaklaşımından temel alınmıştır.

Luther Yeni Antlaşma çevirisinin önsözün de (1522) bu Vahiy kitabına yönelik güçlü bir hoşnutsuzluk sergilemiştir. Ona göre bu ne elçilere ne de peygambere ilişkin herhangi bir iş işaret taşımamaktadır... Ve Kutsal Ruhun işi olduğunu da görememektedir. Dahası yazarın kitap hakkındaki emir ve tehditlerinden de hoşlanmamaktadır (22:18, 19). Kutsanmışlık vaadinin onun içinde saklı olduğunu da kabul etmemektedir(1:3; 22:7). Çünkü kimsenin bunu bilemeyeceğini iddia etmektedir... Dahası pek çok Rahip bu kitabı reddetmiştir... "Sonunda, onun ruhu ne olursa olsun, herkesin onun hakkında düşündüğünü söyleyebiliriz. Benim ruhum kendisine kitaba uyduramaz. Mesih'in bunu ne öğretmiş ne de tanımıştır. Elçiler tarafından her şeyin yapılmasından önce, dolayısıyla yeterince itibar etmem için gerekli bir sebep yoktur." Daha sonra (1534) Luther içinde Hıristiyan bir gereklilik ihtimali bulmuştur...

---

sayfa 69). Müjde, Krallığın Müjdesi olduğu için teolojiden yoksunluğu Müjde'sinin kaybı anlamına gelmektedir.

Bunun hala gizli, aptal bir kehanet olduğunu düşünüyordu. Yorumlanmadığı müddetçe ve yorumlamada büyük çabalar göstermeden kesinlik kazanmayacaktı... Ancak onun elçilere dair oluşu hakkında hala şüpheler taşımaktaydı (Vahiy önsözü 1545 baskısı). İbraniler Yakup ve Yahuda ile Yeni Antlaşma ya ek olarak basmıştı. İndeks de yer almıyordu. “Genel olarak reformasyon Eusebius Kanununa dönüş ile tanımlanmaktadır ve sonuç olarak İbraniler, 2 Petrus, 2,3 Yuhanna, Yakup, Yahuda ve Vahiy’in düşük değerlendirmesi ile sonuçlanmıştır. Zwingli Vahiy’i “kutsal bir kitap olarak görmemektedir”. Calvin bile yüksek görüşüne rağmen 2 ve 3 Yuhanna ve Vahiy hakkında yorum yapmamıştır.⁸¹

Olshausen sıklıkla büyük Reformcu’nun kör noktasına parmak basar. İncil’in son kitabının Luther için belirsizlik anlamına geldiğini çünkü Tanrı’nın dünya üzerindeki Krallığı öğretisini tamamiyle kavrayamadığını bu sebeple de vahiyde sergilenen ve onu içeren her şeyin uygun merkezini oluşturduğunu ifade etmektedir.⁸²

Tanrı’nın dünyadaki Krallığının kutsal yazıların bütünü’nün merkezini oluşturduğunu ve kurtarıcı mesajın İsa’nın vaat ettiği biçimiyle yüreğini oluşturduğunu da eklemeliyiz.

---

⁸¹ “Vahiy”, *Hastings İncil Sözlüğü*, Volüm 4.

⁸² McClain, *Krallığın Yüceliği*, sayfa 6.

12 Vaftiz

40 yıl boyunca kutsal yazıya dair öğrendiği her şeye meydan okunan biri olarak, sevgili inananları vaftiz sorusu hakkında düşünmeye teşvik ediyorum. Bunlar İncil için gayreti konusunda şüphe etmediğim dostlardır. Onlara vaftizin suda gerçekleşmesinin artık Hıristiyanlar için uygulanabilir olmayan anlamsız bir adet olduğunu öğretilmiştir.

Argüman şu şekilde ortaya konmaktadır. “Yeni Antlaşma da iki önemli vaftiz bulunmaktadır: a) Yuhanna ile başlayan su vaftizi; b) ruhda ki vaftiz -- İsa Mesih’in vaftizidir. Bir kimseyi Hıristiyan yapan vaftiz biçimidir.”

Yukarıdaki ifadeye dikkatle göz atın. Bu İncil’in öğrettiği ifadeye adil yaklaşmamaktadır. Büyük bir kayıp faktör bulunmaktadır. Gerçek İsa’nın *da* suda vaftiz edildiğidir. Aynı zamanda iki değil üç vaftiz çeşidi vardır: a) Yuhanna’nın su Vaftizi; b) İsa tarafından yetkilendirilen su Vaftizi; c) ruhun vaftiz edilmesi.

Herkes Yuhanna’nın bu vaftizine aşinadır. Hıristiyan vaftizi olarak açıkça yerini almıştır (Elçilerin İşleri 19: 1-7). Elçilerin Hıristiyan Vaftizi hem su hem ruh ile olmaktadır. Yuhanna 4:1,2 de İsa’nın Yuhanna’ dan daha çok öğrenci edinip vaftiz ettiğini duydular (aslında İsa’nın kendisi değil, öğrencileri vaftiz ediyorlardı). Yuhanna 3:22 şöyle söylemektedir: “İsa’yla öğrencileri Yahudiye diyarına gittiler. İsa onlarla birlikte orada bir süre kalarak vaftiz etti.” İsa’nın suda vaftiz edildiği şüphe götürmez (gerçi esas daldırma işlemi onun temsilcileri, elçileri tarafından gerçekleştirilmiştir). Başlatma Töreni olan vaftiz İsa tarafından gerçekleştirilmiştir. Hıristiyan vaftizi sudadır.

Büyük komisyon elçilerin *çağın sonuna kadar* İsa'nın öğrettiklerini tüm uluslara öğreteceğine emretmektedir. Emredilen elçilik sürecinin bir kısmı da “onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla vaftiz etmektir” (Matta 28:19). Bu İsa'nın dudaklarından çıkan açık bir emirdir. Ve kilisenin düzen ögesine bir esas teşkil eder.

Elçiler onu açık bir şekilde anlamıştır. Petrus' un birinci yüzyıldaki izleyicisine yönelik yakarışının modası geçmemiştir: “Tövbe edin, her biriniz İsa Mesih'in adıyla vaftiz olsun. Böylece günahlarınız bağışlanacak ve Kutsal Ruh armağanını alacaksınız” (Elçilerin İşleri 2:38). Kiliseye dâhil olmanın kendine özgü yolu tövbe etmekten, İsa'nın adına ve Krallığın Müjdesine imanından ve suda vaftizden geçer. (Elçilerin İşleri 8:12) öncül bir inancı sağlamaktadır: “Ama Tanrı'nın Egemenliği ve İsa Mesih adıyla ilgili Müjde'yi duyuran Filipus'un söylediklerine inandıkları zaman, erkekler de kadınlar da vaftiz oldular.”

Hiçbir olası boşluk bırakmamak adına Luka kutsal ruhun kabulünden sonra bile Yahudi olmayanların suda vaftizinin gerektiğini belirtmiştir. Bu Petrus tarafından da açıkça emredilmiştir. Kendisi İsa'nın emirlerini Matta 28'de titizlikle izlemektedir. Suyu istedi ve Böylelikle onların “İsa Mesih adıyla vaftiz olmalarını buyurdu”(Elçilerin İşleri 10:47,48). Pavlus sadece Yuhanna'nın su vaftizini kabul eden din değiştirenlerin Efendi İsa adı altında Hıristiyan suyuna yöneldiğini fark etti. (Elçilerin İşleri 19:5).Yeni Antlaşma kilisesi kesinlikle vaftizinin Hıristiyan Su vaftiziyle yer değiştirmesi gerektiğini öğretmemiştir. İki bir arada Mesih'in bedeninde toplanmanın standart yolu olarak bulunmaktadır. Kariyerinin sonlarında Petrus hala “vaftizin bizi kurtardığını”, “Tanrı'ya yönelen temiz vicdanın dileği” olduğunu söyleyebilmektedir (1 Petrus 3:21). Tabii ki kimse su da bir “sihrin” olduğunu öne sürmemektedir. Önemli olan

İsa'nın öngördüğü kurallara adeta bir çocuk gibi içtenlikle uyumaktır. Bu basit bir itaat meselesidir. İncanın temelini oluşturmaktadır, "İncanın itaatidir." "Oğul'a iman edenin sonsuz yaşamı vardır. Ama Oğul'un sözünü dinlemeyen yaşamı görmeyecektir. Tanrı'nın gazabı böylesinin üzerinde kalır." (Yuhanna 3:36).

Hıristiyan hayatına kalıcı bir devamlılık göstermeyen vaftiz bir insanı kurtaramaz. Tek seferlik bir karar insana hayat boyu süren taahhüt içermedikçe yardımcı olamaz. Kurtuluş inanç ve lütufla gerçekleşir. Aynı zamanda (Pavlus'un sözleriyle) "adandığınız öğretinin özüne yürekten bağlandınız" (Romalılar 6:17). Bu öğreti vaftizi de içermektedir. Elçiler için dinini değiştirenleri Hıristiyan olmaya bu şekilde davet etmek inanç ile kurtuluşun bir parçasıydı. "İnanca itaatin" her yerde olduğunu öğrettiler (Romalılar 1:5;16:26).

Tanrı bizlere Kendi kilisesine kabul için uygun prosedürü vermiştir. Suda vaftizle *halkın* günden gün feragat ettiğini ve Tanrı ve Mesih'e hizmet etmekteki kararlılığını duyulmaktadır. "Karnallı yönerge" ve ya "yasalaştırma" gibi etiketler elçilerin Hıristiyan su vaftizi hakkında öğrettiklerini yanlış tanıtmaktadır. İsa'nın kendisi de suda vaftiz edilmişti (Luka 3:21). O dönüşenleri vaftiz ederek var etti (Yuhanna 4:1) ve dönüşenleri vaftiz edip takipçileri yapmayı emretti (Matta 28:19,20) ta ki çağın sonundaki dönüşüne kadar.

Böylesi temel bir konu üzerinde ayrıma ya da farklılaşmaya gerek yoktur. Milyonlarca Kutsal Kitap okuru için sorunsal bir konu olarak kabul edilmemiştir. Ve yüzyıllar boyunca kutsal kitap üzerinde yorum yapanlarda da fark yaratmamıştır.

Evanjelicler Petrus'un tövbe yakarışı ve vaftizini modern Evanjelic formülden çarpıcı biçimde farklı

görmektedir. “İncil’deki Dönüşüm” üzerine R.T. France’ın yazdıkları şunları gözlemlenmektedir:

Vaftizi sembolik ve isteğe bağlı ekstra olarak görmek veya fiziksel eyleme dahil edilmesinden utanç duymak Yeni Antlaşmanın vaftizin kurtarıcı anlamı hakkındaki “gerçekçi” diliyle büyük bir zıtlık sergilemektedir (Örneğin Yuhanna 3:5; , Romalılar 6:3,4; Galatyalılar 3:27; Koloseliler 2:12, Titus 3: 5; 1 Petrus 3: 20-21). Vaftize *tek başına* inanmanın bir insanı Hıristiyan yapacağına yönelik Yeni Antlaşmada temel alınacak hiçbir nokta bulunmamasına karşın vaftiz olmamış bir Hıristiyan’ın düşüncesine eşit şekilde yabancı olduğu fikri bulunmaktadır. “O olmadan (vaftiz) bir inanan inancın öncül topluluğuna dahil değildir”(S.Smalley).⁸³

Bu nedenle Hıristiyan Elçiliğinin bir parçası olmayan vaftizin fiziksel eyleminin sahte “manevi” görüşü tarafından yakalanmış sevgili İncil öğrencilerine rica ediyoruz. Neyin fiziksel neyin manevi olduğuna ilişkin hatalı ayrımı Agnostikler ortaya çıkarmıştır. Elçiler gerekli su vaftizin de Mesih’in emirlerine uymak ve itaatkâr olmaları gerektiği gibi uyum sağlamıştır. Ve İsa’nın efendiliği kabul etmek inanan olmanın kalbi olmanın anlamına gelmektedir. İsa’nın Efendi olduğuna ikrar etmenin bir itaat olmadan samimi bir yolu yoktur (Romalılar 10: 9).

---

⁸³ *Evanjelik Üç Aylık Bülten*, 65: 4,1992 sayfa 306.

13

İsa ve Yaşam İksiri

Çoğu insan yaşamını sonsuza dek uzatmak için her şeyini verebilir. İsa'nın insanlığa dair misyonunun daimi hayatın sırrını taşımak olduğu yönündeki şaşırtıcı iddia ima edilmiştir. O "Müjde aracılığıyla hayat ve ölümsüzlüğü ışığı taşımak için" gelmiştir (2 Timoteos 1: 10). Bu paha biçilmez bilgiye sadece Onun Krallık müjdesinde/ sözünde/ öğretisinde/ yer alan akli inanç ile erişilebilir. Bunun yanı sıra ölüme ve dirilişe de inanç gerekmektedir. Kilise ziyaretçileri "ebedi hayat" hakkında belirsiz sözler söylemektedir. Bu ifade orijinal fikri tamamıyla temsil etmemektedir. Daha çok "Yaklaşan Çağın yaşamı" anlamına gelmektedir. İbranice söz, İsa'nın sevdiği ve sıklıkla kullandığı bir ifadedir. Onu Daniel 12: 2 de uyuyan ölülerin dirileceğinin büyük vaadi verildiğinde bulmuştur. Topluluklar tozlu toprakta ki ölüm uykularından uyandıklarında (Daniel 12:2) [Yaklaşan] Çağın yaşamına" ulaşacaktır. Yaklaşan çağın varoluş nedeni Dünya tarihinde ölülerin gelecekteki dirilişini *takip* etmesidir. Tüm inananların bu dirilişi İsa döndüğünde gerçekleşecektir (1 Korintliler 15:23). Daniel 12: 2'deki bu kıymetli ayet bizlere olağan üstü basitlikle ölülerin şimdi ne yaptıklarını ve nerede olduklarını anlatmaktadır. İncil'in en berrak tanıklıklarından biri, ölülerin dirilişten önceki, şu anki durumlarını tanımlamaktadır. Bilinçsiz - bir şekilde uyumaktadırlar. Bu gerçek Meryem'e ve diğer "ölmüş azizlere" yönelik "duaların" gereksizliğini bir kere daha tanımlamaktadır.

Yaklaşan Çağın Yaşamının bahsi ilk olarak Daniel'de daha sonra da Yeni Antlaşma da geçmiştir. Aslında daimi yaşamı tanımlamaktadır. Ancak bu yaşam, tam olarak, son "Çağa Geldiğinde" kazanılacaktır. Bunun anlamı "Yaklaşan Çağın" vuku

bulacağıdır. Zaman yaklaşan çağda devam edecek ve dünya İsa Mesih in yönetimi altında yenilenecektir. O da yeniçağın başlangıcında güç ile geri dönecektir. Bazı popüler programlarda yayıldığı gibi Zamandan yedi yıl önce *gizli* bir sevinç günü ortaya koymak için değil.

İncilin çevirmenlere bazen orijinal anlamı toparlamamız da zorluk çıkarmaktadır. Kral James versiyonu (bazı açılardan güzel ama belirli ayetlerde kötü biçimde bozulmuştur) İsa'nın dönmesi için "hiç zaman" kalmadığını düşündürmektedir! Vahiy 10:6' da ki bu ayet aslında bu çeşit bir şey ifade etmemektedir. Anlamı "hiçbir gecikme" olmayacağıdır. İkinci geliş hemen ardından gelecektir. Ancak devam edecek zaman: dünyadaki Tanrı'nın Krallığının geleceği içindir.

Kiliseler pek çok açıdan İncilin anlaşılmasını güçleştirmiştir. Cennetin Hıristiyanların hedefi olduğu hakkında konuşurlarken İncil aksini söylemektedir. İsa takipçilerine geleceğin mirası olarak dünyayı vaat etmiştir. Mezmur 37: 11'den alıntı yaparsak İsa takipçilerinin kaderini dünya ya da toprağın mirası olarak tanımlamıştır (Matta 5:5). Bunu öğretisinin kalbi olan dağ seremonisinde duyurmuştur. Dağdaki Seremoni ve İsa'nın bütün öğretileri bizlere günümüz yaşantısı için gerekli yönergeleri vermektedir. İkinci geliş yaklaştığında Tanrı'nın Krallığına hazırlamamızı sağlayacaktır. İkinci gelişte ölen her çağdan inançlılar olmak üzere "yerin toprağında" ölüm uykularından uyanacaktır (Daniel 12: 2). Ardından İsa'nın vaat ettiği gibi "dünyayı miras" alacaklardır (Matta 5: 5). Aslında "İsa ile dünya üzerinde Krallar gibi egemen" olacaklardır (Vahiy 5:10; Vahiy 20:9 azizlerin konumunu dünya olarak tanımlamaktadır). Önce gelen ayete göre İsa (Vahiy 5:9) Krallık antlaşmasını kanı ile tasdik etmek için ölmüştür. Bu arabulucu ölümü ile bizlerin affedilmesini garantiye almıştır. İsa'nın son yemeğinde "kan antlaşmasından" bahsetmiş ve antlaşmanın Tanrının ayarlaması/ kontratı/vaadi

olduğunu ve bunu Hıristiyanlara verdiğini (İsa'nın Elçileri inancın temsilcisi olarak konuşmaktadır). Tanrı'nın Krallığı ile birlikte İsa'ya verdiğini söylemektedir. "Babam bana nasıl bir egemenlik verdiyse, ben de size bir egemenlik veriyorum. Öyle ki, egemenliğimde benim soframda yiyip içersiniz ve tahtta oturarak İsrail'in on iki oymağını yargılayasınız." (Luka 22:29,30) Bazı çeviriler artık düzeltildiği için bizlere "tahsis" kelimesinin aslında "antlaşma" fiili olduğunu hatırlatmaktadır. Kelime aslında "antlaşma" ile bağlantılıdır. İsa aslında "kendi yeni antlaşma kanının" dökülmesinden bahsediyordu (Luka 22: 20).

İsa, "yeni Musa" ve "yeni Yusuf" olarak Topraklardaki veya Tanrı'nın dünyadaki Krallığını inançlılara vaat etmiştir. İbrahim'e verilen söz eski "Toprak Vaadinin" onaylanmasıdır. İsa "bu Krallık Müjdesi'nden" (Matta 24: 14) bahsettiğinde Yaklaşan Krallıktaki insan ölümsüzlüğü planına kapsamlı bir başlık bulmuştu. Tıpkı "bu Yasa kitabı" Tevrat da Musa aracılığıyla iletildiği gibi (Yasanın Tekrarı 30:10). Musa'dan daha büyük olan, yeni Tevrat'ı getirip Tanrı'nın Krallığı müjdesi olarak özetlemiştir.

Ailenin reisi olan İbrahim Kutsal Yazılarda inançlıların babası olarak biliniyordu. Onun inancı Hıristiyan inancının modelini oluşturuyordu. İnananlar İbrahim'in inancının adımlarını takip ederek tanımlanıyordu (Romalıları 4:16). Onun mirasçıları olarak İbraniler ve Yahudi olmayanlar benzer biçimde Tanrı'ya İbrahim tarafından verilen aynı vaatleri aldılar. İbrahim'in Hıristiyan müjdesi daha önceden duyurulmuştur (Galatyalılar 3:8). İbrahim, İshak ve Yakup'a verilen kutsal vaatler Yeni Antlaşma Müjdesinin yapı taşı oluşturmaktadır. İbrahim'e Kenan Toprağı(Mülk) ve Ürünleri(Nesiller) vaat edildi. Tanrı'nın ona yönelik tek taraflı önerisi hem tohumu hem de toprağı garantilemekteydi. Tohum ya da nesiller hem çok fazlaydılar. Hem de özel bir anlamda

tek bir bireyi; Mesih'i işaret etmekteydi (Galatyalılar 3:16). "Toprak" vaat edilen topraklar veya daha doğrusu vaat ettiği toprağıydı (İbraniler 11:9). Vaat edilen toprakta atalar "İkamet eden yabancılar" olarak kalmaktaydı (İbraniler 11: 9). Kutsal sözün temel alındığında ve ikamet ettikleri ülkenin bir gün Tanrı'nın yeryüzündeki "göksel" Krallığına dönüşeceğine inanmaktaydılar. Bu o toprağın gerçekten onların kutsal vaadi olduğu anlamına gelmektedir. Ancak hayatları boyunca ona sahip olamamışlardır.(İbrahim toprağın asıl sahiplerinden, ufak bir tarlayı karısı Sâre'yi gömmek için satın almıştı.)

Hayati öneme sahip İncil gerçeği İbrahim'in aslında Vaat edilen topraklarda yaşadığıydı (İbraniler 11: 9). Bu tartışmasız biçimde vaat edilen toprakların "cennet" değil bu dünyadan ayrılmış bir yer olduğunu kanıtlamaktadır. Vaat edilen topraklar Ortadoğu'daki bir bölgedir. Bölge vaat edilen toprak olarak kalmaktadır. Yaklaşan Krallığın sahneye konduğu yer olacaktır. Onun haklı Kralı, Mesih dönüşü ile ülkeyi ele geçirecek ve liderliğini dünya çapında yayacaktır. Vaat edilen toprak buna göre Tanrı'nın vaat edilen Krallığından başka bir şey değildir. İsa'nın kurtarıcı Müjdesi'nin kalbini oluşturmaktadır. İsa kutsal vaat ile eşitlikle "Ne mutlu yumuşak huylu olanlara! Çünkü onlar yeryüzünü miras alacaklar."(Matta 5:5) veya "Ne mutlu ruhta fakir olanlara! Çünkü göklerin krallığı ⁸⁴ onlarındır". (Matta 5: 3) diyebilirdi. Vaadin İbrahim için ifa olunması koşulu atanın diriliş ile hayata dönmesine bağlıdır. Ancak o zaman vaat edilen ödül ve mirasını elde ederek kutsal antlaşmanın temelini gerçekleştirebilecektir (İbraniler 11: 13,39, 40).

---

⁸⁴ İbrani "Cennetin Krallığı" ifadesi (sadece Matta tarafından kullanılmıştır) Tanrı'nın Krallığı ile tam olarak aynı anlama sahiptir. Krallığın kökeni gökseldir ancak bunun anlamı göklerde ya da cennette *yer alması* değildir. İsa'nın dönüşünde dünyada Kudüs'te yeniden başlatılmasına kadar muhafaza edilecektir. Şu anda Tanrı ile birlikte, cennette İsa'nın dönüşüne kadar bekleyip korunmaktadır. (1 Petrus 1: 4; Koloseliler 1:5).

Krallık geldiğinde (Efendi'nin duasında ettiğim gibi "Krallık gelsin") İbrahim ve İshak ve Yakup ve Eski Antlaşma ve Yeni Antlaşmaya inananlar (yerin toprağında uyuyanlar Daniel 12:2) dirilip ayağa kalkacaktır. Tanrı'nın dünyadaki Krallığının Yeni Çağını başlatacak büyük kutlama da oturacaklardır (Matta 8: 11). Diğerleri pusulanın dört köşesinden toplanıp onlara bu özel ziyafette katılacaktır(Luka 13:28,29). Ziyafette yer alabilmek için İsa tarafından şimdiden tüm aciliyeti ile ve emek vererek hazırlanmaya çağrıldık. Bu Müjde'nin ne hakkında olduğu ile ilgili gerçektir. İsa bizleri Tanrı'nın Krallığını yapmak ve ilk önceliğimiz ile onda bir yer kazanmamız için yüreklendirmektedir.(Matta 6:33). Tüm diğer hırslar ve aktiviteler ikinci sırada yer almalıdır. İsa mesajını "Krallık hakkındaki Müjde" (Markos 1:14, 15) olarak adlandırmıştır ve Matta müjde ismini kullanarak her zaman onun "*Krallık hakkındaki müjde olduğu*" biçiminde nitelendirmiştir (Matta 4:23; 9:35; 24:14; cp. 26:13). İsa Luka 4:43'teki görev ifadesini şu şekilde bildirmiştir: "Tanrı'nın krallığının müjdesini başka şehirlere de ilân etmem gerek; çünkü ben bunun için gönderildim."Bunun anlamı benim ne yapmak için gönderildiğimdir. Takipçilerini aynı göreve sevk etmiştir (Luka 9:2, 60; Matta 28:19, 20; Luka 24:47). Her yerdeki kiliselerin Tanrı'nın Krallığının mesajını mesajı ile ilgilenmesini beklemekteyiz. Bu ifade ise, "İncil'in" çağdaş sunumlarında gözden kaybolmuş benzemektedir.

Luka 24: 47'de İsa'ya göre "Tövbe ve affediciliğin" sadece İsa'nın adı temelinde önerildiği kendi Kutsal Kitap vahyine açıklamıştır. Markos 4: 11,12 de olduğu gibi Tanrı'nın Krallığı İsa'nın kendi kabulünün asıl ögesidir. İsa aynı noktanın sıklıkla üzerinde durmuştur. "*Benden ve benim sözlerimden utananların yargı gününde bedelini feci bir biçimde ödeyeceklerini* konusunda uyarmıştır (Markos 8:38).

İsa'nın sözlerinden ayrılmak her koşulda kaçınılması gereken *en* büyük teolojik felakettir. Şeytanın sadece tek bir hilesi vardır, pek çok gizli görünüm de İsa'yı kendi Müjdesi/öğretilerinden ayırmak (ayrıca bakınız 2 Yuhanna 7:9,1 Timoteos 6:3).

Krallık hakkındaki müjdeye inanıp tövbe etmeye yönelik acil çağrısıyla (Markos 1: 14,15-İsa'ya göre Hıristiyanlığın bir özeti), İsa aslında her yerdeki insanları onunla birlikte eş -yöneticileri olmaları için üzerinde anlaşılmış Krallığın gelişine çağırıyordu. İsa Mesih olarak dünyayı "düzeltmeyi" planlamıştı ancak ilk olarak ölmesi gerektiğini, bir süre için yeniden dirilip dünyayı terk etmesi gerektiğini de biliyordu. Şu anda Baba ile birlikte onun sağ elinde duruyor. Ve babanın yanından ayrılacak, zamanı geldiğinde dünyaya dönecek. O zaman Krallığım dünya üzerindeki kurulacağı zaman olacak.

Bu bağlantı ile Mezmur 110:1 en faydalı ayettir. Elçilerin ve İsa'nın favori "kanıt metnidir". Yeni Antlaşmaya 23 kere referansı bulunmaktadır ve Eski Antlaşmadaki herhangi bir ayetten çok daha fazla sayıda alıntılanmıştır. Önemi geniş kapsamlıdır. Aynı zamanda bizlere Tanrı ve İsa'nın ilişkisi hakkında bilgi verdiği için devrimsel bir Mezmur'dur. Mezmur 110:1 kutsal bir ifadedir. Eğer sizdeki sürümü orijinal kehanet kelimesine içermiyorsa kötü çevrilmiştir. O Yehova'nın kehanetidir (İbranice Kutsal Yazılarının tek tanrısı aynı zamanda Yahudilik ve Yeni Antlaşma Hıristiyanlığının da tek tanrısıdır) Davut'un Efendisi olan Mesih'in bahsi, bakire Meryem'in rahminde var olmaya başlamadan 1000 yıl önce geçmiştir.

Burada Davut'un efendisinin Davut'un Tanrısı olmadığı yönündeki temel gerçeğe dikkat çekiyorum. "efendi" kelimesinde büyük harf bulunmamalıdır. İncil'in revize versiyonunda (1881) diğer çevirilerde yer

alan yanlış yönlendirici hata düzeltilmiştir. Diğer çeviriler hala yanlış devam ederek o ayette efendiye “E” kullanmaktadır. Burada risk edilen nedir? İsa’nın kim olduğu hakkında muazzam öneme sahip bir gerçek tehlike altındadır. O Efendi *Tanrı* değildir çünkü esin kaynağı olan metinde yer alan kelime Tanrılık için değil, üstün bir *insan* -- efendi *insanı* ifade etmek için kullanılmaktadır. Kendisi Tanrı olan bir efendiyi anlatmamaktadır. Ancak aşırı derecede yüce emsalsiz bir temsilci ifade etmektedir. Tek Tanrı’nın temsilcisidir. Bu gerçeği İbranice bilen bir arkadaşınız ya da bir haham ile Eski Antlaşmayı okuyarak kontrol edebilirsiniz. Tanrı’nın oğlunun Mezmur 110: 1’deki statüsünü belirten İbranice kelime *adoni*’dir. Bu sözcük İbrani kutsal yazılarında 195 sefer görülmekte ve asla tam referans vermemektedir. Tanrı efendi olarak büyük E ile tanımlandığında farklı bir kelime olan *Adonai* görülmektedir. Böylece kutsal yazılar Tanrı ve insan arasındaki ayrımı dikkatlice yapmıştır. Tanrı, Efendi Tanrı (*Adonai*) veya kendi şahsi ismi kullanıldığında Yehova’dır. İsa onun emsalsiz günahsız bakire doğum ile dünyaya gelmiş oğludur. (*adoni* benim efendim, Luka 1:43; 2:11). *Adonai* Eski Antlaşma da 449 kere bulunmakta ve Tek Tanrıyı diğerlerinden ayırmaktadır. Mezmur 110:1’de *Adonai* Tanrı’nın oğlu İsa’yı tanımlayan kelime değildir.⁸⁵ *Adoni* 195 sefer sadece bir insanı (ya da genellikle meleksi bir) efendiyi, Tanrı *olmayan* birini işaret etmektedir. Bu durum pek çok karmaşık İncil sonrası tartışmayı ortadan kaldırmalıdır. Mesih’in ikinci Adem “insan Mesih” olduğu ve Tanrı’nın tek bir şahıs olduğu yönündeki en temel kutsal yazı gerçeğini belirsiz hale getiren örtük inancı ortadan kaldırmalıdır. (1 Timoteos 2: 5). “İnsan Mesih İsa” Babasının karakteri ve mirasını o kadar tutarlı ve mükemmel bir biçimde yansıtmaktadır ki

---

⁸⁵ Ne yazık ki bir takım otorite ve yorumlar bu husustaki gerçekleri yanlış ifade etmektedir.

Şöyle diyebilir, "Beni görmüş olan, Baba'yı görmüştür." (Yuhanna 14:9).Yine de o tek başına hiçbir şey yapamazdı (Yuhanna 8:28).Babasına Tanrı'ya daima boyun eğmişti ve ona bağımlıydı.

Kutsal Yazıların Krallığına dönüş

Bu İsa ve Pavlus'un her zaman için topluma önerdiği kurtarıcı mesajı.⁸⁶ İsa Krallığın mesajını duyururken Elçileri ve havarilerine çağın sonuna kadar aynı Mesajı/Krallık Müjdesini tüm dünyaya yaymaları gerektiğini emretti (Matta 28:19, 20). Açıkçası bu görev yetersiz bir biçimde ortaya kondu çünkü Hıristiyanlar Müjde için her tanımlayıcı ifadeyi kullansalar da her zaman İsa'nın dudaklarından döküleni *hariç* tutmuşlardır. "O Krallığın Müjdesidir." Eğer Luka 9:11'i Elçilerin İşleri 28:30,31 ile karşılaştırırsak İsa ve Pavlus'un "insanları hoş gördüğünü" ve hemen en önemli müjde konularına değinmeye başladıklarını görürüz. Bu önemli konular Tanrı'nın Krallığıdır. Şaşırtıcı biçimde bazıları günümüzde bile İsa'nın duyurduğu Müjde'nin vaaz edilmesi gerektiğine inanmıyorlar. Oldukça yanlış bir biçimde Pavlus'a Yahudi olmayanlar için farklı bir Müjde verildiğini var saymaktadırlar. Eğer böyle oluyorsa Pavlus'un kendisini lanetlediği söylenebilir (Galatyalılar 1:8,9). Sebebi tek kurtarıcı Müjdeyi terk etmek olacaktır. İnsanoğluna sunulan sadece tek bir Müjde mesajı vardı.

Krallık Müjdesinin önemi abartılmış sayılamaz. İsa onun içinde bize hayatın iksirini sunmaktadır. Bizlerin zekâ dolu algılayışına sonsuz hayat vaat eden bir mesaj sunmaktadır. Ölümsüzlüğün Mesajı şu şekilde çalışmaktadır. İlk olarak beyanı açık olarak

⁸⁶ Matta 4:17, 23; 9:35; 24:14; Markos 1:14, 15; Luka 4:43; Elçilerin İşleri 1:3, 6; 19:8; 20:25; 28:23, 31.

duymanız gerekmektedir. İkinci olarak anlayış ile kavramak gerekmektedir. Tıpkı kutsal vahiye gözlerini ve kulaklarını açmış bir “çocuğun” anlayışı gibi (Efesliler: 1:13). Üçüncü olarak sürekli devam eden endişe zulüm ve diğer arzularının çeliciliğine karşın onu hayatınıza dahil etmek zorundasınız.(Luka 8:15). Tüm bunlar İsa'nın tohum ve toprağın en temel tasvirine ilişkin gerçekleri bütünüyle netleştirmesi anlamına gelir (Matta 13; Markos 4; Luka 8 deki ekin benzetmesi). Bu muhteşem teolojik mukayesede İsa kurtuluşu başlamak devam etmek ve sonuna kadar azim edilmesi gereken bir süreç olarak tanımlamıştır. Hepsi İsa'nın duyurduğu Krallık Müjdesinin “tohumunun” akıl yoluyla öncül kabulüne dayanmaktadır. Sonunda sadece inancını ve itaatini koruyanlar kurtarılacaktır (Matta 24:13). Yeni Antlaşma Hıristiyanları için kurtuluş bir yarış gibi olacaktır. Hedef olan “kurtuluş artık ilk iman ettiğimiz zamankinden daha yakındır” (Romalılar 13:11). Şu anda “kurtarılıyoruz” (1 Korintliler 1:18; 15: 2). Ve biz “umut içinde” kurtarıldık (Romalılar 8:24). Ve İsa'nın dönüşüyle kurtarılacağız.

Başlangıç silahı atıldığında altın madalyayı kazanamazsınız. Oryantasyon esnasında üniversiteden mezun olmazsınız. Kurtuluş sonuna kadar bir yarışır. Krallık Müjdesi ile bizi başlatan uyarıcı Tanrı'nın kendi enerjisiyle bizlere bildirilmektedir (1 Selanikliler 2:13; Yuhanna 6: 63).

Sonsuz Yaşama Nasıl Ulaşılır

Burada sonsuza dek hayatın nasıl elde edilebileceği sunulmaktadır. Kralın Sözü/ Müjdesini işittiniz. Onu anladınız ve hayatınızdaki birinci öncelik haline getirerek değerlendirdiniz. Onu sizler için o kadar yüksek bir biçimde değerlendirdiğiniz ki (mecazi anlamda konuşulduğunda) tüm varlığınızı bir hazine içeren tek bir tarlayı almak için satıyorsunuz. Büyük bir

bedeli olan inci, ölümsüzlüğün sırrıdır. Daimi hayatın peşinde iken dikkatinize eşit değeri sahip başka ne çekebilir ki?

Bu yaşam kıvılcımı içinizde nasıl ortaya çıkmaktadır? Bu Tanrı'nın sözü ile yeni bir yaratımıdır. Müjde'nin sözü Tanrı'nın yaratıcı aracıdır. Kendi ölümsüzlük "kıvılcımının" İsa'nın sözleri aracılığıyla inanan insanlara verilmesidir. "Tanrı'nın Sözü" Kutsal Yazıların tamamı anlamına gelmemektedir. (İncil genellikle kendisini "Kutsal Yazılar" olarak adlandırmaktadır.) Bunun anlamı Krallık Müjdesinin ölümsüzlük Mesajı ve de onu nasıl elde edebileceğidir (Matta 13: 19, Krallığın sözü = Markos 4: 14, söz = Luka 8:11, Tanrı'nın sözü). Söz Tanrı'nın yaratıcı aracıdır. Kendisinin bir parçasıdır. Ve biz insanlar için arzu ettiklerini ifade etmektedir. Onun yaratıcı sözüyle kendi ölümsüzlüğünü paylaşıp vermeyi amaçlamıştır. İnsanoğlunun sonsuza dek yaşamasını istemektedir. Bizlere (kendi rahmetiyle) sonsuz yaşamı vermektedir. Kendi "tohumunu" bizlere ileterek yeni hayat kıvılcımını ve canlılığı vermektedir. Bu da ölümsüzlüğün peşinatı olarak bir başlangıçtır (Efesliler 1:14). Tohum yüreklerimize ve zihinlerimize ulaştığında ölümden hayata dönüş sağlamış oluruz.

Yuhanna 5:24 kurtuluş sürecine parlak biçimde özetlemektedir: "Size doğrusunu söyleyeyim, *sözümü işitip* [Müjde Mesajını] beni Gönderene iman edenin sonsuz yaşamı [Gelecek Çağın Yaşamı] vardır. Böyle biri yargılanmaz, ölümden yaşama geçmiştir."

Her şey işitmeye, tutunmaya ve bırakmamaya bağlıdır. Zorluk, dağılıp, zulüm ya da üzüntü karşısında Krallığın Müjdesine/değerli sözüne tutunmalıdır. İsa'nın Krallığı tanımlarken büyük değere sahip inci ve tüm hazinelerin ötesindeki hazine olarak değer biçerek bizleri etkilemeyi hesaplaması da şaşırtıcı değildir.

İsa'nın kurtarıcı mesajına tohum denir (Luka 8:11). Bugün zihinlerimize yerleşmelidir. Kişiyeye vaaz ile ekilmektedir. Dürüst bir yürek ile kabul edilmelidir (Luka 8:15). Toplumunu "iyi ve dürüst bir yürek" ile kabul edenler "sabır ile meyve taşımalıdır" (Luka 8:15). Tüm kutsal kitap yazarları aynı müjde hikâyesini anlatmaktadır. Hepsi ölümsüzlük için aynı "formülü" sunmaktadır. Ölümsüzlük programındaki mekanik veya yüklenme süreci tüm Yeni Antlaşma yazarları için ortaktır. Yakup buna yeniden doğum, yeni hayatın Müjde'nin tohumundan, hakikatin sözü aracılığıyla yeşermesi demiştir (Yakup 1:18; "Senin sözün hakikattir" Yuhanna 17:17). Söz içimizde köklenmelidir: "İçinize ekilmiş [tohum], canlarınızı kurtaracak güçte olan sözü alçakgönüllülükle kabul edin."(Yakup 1:21). Söz İsa'nın duyurduğu biçimiyle Tanrı'nın Krallığının müjdesidir. Matta buna "Krallık sözü" demiştir (Matta 13:19). Yakup tabii ki ekin hakkındaki kıssayı bilmektedir. Mesih'in ana sözcüsü Petrus ise şunları söylemiştir. Kurtuluş sürecine hatırlanması gerektiği konusunda ve yeniden doğuş aracılığıyla ölümsüzlüğü kazanma bilimini savunmuştur. İsa ve yarı kardeşi Yakup'un Müjde'nin sözünün "bozulmayan tohum" olduğunu söylemiştir (1 Petrus 1:23). Başka bir deyişle öyle bir tohumdur ki içinde ölümsüzlük tohumunu taşımaktadır. Tohum Tanrı'nın doğasının özünü taşımaktaydı. Bu doğaya Krallığın mesajının tohumunu yüreklerimizi ekerek katıldığımız da Tanrı'nın kendisinin yok edilemez yaşamına da katılmış oluyoruz. Alınıp muhafaza edilen tohum bizlerde yeni bir kişilik kökü yaratmakta, bizleri yeni yaratıklar haline getirmektedir. Sonsuza dek yaşamaya muktedir yeniden doğan insanoğulları haline getirir (1 Petrus 1:23-25). Bu mucizevî ikinci doğumun kaçınılmaz anahtarı sizlere müjde olarak duyurduğumuz sözdür (1 Petrus 1:25). Mesaj Mesih'in insan kaderi için kutsal planın sırrını açığa çıkarır.

Elçi Yuhanna tohumun ölümsüzlük bağlamında nasıl yeniden doğuşun anahtarı olduğunu biliyordu. Yuhanna 3:3'de: İsa'nın bir İbrani bilgine söylediklerini aktarmaktadır " Bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı'nın krallığını göremez."Hiç bir yeniden doğum hiçbir sonsuza dek yaşam bulunmamaktadır ve yaşayan bir "tohum" olmadan yeniden doğumda yoktur. Yuhanna ardından okuyucularına yeniden doğumun tohumdan geldiğini hatırlattı. O da İsa'nın tohum ve toprak hakkındaki kıymetli öğretisinin engin değerini biliyordu. Yuhanna "yeniden doğan bir İsa'nın günaha devam edemeyeceğini çünkü Tanrı'nın *tohumunun* içinde kalacağını" söylemekteydi (1 Yuhanna 3: 9). Yeniden doğuşu ölümsüzlüğün kesin ve temel ön koşulu haline getirerek İsa Krallık Müjdesi'nin sonsuza dek yaşamın anahtarını ele almak olduğunu da açık hale getirdi: "Tanrı'nın Egemenliği'ni bir çocuk gibi kabul etmeyen, bu egemenliğe asla giremez." (Luka 18:17). "Tanrı'nın Egemenliği'nin sırrı sizlere açıklandı, ama dışarıda olanlara her şey benzetmelerle anlatılır. Dönüp bağışlanmasınlar." (Bkz Markos 4: 11,12). Burada Markos İsa'dan aktararak Krallık müjdesinin akıllıca ve gözü açık bir kavrayışını ortaya koymaktadır. Krallık müjdesi ki İsa'nın tövbe ve affettirmenin koşulu olarak vaat ettiği şeydir. Şeytan Krallık Müjdesi'nin kendi karşıt aktivitesini için ne derece ölümcül olduğunu bildiğinden çabalamaya girişti "inanıp kurtulmasınlar diye sözü yüreklerinden alır götürür." (Luka 8:12).

Buradaki ekin kıssası İsa'nın ölümsüzlük mesajının kalbini oluşturmaktadır. Efendi hahamın sıra dışı sözlerini dinlediğinizde Galilei nehrinin kıyılarından hemen ayrılmış bir kayık'tan: "Tanrı'nın Egemenliği'nin sırrı sizlere açıklandı, ama dışarıda olanlara her şey benzetmelerle anlatılır. Öyle ki, 'Bakıp bakıp görmesinler, Duyup duyup anlamasınlar da, Dönüp bağışlanmasınlar.' "İsa sonra onlara, "Siz bu

benzetmeyi anlamıyor musunuz?” dedi. “Öyleyse bütün benzetmeleri nasıl anlayacaksınız? (Markos 4: 11-13).

Pavlus ve Yeniden Doğum

Tabii ki Pavlus da ölümsüzlüğün sırlarına yabancı sayılmazdı. Ölümsüzlüğün ve yenilenmenin Müjde aracılığıyla (Galatyalılar 3:2) Tanrı'nın ruhunun(Galatyalılar 4:29) yenileyici gücü sayesinde olduğunu öğretti. Hıristiyanlar ruhtan doğmuştu. İbrahim'e verilen vaatlerden doğmuştu(Galatyalılar 4:23), o “kutsal ruhun vaadinin” alıcıları idi (Efesliler 1:13). Yeniden doğuşun aracı olarak Tanrı'nın sözü veya Tanrı'nın ruhundan bahsetmemizin pek bir farkı bulunmamaktadır. Hem ruh hem de söz Tanrı'nın gücü ve yaratıcı varlığı anlamına gelmektedir. En yüce ve en mucizevî çalışmasını üstlenirken insanoğluna ölümsüzlüğü kıvılcımını üretmek Yaklaşan Çağın/Krallığının hayat hediyesini vermektedir. Genesiste “Tanrı'nın Ruhunu suların üzerinde hareket ediyordu.Tanrı, “Işık olsun” diye buyurdu...” (Genesis 1:2,3). Tanrı'nın sözü onun ruhu ile harekete geçiyordu. (Ruh insan nefesi sözünü dile getirirken kutsal söze yöneliyordu.) Tanrı'nın Müjde aracılığıyla meydana gelen yaratıcı aktivitesi inananın yeni yaşamını uyarmaktadır “Kutsal Ruh'u, Yasa'nın gereklerini yaparak mı, yoksa duyduklarınıza iman ederek mi aldınız? (Galatyalılar 3:2).

Pavlus Titus'a ölümsüzlük “programını” hatırlattı. “Ama Kurtarıcımız Tanrı iyiliğini ve insana olan sevgisini açıkça göstererek bizi kurtardı[İsa'nın duaları, ölümü ve dirilişi aracılığıyla] . Bunu doğrulukla yaptığımız işlerden dolayı değil, kendi merhametiyle, yeniden doğuş yıkamasıyla ve Kurtarıcımız İsa Mesih aracılığıyla üzerimize bol bol döktüğü Kutsal Ruh'un yenilemesiyle yaptı.”(Titus 3: 4,5) .

Orijinal müjde vaazcısı İsa'ydı (İbraniler 2:3; 1 Timoteos 6:3). Tanrı'nın kendisinin kurtarıcı sözü sözleri ile donatılmıştır (Yuhanna 5:24). Baba İsa'yı kendi mükemmel temsilcisi ve elçisi olarak kullanmaktaydı. İsa'ya yeniden doğumun yeni yaşamını aşılacak yaratıcı kelimelerini vermişti (Yuhanna 6:63). Tanrı'nın kendisinin hakiki enerjisi ve yaşam gücünü içeriyorlardı hayatlarımızda enerji veren bir güç olarak işlev gördüler (1 Selanikliler 2:13; Romalılar 1:16). Ruhun etkisini sağladılar. Bu da Tanrı'nın hazır bulunan varlığıydı. Deneyimize ve düşüncemizi girmişti. Sonunda sonsuz yaşam koşulunu ürettiler. Vaftiz olduktan sonra(Elçilerin İşleri 8:12 vb), yaşam sözlerini yüreklerine alanlar için sonunda meyve taşımaya devam edeceklerdi.

Pavlus'un yorumu onu İsa'nın hakiki elçisi olarak ayırmaktadır. Efendisini Tanrının Krallığın Müjdesinin vaizi olarak takip ettiğini göstermektedir. Koloselilerde "umudu cennetteki Mesih ile ayrılmış" olarak bahsetmektedir. Pavlus'un bahsettiği bu umut Hıristiyan inanç ve sevgisinin kaynağı idi (Koloseliler 1: 4,5). O zaman bu erdemleri üreten *umut* yanlış anlaşıldığı takdirde inanç ve sevgiye ne korkunç zararlar verilebilirdi! Sorgulanan umut onlara "Müjde'nin hakikat sözlerinde" iletilmiştir (Koloseliler1:5). Yine bizlere ekinin kıssasını hatırlatmaktadır. Pavlus kurtarıcı müjdenin "meyve taşımak ve büyümek" umudunu tanımlamıştır (Koloseliler 1: 6). İsa'nın ekin kıssası bir kez daha net bir referans verilmiştir.

İsa halka Yaşam İksirinin, sonsuz gençliğin kaynağını sundu. Onu kendi koşullarıyla sundu ya da İsrail'in Tanrısının koşullarıyla sunmuştu. Ortamdaki kurtarıcı Müjdesini onunla paylaşmıştı. Halkı Yaklaşan Krallığın Müjdesi ve Mesih ile birlikte yeniçağı da dünya üzerinde kurulacak Krallığın idare vaadini kucaklamak ile teşvik etti, "Tanrı, sözünü ettiğimiz

gelecek dünyayı meleklerle bağı kılmadı.” (İbraniler 2:5).

Tanrı'nın Müjde de açıklanan büyük amacının nihai hedefi Onun insanların İbrahim ve Mesih'e vaat edilen yerde güçlü prensler olarak bulunmalarıydı. Bu yer Vaat edilen topraktı. Gezegene dönüşünde İsa'nın varlığıyla dönüşen dünya idi. Mesih Kudüs'te “atası Davut'un tahtının mirasını alacaktı”(Luka 1:32). Bunu yapma sebebi Tanrı'nın oğlu oluşuydu. Böylece Tanrı tarafından Meryem'in rahminde yaratılış mucizesini tamamlayacaktır. (Luka 1: 35; Matta 1: 20, “onun rahminde oluşan”).

Babası ve İsa'nın eşliğinde şimdi ve sonsuza dek ölümsüzlük, sonsuzluk, yok edilemez yaşam ile daha çok insanın ilgilenebileceği düşünülebilir. Bizim insani görevimiz daimi bir şekilde yaşamın sırrını, değerli incisini, Krallık müjdesinin hazinesini İsa'nın vaat ettiği şekilde aramaktır.

Son zamanlarda yeniden doğuş ile ilgili bir vaaz duyduunuz mu? Ölümsüzlük bakışı ile yeniden doğumla alakalı ve bunun İsa'nın yaratıcı Tanrı'nın Krallığı mesajının içerdiği söz tohum ruh gücü ile bağlantılı olduğunu gördünüz mü?

Çoğu sadece İsa'nın ölüm ve dirilişinin İncilin tamamı olduğunu söyleyerek kısa değişikliklere uğramıştır. Pavlus aksini söylüyordu. İsa'nın ölümü ve yeniden dirilişinin İncil'de birincil öneme sahip şeyler arasında olduğunu göstermekteydi (1 Korintliler 15:3). Kendisi de kariyeri boyunca Krallığın Müjdesinin hatibi ve vaiziydi (Elçilerin İşleri 20: 24,25). İsa yıllarca çalıştı. Amacı Matta, Markos ve Luka'nın 25 bölümü boyunca tanımladığı Krallığın Müjdesini duyurmaktı. Bu aşamada ölüm ve diriliş hakkında tek bir söz bile etmedi (bakınız Matta 16:21 ilk duyurusu Müjde'nin bu kısmı içindedir).

Bununla birlikte mezheplerin İsa'nın ölümsüzlüğü hakkındaki kurtarıcı mesajının en önemli noktasını gözden kaçırdığı görünmektedir. Doğumuna ("bakire Meryem'den doğuşu") olan inancı sıkıştırmaktadırlar. Ardından Krallık mesajını da atlayıp, ölümüne yönelik vaaza yönelmişler ("Pontius da çektiği acılara...").

İsa'ya inanç onun sözlerine inançtan ayrı olarak inancının Kutsal kitaptaki tanımına değer biçemez. "*Sözümü işitip beni gönderene iman edenin sonsuz yaşamı vardır.*" (Yuhanna 5:24). Kariyerinin tepesinde İsa kendisinin kurtarıcı öğretisini reddetmeye karşı sert bir uyarıda bulunmuştur. Onu daha sade hale getiremezdi (Yuhanna 12:44-50; Matta 7: 21-27).

İdaresi boyunca Mesih müjde mesajına inancı talep etti. İsa ve öğretisi arasında bir sınır çizmek elçilerin Hıristiyanlığının yapısını baltalamaktadır. "Demek ki iman, haberi duymakla, duymak da Mesih'le ilgili sözün yayılmasıyla olur." (Romalılar 10:17).⁸⁷

---

⁸⁷ Günümüzün önde gelen bir Evanjelik rahibin dediklerini işitmek can sıkıcıdır, "Günümüzde pek çok insan Hıristiyanlığın özünün İsa'nın öğretileri olduğunu düşünüyor. Ancak bu böyle değildir. Eğer Elçi Pavlus'un mektuplarını okursanız, ki Yeni Antlaşmanın çoğunluğunu oluşturur, İsa'nın öğretileri hakkında neredeyse hiçbir şey olmadığını görürsünüz. Yeni Antlaşmanın kalanı boyunca İsa'nın öğretilerine çok az referans bulunmaktadır ve evrensel olarak en çok kabul edilen Hıristiyan itikadı Elçilerin inancında, İsa'nın öğretilerine de hiçbir referans bulunmamaktadır. Aynı zamanda İsa'nın örneğine de hiçbir referans yoktur. Sadece İsa'nın hayatındaki iki günün bahsi geçmiştir. Doğduğu gün ve öldüğü gün. *Hıristiyanlık İsa'nın öğretilerini merkeze koymaz ancak İsa'nın Enkarne Tanrı olan şahsını temel alır. Dünyaya bizim suçumuzu üstlenmek için gelip bizim yerimize ölmüştür*" (D. James Kennedy, "Dönüşen Gerçekler," 11/17/89, vurgu kendisine ait).

14 Sonuç

B.F. Westcott' un haklılığı şüphe götürmezdi: "Eski Antlaşma' nın içerdiği kehanetleri tanımak yeterli değildir; Eski Antlaşma tek bir geniş kehanettir."

Mesih Krallığı ile ilgili kehanetin büyük kısmı İsa ve Sadık Hıristiyanların gözetiminde Dünya çapında bir yönetimin nihai tezahürünü ele almaktadır. İnandığımız Krallık, Hıristiyan müjdesinin kalbini oluşturmaktadır. Bu Krallık çoğunlukla Hıristiyan teolojisi olarak bildiğimiz sistemlerin eksikliğini çekmektedir. Başka bir deyişle, İsa Kendi Müjdesinden koparılmış, yoksun bırakılmıştır.

Rudolf Otto'nun analizi kesinlikle doğrudur: "Tanrı'nın Krallığı Mesih için son çağın gelecek Krallığıdır ve öyle kalacaktır. Katı Eskatolojik terimlerle kutsal yargıyı takiben "Mesih kederleri"⁸⁸ olarak ifade edilebilir."

"Mesih kederinin" İsa'nın düşünüşünde gelecekte bulunduğunu biliyoruz ("Bütün bunlar doğum sancılarının başlangıcıdır." Matta 24:8). Krallığın gelişyle başlayacaktır. Şimdiki çağdaki hazırlığı ise kıssalara konu olmaktadır. Krallığın Sözü artık yüreklere ekilmiştir (Matta 13:19). Hıristiyan "Göklerin Egemenliği için eğitilecektir" (Matta 13:52). Mesaj tarafından doğan ekin çağın sonunda biçilecektir. Krallığın hakiki evlatları Atalarının Krallığında parlayacaktır (Matta 13: 43). İnançlılar şu anda Krallığın mucizeleri ile alakalı bir şeyler tecrübe edebilir. Bu durum Krallığın gelmesinden önce meydana gelecektir. Onlar bir kapı bekçisi olarak daha iyi bir dünya geleceğinin müjdeli haberini duyurmaktadır. Fakat bunlardan biri, ölümsüz yöneticilerin ellerinde olan yenilenmiş ve yeniden

---

⁸⁸ *Tanrı'nın Krallığı ve İnsanoğlu*, Boston: Starr King Yayınları, 1957, sayfa 10.

eğitilmiş gerçek bir insanlık topluluğudur. “Bu denli büyük bir kurtuluğu görmezden gelirsek nasıl kurtulabiliriz?...Tanrı sözünü ettiğimiz gelecek dünyayı meleklerle bağlı kılmadı (İbraniler 2:3,5). Günümüzün kilise ziyaretçileri bu çeşit bir dili konuşarak ne dediklerini anlayabilir mi? Çünkü “O” Gelecek dünyasını İsa’nın ve inançlı kilisenin ellerine vermiştir. Dünya “henüz” İsa’nın kontrolü altında değildir. Ancak o döndüğünde onun yargısı altına girmeye tecelli edilecektir (İbraniler 2:5,8).

Bu tuhaf yorumlama sistemi, Elçiler 1:6’ da Yahudi Hıristiyan Mesihliğinin İsrail’deki Krallığı yeniden kuracaklarını sorguladığında, Elçileri körlük ile suçlayabilir. Pentikost’un arifesinde Elçiler tarafından ortaya konan soru “kendi öğrencilerine her şeyi açıklayan” İsa tarafından bilgilendirilmelerinden sonra ortaya konulmuştur (Markos 4:34). İsa daha önce de Krallığı tamamen anladığı yönünde kendinden emindi (Matta 13:51). Son akşam yemeğinde Onlarla resmi bir antlaşma yaparak Yaklaşan kutsal düzendeki asil pozisyonlarını garantiledi (Luka 22: 28-30) Dirilişinden altı hafta sonra tekrar “Tanrı’nın Krallığı ile ilgili konularda” bilgilendirildiler (Elçilerin İşleri 1:3). Duydukları ve anladıkları her şeye dayanarak İsrail’de Krallığın yeniden kuruluğu zamanının gelip gelmediğini sordular. Soru doğruydu. Pek çok yorumcunun bizleri ikna etmeye çalıştı gibi korkunç bir yanlış değildi!

Sorunun biçimi Mesih Krallığındaki yaygın İbrani düşünüşünü yansıtılmaktadır. Elçilerin hala kendi Efendilerinin misyonu hakkında gerçek bir igrden ne derece uzak olduğunu göstermektedir. Bu adamların 40 gün boyunca eğitilmelerine karşın beklemeyi bırakmamaları inanılmazdır... Bekledikleri Mesih’in şahsının yanı sıra kendilerinin de yüksek rütbeler taşıdığı

dünyadaki bir İbrani imparatorluğuydu... Bu yazarın tarafsızlığının işareti olarak Önceki günlerindeki elçilerin böylesi hatalı fikirleri kaydettiğinin işaretidir.⁸⁹

John Calvin'ın Tanrı'nın Krallığını uygun İbrani Mesihlik anlamında kavramadaki eksikliği eğitilmiş ve akredite elçilerine yönelik şaşkıncu eleştirisinde oldukça açıktır. Elçilerin İsa'ya "meşhur son" sorusunda ki yorumu aydınlatıcıdır: "İsrail'deki Krallığı yeniden kurmanın zamanı geldi mi," Calvin şöyle demektedir: soruda [Elçilerin İşleri 1:6'da] sözcüklerden çok hata bulunmaktadır... Körlükleri dikkat çekicidir. Üç yıllık bir zaman diliminde böylesi bütüncül ve dikkatle eğitilmelerine karşın sanki bir kelime bile duymamış gibi cehaletten çok ihanet etmişlerdir."⁹⁰ Ancak İsa böyle bir eleştiri sunmamıştır. Asıl körlüklük Calvin'ın Kutsal yazının omurgasını oluşturan İbrani Hıristiyan Mesihlik ve Davud-i İsa mesajına yönelik körlüğüdür .

Elçilerin Krallığın doğası hakkında yanlış olabileceği asıl imkânsız ve inanılmaz olandır. Çünkü İsa'nın onlara öğrettiklerin özünde bu yatmaktadır! Burada ya da başka bir yerde hiçbir şey İsa'nın onların dünya üzerindeki Tanrı'nın Krallığının somut halindeki umudunu onaylamadığını ifade edemez. Restorasyon zamanı bilinmiyordu. Krallıktaki yüceliğin yolu alçak gönüllük, fedakârlık ve hizmetten geçiyordu. *Ancak Krallığın geleceğinin gerçekliği asla sorgulanamazdı.* Aslında sadece bir kaç gün sonra Elçilerin Tanrı'nın - ruhunun etkisi altında İbrani halkına incili ilan ettiğini anlamış bulunuyoruz. Hala büyük restorasyonunun tüm peygamberlerin gördüğü yük olduğuna inanıyorlardı: "Tanrı'nın eski çağlardan beri kutsal peygamberlerinin ağzından bildirdiği gibi, her şeyin

⁸⁹ *Yüzyıl İncili, Elçilerin İşleri*, Londra: Caxton Yayınları, sayfa 126.

⁹⁰ *Kalvin'in Yorumları, Elçilerin İşleri*, editör D.W. Torrence & T.F. Torrence, Grand Rapids: Eerdmans 1965, sayfa 25.

yeniden düzenleneceği zamana dek İsa'nın gökte kalması gerekiyor." (Elçilerin İşleri 3:21).

Krallığın dramatik bir yeni anlayışı bulunmamaktaydı. Krallık İbrani kehanetinin Krallığı olarak kalmaktadır. Ancak yaklaşık 1800 yıllık Mesih dışı yorum İncil'in sıradan okurlarının tarafından açıkça anlaşılmış olmalıdır.⁹¹ Akademisyenler ve rahiplerin İsrail'in Mesih'i İsa'ya yönelik yersiz muhalefetlerinin yükseldiği bir zamandayız. Onun Krallıkla ilgili müjdeli haberi duyurmasında ona katılanlara da muhalefet etmektedirler. Şüpheciliklerinin Hıristiyan -müjdesinin özüne bir saldırı olduğunu da görmeleri gerekmektedir:

Soyut İnsanoğlunun var olan düzen ya da sonsuzlukta felaket bir değişime ulaşması yaklaşıyor... İnsan, dünya ve İsa'ya ile olan geçmişinin Çağdaşları ile paylaştığı ve zaman ve bilgili gelişimin geçmiş mentaliteye kalıntılarını geride bıraktığını bilmeliyiz.⁹²

Eğer konu gerçekten bu şekilde ise İsa yazık ki yanılmıştı ve sahte bir peygamber olarak gönül rahatlığıyla görmezden gelinebilirdi. Ancak hata inançsız yorumcularındır. Yeni Antlaşmanın Mesihliğine yönelik hoşnutsuzlukları Krallığın vaadinin bütüncül reddi ile sonuçlanmıştır:

Doğumunun melekler ile bildirildiği Mesih Babası (atası) Davut'un tahtına sahip olması gereken ve sonsuza dek tutulması gereken bir

⁹¹ "Mesih Krallığının geleceğinin gerçekliği Augustin tarafından Teolojiden büyük oranda çıkarılmıştır. O bunu tamamen arka plana iterek farklı bir Eskatoloji planı ile yer değiştirmiştir. Beşinci yüzyıldan beri Ortodoks öğretisinin temeli olarak böyle kabul edilmiştir "(P.Toon editörlüğünde *Püritenlere Giriş, Milenyum ve İsrail'in geleceği: Püriten Eskatolojisi 1600-1660*, Cambridge: James Clark 1970, sayfa 13).

⁹² James McKinnon *Tarihsel İsa*, Longmans, Green ve arkadaşları, 1931, sayfa 207.

Kral biçiminde tasvir edilmiştir. Yeniden kurulacak İbrani Krallığı öngörölmüştür. Bu öngörünün sadece bir illüzyon olmadığı kanıtlanmıştır. Aynı zamanda İsa'nın gördüğü ve kurduğunu belirttiği ruhani Krallık ile de tutarsız değildir... Şu anki inanın etkisi altındaki meleksel iletişim, tarihsel gerçekliğin yanlış bir kavramına dayanmaktadır. Doğrusunu söylemek gerekirse cennetsel bir kaynaktan gelen vahiy'in ne anlama geldiğini düşünmek oldukça can sıkıcıdır. Bu aynı zamanda gerçekleşmemiş olan Davud-i Krallığın da yeniden kurulacağını öngörmektedir.⁹³

Başka bir deyişle, "Zavallı yaşlı Cebrail! Her şeyi yanlış anlamış!" Böylece yorumcular korosuna Elçilerin İşleri 1:6'da Elçilerin hala "İbrani" Krallığı beklediklerini eklemektedir. Ancak İsa'nın kendisi görüdüğü kadarıyla Krallık hakkında umutsuzdu. Takipçilerine İsrail'in yönetimi hakkında pozisyonlar vaat ettiğinde(Luka 22:28-30) ve Yaklaşan yeni çağı da onunla birlikte yönetmelerini söylediğinden (Vahiy 2: 26; 3: 21) bu anlaşılabilirdi.

İncil yorumcuları, hatta geleneksel Hıristiyan sisteminin tamamı acilen yeni bir yönelime ihtiyaç duymaktadır. Tanrı'nın sözüne karşı gelen kendi geleneğimizin yükselişine bir son vermeliyiz.⁹⁴ Krallığın Mesih'e dair müjdeli haberine dönmeliyiz ve İbrani Mesih İsa, dünyanın kurtarıcısının şu anda babasının sağ elinde beklediğini ve Kral Mesih olarak dönüp yöneteceğinin kaderi olduğuna inanmalıyız. "Amin! Gel, ya Efendi İsa!" (Vahiy 22: 20)

⁹³ Aynı yazıda, sayfa 5,6.

⁹⁴ İsa'nın gelenekleri eleştirisi, günümüzde kutsal sözü geçersiz kılarak amacından sapmış hale getirir mi? (Matta 15: 8,9).

Kutsal Yazı İndeksi

Genesis

Genesis 1:2, 3.....	122
Genesis 13:15.....	90
Genesis 17:8.....	90
Yasanın Tekrarı	
Yasanın Tekrarı 18:15.....	65
Yasanın Tekrarı 30:10.....	112
2 Samuel	
2 Samuel 7	33
2 Samuel 7:14	64,80
1 Tarihler	
1 Tarihler. 17.....	33
Mezmurlar	
Mezmur 2:6, 8, 9.....	54
Mezmur 2:7	63, 80
Mezmur 2:8	37
Mezmur 2:9	37
Mezmur 2:12	37
Mezmur 37:11	90, 111
Mezmur 110:1	28, 53, 63, 115, 116

Mezmur 122:5

.....	42
Yeşaya	
Yeşaya 1:26.....	44
Yeşaya 2:3, 4.....	18
Yeşaya 9:6, 7.....	18
Yeşaya 11:4.....	100, 102
Yeşaya 16:5.....	17
Yeşaya 24:23.....	17
Yeşaya 30:27- 33.....	100
Yeşaya 30:27- 32:4.....	102
Yeşaya 32:1.....	44
Yeşaya 40:9-11	20
Yeşaya 52:6-10	20
Yeşaya 53:11.....	75
Yeşaya 61:1, 2.....	21
Yeremya	
Yeremya. 23:5, 6.....	18, 66
Daniel	
Daniel 2:44	18

Daniel 7:14, 27.....	19	Ovadya 17-21	17
Daniel 7:25	101	Mika	
Daniel 7:27	19	Mika 4:2, 3.....	18
Daniel 8:13	99, 92	Mika 5:6.....	100
Daniel 9:24-27	99	Zekeriya	
Daniel 9:26	99	Zekeriya 9:10	17
Daniel 9:26, 27.....	99, 101	Zekeriya 14:3, 9, 16.....	19
Daniel 9:27	99	Matta	
Daniel 10:14.....	99	Matta 1:20.....	124
Daniel 11:21ff	100	Matta 4:23.....	114
Daniel 11:31.....	99, 92	Matta 5:3	113
Daniel 11:45.....	99	Matta 5:5	32, 90, 113
Daniel 12:1	100	Matta 5:38- 48.....	88
Daniel 12:1, 2.....	100	Matta 6:33.....	114
Daniel 12:2	70, 90, 98, 99, 100	Matta 7:21- 27.....	79, 125
Daniel 12:3	76	Matta 8:11.....	114
Daniel 12:7, 11.....	100	Matta 9:35.....	114
Daniel 12:11.....	92,102	Matta 11:5.....	34
Ovadya		Matta 12:19, 20.....	38
		Matta 13:19...75, 94, 119, 120, 126,	

111

Matta

13:43.....76, 127

Matta

13:51..... 127

Matta

13:52..... 126

Matta 16:15-

17..... 65

Matta

16:21..... 125

Matta 19:27,

28..... 78

Matta 19:28....10, 35, 39, 41,
43, 53

Matta

20:21..... 34

Matta 22:41-

45..... 53

Matta

24:3..... 96

Matta

24:8..... 126

Matta

24:13..... 118

Matta

24:14.....112, 114

Matta 24:15.....
96, 100Matta 24:15,
16..... 95

Matta 24:15, 29, 30..... 99

Matta 24:21..... 97, 100

Matta

24:25..... 96

Matta

24:29.....97, 100

Matta 24:30,

31.....97, 100

Matta 24:37-

39..... 63

Matta 25:31.....35, 39, 77

Matta

26:13..... 114

Matta

27:57..... 33

Matta

28:19..... 107

Matta 28:19, 20..... 108,
114, 117

Markos

Markos 1:14, 15..6, 14, 75, 76,
114Markos 4:11, 12..... 75,
114, 121

Markos 4:11-

13..... 122

Markos

4:14..... 119

Markos

4:34..... 127

Markos 8:35-

38..... 79

Markos

8:38..... 115

Markos

10:40..... 34

Markos 10:42-

45..... 34

Markos 12:28-

34..... 87

Markos

13:14..... 96

Markos		Luka 18:17.....	120
13:32.....	56	Luka 18:31-	
Luka		34.....	79
Luka 1:1-		Luka	
4.....	24	19:11.....	36
Luka 1:32.....		Luka 19:15, 17	77
124		Luka	
Luka 1:32, 33.....	16,	19:17.....	32, 36
23, 32		Luka	
Luka 1:35.....	80,	19:27.....	36
132		Luka	
Luka 1:43.....		21:31.....	60,97
117		Luka 22:16, 18	<u>35</u>
Luka 2:11.....		Luka	
117		22:18.....	<u>35, 39</u>
Luka		Luka 22:20.....	<u>112</u>
2:25.....	33	Luka 22:28-30.....	<u>10, 41, 77,</u>
Luka		112,	
2:38.....	33	114	
Luka		Luka 22:29, 30	35, 55, 112
3:21.....	108	Luka	
Luka 4:18,		23:42.....	34
19.....	21	Luka 23:50, 51	34
Luka 4:43...57, 74, 79, 91, 114		Luka	
Luka		24:39.....	47
5:1.....	94	Luka 24:47.....	101, 102
Luka 8:11.....	84, 119,	Yuhanna	
120		Yuhanna 1:41,	
Luka 8:12.....		49.....	66
122		Yuhanna 3:3	
Luka 8:15.....	118, 120	.....	121
Luka 9:2, 60.....	115	Yuhanna 3:3,	
Luka 9:11.....	117	5.....	59
Luka		Yuhanna 3:5	
12:32.....	32, 77	.....	109
Luka 13:28, 29	114		

Yuhanna 3:22	106	Elçilerin İşleri	
Yuhanna 3:36	108	Elçilerin İşleri	
Yuhanna 4:1	108	1:3.....	47, 56, 127
Yuhanna 4:1, 2.....	106	Elçilerin İşleri 1:3, 6.....	55
Yuhanna 4:24.....	81	Elçilerin İşleri 1:5.....	56
Yuhanna 5:24.....	119, 123, 125	Elçilerin İşleri 1:6	13, 43, 56, 58, 54, 128,130
Yuhanna 5:28, 29.....	70	Elçilerin İşleri 1:6, 7.....	57
Yuhanna 5:44.....	87	Elçilerin İşleri 1:7.....	55
Yuhanna 6:63.....	118, 123	Elçilerin İşleri 1:9- 11.....	48
Yuhanna 6:68.....	75	Elçilerin İşleri 2:34, 35	64
Yuhanna 8:28.....	117	Elçilerin İşleri 2:38.....	107
Yuhanna 12:44- 50.....	79, 125	Elçilerin İşleri 3:20, 21	52
Yuhanna 13:35.....	89	Elçilerin İşleri 3:21.....	13, 21, 54, 64, 129
Yuhanna 14:9.....	117	Elçilerin İşleri 3:22.....	65
Yuhanna 15:19.....	88	Elçilerin İşleri 7:37.....	65
Yuhanna 16:9.....	75	Elçilerin İşleri 8:12	74, 76, 78, 79, 91, 107,
Yuhanna 17:3.....	87, 91	<u>123</u>	
Yuhanna 17:17.....	120	Elçilerin İşleri 10:41.....	47
Yuhanna 20:31.....	66, 87	Elçilerin İşleri 10:47, 48	107
		Elçilerin İşleri 19:1- 7.....	106

Elçilerin İşleri		Romalılar 10:17	
19:5.....		.....	125
107		Romalılar 13:11	
Elçilerin İşleri		.....	118
19:8.....	74	Romalılar 15:8	
Elçilerin İşleri 20:24, 25		.....	32, 57
.....	125	Romalılar 16:20	
Elçilerin İşleri		.....	63
20:25.....	79	Romalılar	
Elçilerin İşleri 24:14, 15		16:25,26.....	19
.....	19	Romalılar 16:26	
Elçilerin İşleri 26:5-		.....	108
8.....	19	1 Korintliler	
Elçilerin İşleri 28:23, 31	74,	1 Korintliler 1:18	
76, 78, 79, 91		.....	118
Elçilerin İşleri 28:30, 31		1 Korintliler 6:2, 9	
.....	117	.....	77
Romalılar		1 Korintliler 8:4-	
Romalılar 1:1, 2		6.....	87
.....	19	1 Korintliler 15:1-	
Romalılar 1:5		4.....	78
.....	108	1 Korintliler 15:2	
Romalılar 1:16		.....	118
.....	123	1 Korintliler 15:3	
Romalılar 4:13		.....	78, 125
.....	32	1 Korintliler 15:18,	
Romalılar 4:16		20.....	69
.....	90, 112	1 Korintliler 15:22	
Romalılar 6:3, 4		.....	100
.....	109	1 Korintliler 15:22,	
Romalılar 6:17		23.....	69, 101
.....	108	1 Korintliler 15:23	
Romalılar 8:22,		.....	110
23.....	59	2 Korintliler	
Romalılar 8:24		2 Korintliler	
.....	118	4:4.....	51, 59, 62
Romalılar 10:9			
.....	109		

2 Korintliler 5:20	88	Koloseliler 1:5	124
2 Korintliler 6:18	59	Koloseliler 1:6	124
Galatyalılar Galatyalılar 1:4	59	Koloseliler 1:13	59
Galatyalılar 1:8, 9	117	Koloseliler 2:12	109
Galatyalılar 3:2	122, 123	Koloseliler 3:11	89
Galatyalılar 3:8	19, 112	1 Selanikliler 1 Selanikliler 2:13	118, 123
Galatyalılar 3:16	90, 113	1 Selanikliler 4:17	100
Galatyalılar 3:27	109	1 Selanikliler 5:10	69, 100
Galatyalılar 3:29	90	2 Selanikliler 2 Selanikliler 1:7, 8	63, 99
Galatyalılar 4:23	122	2 Selanikliler 2:1- 12.....	98
Galatyalılar 4:29	122	2 Selanikliler 2:5.....	98
Galatyalılar 6:16	88	2 Selanikliler 2:7- 10.....	98
Efesliler Efesliler 1:13.....	118, 122	2 Selanikliler 2:8.....	100
Efesliler 1:14.....	119	2 Selanikliler 2:9.....	98
Filipiler Filipiler 2:5-8	34	2 Selanikliler 2:10- 12.....	99
Filipiler 3:3.....	88	1 Timoteos 1 Timoteos 2:5.....	87, 117
Koloseliler 1:4, 5	123		

1 Timoteos		1 Petrus	
6:3.....	115, 123	1:23.....	120
2 Timoteos		1 Petrus 1:23-	
2 Timoteos		25.....	94, 121
1:10.....	110	1 Petrus	
2 Timoteos		1:25.....	121
2:12.....	77	1 Petrus 3:20-	
2 Timoteos		21.....	109
3:13.....	63	1 Petrus	
Titus		3:21.....	107
Titus		2 Petrus	
1:2.....	19	2 Petrus	
Titus 3:4, 5.....		3:18.....	76
123		1 Yuhanna	
Titus		1 Yuhanna	
3:5.....	109	2:22.....	67
İbraniler		1 Yuhanna 3:8	
İbraniler 1:5		.....	62
.....	64	1 Yuhanna 3:9	
İbraniler 2:3		.....	121
.....	123	1 Yuhanna 5:1	
İbraniler 2:3, 5		.....	67
.....	127	1 Yuhanna	
İbraniler 2:5		5:19.....	59, 62
.....	124	2 Yuhanna	
İbraniler 2:5, 8		2 Yuhanna 7-9	
.....	127	.....	115
İbraniler 11:9		Yahuda	
.....	90, 113	Yahuda 3	
İbraniler 11:13,		.....	94
39.....	90, 114	Vahiy	
Yakup		Vahiy 1:1	
Yakup 1:18	59,	.....	44
120		Vahiy 1:3	
Yakup 1:21		.....	104
120		Vahiy	
1 Petrus		2:18.....	39

Vahiy 2:25-27.....	39	Vahiy 13:5.....	100
Vahiy 2:26.....	37, 41, 55, 130	Vahiy	
Vahiy 3:21.....	39, 41, 55, 77, 130	19:15.....	38
Vahiy 5:10.....	32, 41, 66, 77, 90, 111	Vahiy 20:1-6.....	41, 63, 66
Vahiy 10:6.....	111	Vahiy 20:4.....	77, 101
Vahiy 11:2, 3.....	100	Vahiy 20:5.....	101
Vahiy 11:15.....	101	Vahiy 20:6.....	22, 101
Vahiy		Vahiy 20:9.....	111
12:5.....	37	Vahiy 22:18, 19.....	104
Vahiy 12:6, 14	100	Vahiy 22:7.....	104
Vahiy		Vahiy	
12:9.....	59	22:20.....	131